Έτος ΣΤ'

Τεῦχος 133ον

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΙΣ: ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίς

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ

Ἡ Ἀστυνομία Πόλεων εἰς τὸν ἀντικομμουνιστικὸν ἀγῶνα—Δεκέμβριος 1944, ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. Σπ. Πηλοῦ 6439

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τὸ μνῆμα μου, ὑπὸ Δικηγόρου κ. Σ. Χανδρῆ 6442

Οἱ ἐλευθερωταί, ὑπὸ Δικηγόρου κ. Σ. Χανδρῆ 6458

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Δελτίον ταυτότητος — Μελέται καὶ προεργασίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν δελτίων ταυτότητος νέου τύπου, ὑπὸ Ἀστυν. Δ/ντοῦ Α' κ. Ν. Ἀρχιμανδρίτου 6443

ΑΓΟΡΑΝΟΜΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἀτομικὴ ἐνέργεια καὶ συντήρησις τροφίμων, ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Χημείας τροφίμων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. Σπ. Γαλανοῦ 6453

ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ρετζαῖοι—Ἡ λῃστεία τῆς Πέτρας — Πῶς ἀνεκαλύφθησαν καὶ πῶς συνελήφλησαν ὑπὸ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων στὸ Ἐξωτερικό, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Γ. Καρούζου (συνέχεια) 6459

ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΔΙΚΑΙΟΝ

Περὶ τῆς μοιχείας ἐν γένει, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. Δ. Ντζιώρα (συνέχεια καὶ τέλος) 6468

ΘΕΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΜΥΝΗΣ

Πυρηνικὲς δοκιμὲς καὶ οἱ ἐξ αὐτῶν κίνδυνοι, ἄρθρον τοῦ D. Woodbury δημοσιευθὲν εἰς τὸ Γαλλικὸ περιοδικὸ «Selection», Νοεμβρίου ἐ.ἔ., κατὰ μετάφρασιν Ἀστυνόμου Α' κ. Δ. Μόρου 6469

ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Ἱστορικοὶ περίπατοι στοὺς δρόμους τῶν Ἀθηνῶν καὶ τοῦ Πειραιῶς, ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Β' κ. Ι. Ράϊκου (συνέχεια) 6474

ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο, ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. Χ. Σταμάτη (συνέχεια) 6476

ΔΙΕΘΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Χαμένα σκυλιά, χωρὶς περιλαίμιο, ὑπὸ Qil. Cesbron, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν» (συνέχεια) ..... κ.. 6484

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ. 6486

Σημείωσις:

Ἡ συνέχεια τῆς μελέτης ἡ «Ἀστυνομία Πόλεων κατὰ τὴν περίοδο τοῦ κομμουνιστοσυμμοριτισμοῦ» λόγῳ πληθώρας ὕλης θὰ δημοσιευθῇ στὸ ἑπόμενο.

ΔΙ ΔΗΜΟΣΙΕΥΟΜΕΝΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ ΑΠΗΧΟΥΝ ΤΗΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ ΚΑΙ ΤΑΣ ΓΝΩΜΑΣ ΑΥΤΩΝ

Τὸ περιοδικὸν ἐκτυποῦται εἰς τὰ Τυπογραφικὰ Καταστήματα Ἀδελφῶν Γ. ΡΟΔΗ

Κεραμεικοῦ 40 — Ἀθῆναι (τηλ. 522-512)

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

15ΘΗΜΕΡΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ ΑΡΧΗΓΕΙΟΥ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

ΜΕΡΙΜΝΗ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ — ΤΜΗΜΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΟΘ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΗΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ, ΟΔΟΣ Ι. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗ 11 (ΤΕΩΣ ΝΕΙΓΥ 17), ΤΕΡΜΑ ΠΑΤΗΣΙΩΝ, ΤΗΛ. 881-262

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ { ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμαὶ 72.—Ἑξάμηνος δραχμαὶ 36.—Τιμὴ τεύχους δραχμαὶ 3.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δολλάρια 3. — Ἑξάμηνος δολλάρια 1,5.

ΕΤΟΣ ΣΤ'. | ΑΘΗΝΑΙ, 1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1958 | ΤΕΥΧΟΣ 133ΟΝ

Ταραγμένη καὶ πολυκύμαντη εἶναι ἡ ἱστορία τῆς Ἑλλάδος... πλημμυρισμένη ἀγῶνες, αἷμα, μόχθο, δόξα καὶ ἡρωϊσμούς... γιομάτη ἀπὸ σκιὲς ἀγωνιστῶν, ἡμιθέων, μαρτύρων ποὺ προτάσσουν ἀδιάκοπα τὰ στήθη ἀφηφῶντας τὸν θάνατο, καὶ πέφτουν ἀλύγιστοι, περιφρονῶντας τὴ ζωή...

Ἐτοῦτος ὁ λαὸς ἔχει γιὰ ριζικό του τὸν πόλεμο, τὴ θυσία, τὰ ὁλοκαυτώματα... Ἐτοῦτος ὁ τόπος ἀγαπήθηκε καὶ μισήθηκε ὅσο κανεὶς ἄλλος... Καὶ πάντα στάθηκε στὸ σταυροδρόμι τῆς παγκόσμιας Ἱστορίας σὰν πολύτιμο μῆλο τῆς Ἔριδος, ποὺ τὸ πόθησαν καὶ τὸ φοβήθηκαν οἱ μεγάλοι, καὶ τὸ φθόνησαν οἱ μικροί... Πάνω στὴν τραχειὰ κι' ἀνηφορικὴ στράτα τῶν Ἑλληνικῶν πεπρωμένων, ἀμέτρητες φορὲς ἐβάδισεν ὁ περήφανος αὐτὸς λαὸς τὸν Γολγοθᾶ του, αἴρων τὰς ἁμαρτίας τοῦ Κόσμου ὅλου.

Ὅμως δὲν λιποτάχτησε ποτές του... Οὔτε κάμφθηκε... Οὔτε καταποντίστηκε... Γι' αὐτὸ τὸν παρωμοίασαν μὲ Φοίνικα, ποὺ ξαναγεννιέται ἀπὸ τὴ στάχτη του... Ἡ ἐθνικὴ ζωὴ τῆς Ἑλλάδος εἶναι γεμάτη τρόπαια, ὁρόσημα, ἱστορικὲς ἀναμνήσεις... Γιὰ νὰ θυμίζουν γεγονότα, χρονολογίες καὶ συμβάντα ποὺ δὲν πρέπει ποτὲ νὰ λησμονηθοῦν...

Στὸ προσκήνιο τῆς Ἑλληνικῆς Ἱστορίας ἀμέτρητοι ἐχθροὶ ἐπέρασαν κατὰ στίφη...Ἐχθροὶ διάφοροι, σὲ παληὲς καὶ καινούργιες ἐποχές... ἐχθροὶ μὲ χίλια δυὸ ὀνόματα, μὰ μὲ τοὺς ἴδιους σκοπούς...

Κάποτε οἱ Πέρσαι... ἄλλοτε οἱ Ρωμαῖοι... ἀργότερα οἱ Τοῦρκοι... στὰ κατοπινὰ χρόνια οἱ φασίστες καὶ οἱ ναζῖδες... Κι' ὅλοι συντρίβηκαν πάνω στοὺς βράχους τῆς Ἑλληνικῆς Πίστης, κάηκαν μέσα στὴ φλόγα τὴν ἄσβεστη τῆς λευτεριᾶς, τῆς ἀδούλωτης Ἑλληνικῆς ψυχῆς...

Ὅμως αὐτοὶ πέρασαν... Χάθηκαν... Ξεχάστηκαν... Καὶ τὰ χρόνια κύλησαν γοργά.Κι' ἔφεραν ἕνα καινούργιο ἐχθρό, μοντέρνο, ἀδυσώπητο, πανοῦργο, αἱμοσταγή... Τὸν κομμουνισμό. Κι' ἔφεραν ἀκόμα μιὰ πολὺ πρόσφατη ἐθνικὴ ἀνάμνηση... Τὸ Δεκέμβρη τοῦ 1944...

Δεκέμβρης εἶναι καὶ τώρα... Κι' ἡ ἀνάμνηση ἐκείνη ξαναζωντανεύει, φριχτὴ καὶ ἀπαίσια, γιὰ νὰ μᾶς θυμίσῃ τὸν κίνδυνο ποὺ δὲν πέρασε, ποὺ πάλι ἀπειλεῖ τὴν Ἀνθρωπότητα... Τὸν κομμουνισμό...

Τὸν γνωρίσαμε καλὰ ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν κομμουνισμό. Καὶ σὰν πολιτικὴ ὁμάδα, καὶ σὰν ἔνοπλη ἀνταρσία. Τὸν παραγνωρίσαμε μάλιστα. Εἶναι ἀπὸ χρόνια τὸ σαράκι τῆς φυλῆς μας, ποὺ θέλει νὰ ὑποσκάψῃ τὰ θεμέλιά της καὶ νὰ μᾶς παραδώσῃ δέσμιους στὴν πιὸ στυγνὴ δουλεία... Στὰ κάτεργα τῆς στέππας, ὅπου μαραίνεται, μαρμαρώνει καὶ δολοφονεῖται ἡ ἀνθρώπινη καρδιὰ καὶ ἀπομένουν μόνα καὶ ἀκυβέρνητα τὰ βρωμερὰ ἔνστικτα τοῦ κτήνους, σὲ μιὰ πρωτοφανὴ μανία καταστροφῆς. Χρόνια καὶ χρόνια, κάθε τόσο καὶ λιγάκι, μὲ κάθε εὐκαιρία, σὲ κάθε εὐνοϊκὴ περίσταση ἐπιτίθεται ὁ ἐφιαλτικὸς κομμουνισμός... Καὶ κάθε τόσο καὶ λιγάκι συντρίβεται... Μά, δὲν τὸ βάζει κάτω. Παίρνοντας ὁλοένα νέες ἐνισχύσεις ἀπ' τοὺς μακρυνοὺς πλούσιους ἀφέντες του, προσπαθεῖ νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν ἀθλιότητα καὶ τὰ αἰτήματα τῶν καιρῶν, γιὰ νὰ κουλουριαστῇ στὴν ἀγγαλιὰ τῆς πατρίδος μας, σὰν δηλητηριασμένο φίδι, ἕτοιμο νὰ δαγκώσῃ τὴν εὐεργέτη του. Γιατὶ ὁ κομμουνισμὸς δὲν ἔχει Πατρίδα, Ἰδανικά, σύνορα, θρησκεία, συγγένειες, φιλίες... Ἔχει μονάχα μῖσος καὶ ἀπεργάζεται τὴν καταστροφή. Καὶ γιὰ νὰ πετύχῃ τὸ σκοπό του ὅλο ἀλλάζει μορφές. Μεταμορφώνεται σὲ ἄγγελο φωτός, σὲ προστάτη τῶν ἀδικουμένων, σὲ ἀπεργὸ ποὺ ζητάει ψωμί, σὲ φλογερὸ πατριώτη ποὺ ζητάει ἀνεξαρτησία, σὲ φτωχούλη πεινασμένο ποὺ καταδυναστεύεται ἀπ' τοὺς «πλουτοκράτες». Κι' ὅταν βρῇ τὴν εὐκαιρία, πετᾷ τὴ μάσκα, ἀγριεύει, σφίγγει τὴ γροθιὰ καὶ ρουφᾷ αἷμα ἀνθρώπινο μὲ σαδιστικὴ μανία...

Ἡ Κόκκινη βίβλος τοῦ Διεθνοῦς Κομμουνισμοῦ δὲν εἶναι μονάχα πλούσια σὲ λόγια παχειὰ καὶ ὑποκριτικὰ συνθήματα γιὰ τὸ λαὸ καὶ τὴν εἰρήνη, εἶναι πρωτίστως καὶ κυρίως πλούσια σὲ ἔργα... σὲ ἀπάνθρωπα ἐγκλήματα ποὺ καταρρακώνουν τὸν ἀνθρωπισμὸ καὶ κατεβάζουν τὴ στάθμη τοῦ παγκοσμίου πολιτισμοῦ κάτω ἀπ' τὸ ἐπίπεδο τῆς ἀνθρωποφάγου Ζούγκλας.

Σὰν διεθνὴς γκαγκστερισμὸς ἡ κομμούνα εἶναι τὸ ὄπιον τοῦ λαοῦ... Καὶ σὰν τοπικὸς πολιτικὸς παράγων ἀντιπροσωπεύει τὴν Προδοσία στὴν πιὸ συχαμερή της μορφή...

Ὁ Κομμουνισμὸς καὶ ὁ Ἑλληνισμός, εἶναι δυὸ πράγματα ἄκρως ἀντίθετα, φύσει καὶ θέσει ἀντιμαχόμενα. Εἶναι ἡ αἰώνια πάλη τοῦ Καλοῦ μὲ τὸ Κακό, τοῦ Βελζεβοὺλ μὲ τὸ Θεό, τοῦ Κάϊν μὲ τὸν Ἄβελ... Εἶναι μιὰ ὁλάκαιρη ἱστορία... Κι' ἐτούτη τὴν ἀξέχαστη καὶ φρικιαστικὴ ἱστορία τὴν θυμίζει καὶ τὴν ἐνσαρκώνει ἡ ἀνάμνηση τοῦ Δεκεμβρίου τοῦ 1944.., ἡ ἀνάμνηση τῆς ἀδυσώπητης σφαγῆς 97.000 Ἑλλήνων ἀπ' τοὺς μανιασμένους συμμορίτες τῆς συμφορᾶς...

Ἀλήθεια!!! Γιὰ θυμηθῆτε!!!

Τότε μόλις φώτισε «τῆς λευτεριᾶς τὸ φεγγοβόλο ἀστέρι» φέρνοντας τὸ ξημέρωμα τῆς σκοτεινῆς σκλαβιᾶς... Ρημαγμένος ὁ λαός μας κι' ἐξουθενωμένος ἀπ' τὸν τρομακτικὸ σάλο τοῦ Παγκόσμιου πολέμου καὶ τ' ἀνεκδιήγητα δεινὰ τῆς καταραμένης Κατοχῆς, ἄρχισε νὰ πλάθῃ μὲ τὴν αἰώνια ρωμέϊκη αἰσιοδοξία του χίλια δυὸ καινούργια ὄνειρα γιὰ τὸ μέλλον... Πόθησε εἰρήνη... Νὰ χτίσῃ τὰ ἐρείπια, νὰ καλλιεργήσῃ τὴ γῆ του, νὰ γεμίσῃ μὲ τὴν πρασινάδα τῆς θείας εὐλογίας τὴν μαύρη ράχη ποὺ τοῦ εἶχαν ἀφίσει οἱ Καταχτητές... Ἡ μέρα τῆς ἀπελευθερώσεως ἐσήμανε προσκλητήριο γιὰ μιὰ νέα δημιουργικὴ ἐξόρμηση, μὲ μιὰ Πατρίδα ἀληθινὰ εἰρηνεμένη καὶ μ' ἕνα λαὸ - οἰκοδόμο τῆς καινούργιας Ἑλλάδας... Ἀλήθεια!!! Πόσα ὄνειρα!!! πόσες ἐλπίδες!!! πόσες νοσταλγίες γιὰ τὴν αὐριανὴ ζωή!!!

Ὅμως ὁ πολυβασανισμένος ἐτοῦτος λαὸς δὲν πρόφτασε νὰ ξανασάνῃ, νὰ χαρῇ, νὰ γιορτάσῃ τῆς πολυπόθητης λευτεριᾶς του τὸ ἐθνικὸ πανηγύρι... Τὸ δῆθεν Ἐθνικοαπελευθερωτικὸ μέτωπο τῶν βουνῶν καὶ τῶν πόλεων, ποὺ εἶχεν ὁπλιστῇ γιὰ νὰ πολεμήσῃ τοὺς καταχτητὲς κι' εἶχε μὲ ἕνα σωρὸ πατριωτικὰ συνθήματα παγιδέψει τοὺς ἀφελεῖς, ἔκρινε ὅτι ἦρθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου νὰ πετάξῃ τὸ ὑποκριτικὸ προσωπεῖο του καὶ νὰ κορέσῃ τὰ ζῳώδη ἔνστικτά του... Καί, στρέφοντας τὰ ὅπλα ἐναντίον τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ, ἔπεσε πάνω του οὐρλιάζοντας ἀπαίσια, γιὰ νὰ κατασπαράξῃ

σὰν ἀδηφάγο τέρας, τὸ τραυματισμένο κορμὶ τῆς Ἑλλάδος... Τὸ τί ἐπηκολούθησε δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ξεχάσῃ!!!

Εἰρείπια... πτώματα... φωτιές... σουβλισμένα κορμιὰ... κρεμασμένοι παππάδες... ξεκοιλιασμένα παιδάκια... ἐκκλησιὲς ποὺ ἔγιναν σταῦλοι... χαράδρες καὶ πηγάδια ποὺ γιόμισαν ἀκέφαλα πτώματα παιδιῶν, γυναικῶν καὶ ἀνδρῶν μὲ βγαλμένα μάτια, σπασμένα κρανία, ἀκρωτηριασμένα μέλη... Κι' ἔζησεν ἡ Ἑλλάδα στιγμὲς φρίκης, πανικοῦ, ἀλλοφροσύνης, καθὼς οἱ στρατιὲς τῶν μαρτύρων ὡδηγοῦντο συντεταγμένοι στὴν Οὔλεν, στοῦ Γκύζη, στὰ Τουρκοβούνια, στὸ Περιστέρι... Κλωτσιές, βλαστήμιες τῶν δημίων... Τρελλὲς φωνὲς... κραυγὲς τῶν θυμάτων... πυροβολισμοί... καθὼς τὸ παιδομάζωμα τῶν Γενιτσάρων ξαναζοῦσε στὴν πιὸ σατανικὴ μορφή του... Αὐτὸς εἶναι ὁ ἀπολογισμὸς τῆς Δεκεμβριανῆς σφαγῆς...

Κι' ἀκούστηκαν θρῆνοι... οἰμωγὲς... κατάρες... Καὶ μαυροντύθηκαν μαννάδες... κι' ἀπόμειναν παντέρημα κι' ἀπροστάτευτα βρέφη... Κι' ἔρρευσαν ποτάμια αἷμα Ἑλληνικό... Καὶ ἐσχίθη τὸ καταπέτασμα τοῦ Ναοῦ στὰ δύο... Κι' ἁπλώθηκε τρόμος καὶ συμφορά... κι' ἀκούστηκε κλαθμὸς καὶ ὀδυρμὸς ὀδόντων... κι' ὁ Θάνατος κι' ἡ Ἐρήμωση ἄνοιξαν τὶς φοβερὲς φτεροῦγες τους πάνω στὸν δοξασμένο ἐτοῦτο τόπο...

Ἦταν ὁ Ἐπίλογος... ὁ ἀπαίσιος ἐπίλογος τοῦ... «πατριωτικοῦ» λυρισμοῦ τοῦ Κομμουνιστικοῦ Κόμματος Ἑλλάδος, διὰ μέσου τοῦ ὁποίου καὶ μὲ τὴν πόρωση καὶ προδοτικὴ ἀποχαύνωση τοῦ ὁποίου, ἠθέλησαν νὰ ὑποδουλώσουν τὸν τόπο μας οἱ ἄγριες ὀρδὲς τῆς Διεθνοῦς Κομμουνιστικῆς Φάλλαγγος...

Κι' ὕστερα; Ἄ! Πόσο ἀνεκτικό, μακρόθυμο καὶ μεγαλόψυχο φάνηκε τὸ ἀστικὸ Κράτος μας!!!... Ὕστερα, τὸ λοιπόν, κόντεψαν ὅλα νὰ ξεχαστοῦν καὶ μόνο ἡ κοινὴ βοὴ νὰ καταδιώκῃ τοὺς ἐγκληματίες... Μὰ δὲν πρόφτασαν καλὰ - καλὰ νὰ στεγνώσουν τὰ αἵματα ὅταν οἱ «σύντροφοι», ἀδιόρθωτοι, ἀμετανόητοι, αἱμοδιψεῖς καὶ αἱμοβόροι, ἑτοίμασαν τὸν Τρίτο Γῦρο, καὶ πῆραν τὰ βουνά... Καὶ μερικοὶ ἀφελεῖς καὶ μὲ «δημοκρατικὲς» ἰδέες πολῖτες ἐξεπλάγησαν... Ἔμειναν μὲ τὸ στόμα ἀνοιχτό... «Μά, πάλι; Πάλι τὰ ἴδια;» διερωτήθηκαν...

Ναί! Ναί! Καὶ βέβαια πάλι. Πάντα. Δὲν διορθώνεται ὁ κομμουνισμός. Δὲν συνετίζεται. Δὲν ἀνανήφει. Ἀνήκει στὴ στρατιὰ τοῦ Σατανᾶ, ποὺ ἀνέκαθεν ἀντιστρατεύεται καὶ ἀντιδικεῖ μὲ τὸ Θεό. Εἶναι ὑπόνομος ξεχειλισμένος. Δὲν πρόκειται ποτὲ νὰ εὐωδιάσῃ ὅσο καὶ ἐὰν ἀρωματίζεται. Εἶναι καρκίνωμα. Δὲν θεραπεύεται παρὰ μονάχα μὲ ἐγχείρηση. «Πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπούς, κόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται» διεκήρυξεν ὁ Ἀρχηγὸς τῆς Θρησκείας μας. Ναί! Εἰς τὸ πῦρ. Καὶ μάλιστα τὸ ἐξώτερον. Ἐκεῖ εἶναι ἡ θέση του. «Ἡ προσπάθεια τοῦ κομμουνισμοῦ δὲν μπορεῖ νὰ συμπληρωθῇ, παρὰ μόνο μὲ τὸ σίδερο καὶ τὸ αἷμα» γράφει ὁ Τρόσκυ στὸ βιβλίο του «ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑ». Ἀκοῦτε; Αἷμα καὶ σίδερο. Αὐτοὶ εἶναι οἱ σκοποὶ τῆς κομμούνας. «Ἡ τρομοκρατία θεωρεῖται σὰν ἀπαραίτητο ὅπλο γιὰ τὴν νίκη τοῦ κομμουνισμοῦ. Τὸ δόγμα αὐτὸ ποτὲ δὲν ἔχει ἀλλάξει» εἶπεν ὁ Λένιν. Καὶ ὁ Ἔνγκελς «δημοκρατικώτατα» συμπληρώνει: «Τὸ Κομμουνιστικὸ Κόμμα πρέπει νὰ διατηρήσῃ τὴν κυριαρχία του διὰ μέσου τῆς τρομοκρατίας».

Δὲν ἦταν λοιπὸν ὁ Δεκέμβριος τοῦ 1944 μιὰ κακὴ στιγμὴ τοῦ κομμουνισμοῦ. Ἦταν ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ τῶν ἀρχῶν του: «Σίδερο καὶ αἷμα».

Αὐτὰ ἂς μᾶς θυμίσῃ ὁ Δεκέμβριος, ὁ τελευταῖος μήνας τοῦ χρόνου, ποὺ συνδέθηκε τόσο στενὰ μὲ τὶς πιὸ ἐφιαλτικὲς σελίδες τῆς Ἱστορίας μας.

Ἔφτασε ὁ Δεκέμβριος... Ἡ ἀνάμνηση τῆς σφαγῆς ζωντανεύει, διαγράφει κύκλους πάνω ἀπ' τὰ κεφάλια μας σὰν ἀπειλὴ καὶ σὰν προειδοποίηση.

Ἂς μὴ μᾶς συνεπαίρνῃ ὅμως ὁ τρόμος. Ὁ Δεκέμβρης δὲν τελειώνει μὲ αἷμα καὶ ἔγκλημα... Λίγο πρὶν ξεψυχίσῃ, γεννιέται ὁ Δίκαιος, ὁ Λυτρωτὴς Χριστὸς στὴ φάτνη... Καὶ μαζί του ξαναγεννήεται ἡ δολοφονημένη Ἑλλάς...

Μὲ πίστη λοιπὸν ἂς ὑποδεχτοῦμε τὸν Δεκέμβρη. Ἀλλὰ καὶ μὲ ἀποφασιστικό-

τητα καὶ φρόνηση. Οἱ καιροὶ εἶναι ἀκατάστατοι. Κι' ἀκαταστασία τους θέτει ἐπὶ τάπητος καὶ κάνει ὀξὺ καὶ ἐπίκαιρο τὸ θέμα τοῦ κινδύνου ποὺ μᾶς ἀπειλεῖ. Ἡ κομμούνα ἀγρυπνεῖ. Ἀνάβει φωτιές. Πολιτικολογεῖ. Ρητορεύει. Κηρύσσει. Προσποιεῖται τὴν μεταννοοῦσα Κασσιανή.

Ὁ κόσμος εἶναι διηρημένος σὲ δυὸ μεγάλα στρατόπεδα. Καὶ τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως θὰ εἶναι τὸ τίμημα τῆς ἐλευθερίας τῶν λαῶν. «Οἱ καιροὶ οὐ μενετοί». Μονάχα ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ἕνωσις θὰ θέσουν φραγμὸν στὸ καταστρεπτικὸ ἔργο τοῦ κομμουνισμοῦ.

Ὑπὸ αὐτὲς τὶς προϋποθέσεις, ἡ Δεκεμβριανὴ ἀνάμνηση μᾶς καλεῖ νὰ γίνουμε ρεαλιστὲς καὶ συνετοί. Ἡ Δεκεμβριανὴ ἀνάμνηση γίνεται δάσκαλος. Θυμίζει. Θυμίζει ὄχι ἁπλῶς τὰ ἀδικοσκοτωμένα μαρτυρικὰ θύματα, ἀλλὰ τοὺς καραδοκοῦντες κακούργους θύτες. Τὰ ὀνόματα ἐκείνων ποὺ θυσιάστηκαν δὲν ἔχουν ἀξίαν. Ἔπεσαν γιὰ τὴν Πατρίδα. Αὐτὸ φτάνει. Σημασία τώρα ἔχει ὁ κίνδυνος ποὺ ξαναπροβέλνει.

Στῶμεν καλῶς! Τὰ μοιρολόγια γιὰ τοὺς νεκροὺς καὶ οἱ ρητορικὲς ἐξάρσεις γιὰ τοὺς ἡρωϊκῶς ἀγωνισθέντας, καταντοῦν κενὲς λέξεις, ὅταν δὲν συνοδεύωνται ἀπὸ τὴν ἀπόφαση ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους νὰ ἀγωνισθῇ ἐπίμονα καὶ σταθερά, σὲ κάθε κοινωνικὸ τομέα, ἐναντίον τοῦ κομμουνιστικοῦ κινδύνου, ποὺ καιροφυλακτεῖ νὰ πλήξῃ καὶ πάλιν τὴν πατρίδα.

Ἂς ἑνωθοῦμε. Ἂς δώσουμε τὰ χέρια. Ἂς ἀγωνισθοῦμε.

Ὄχι ἄλλο αἷμα. Ὄχι ἄλλος Δεκέμβρης.

Ἡ Ἑλλὰς θέλει νὰ ζήσῃ. Πρέπει νὰ ζήσῃ. Εἶναι ἀνάγκη νὰ ζήσῃ. Καὶ θὰ ζήσῃ, μὲ τὴ βοήθεια τοῦ Θεοῦ!..

ΣΠ. ΠΗΛΟΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Τὸ μνῆμα μου

Σὰν κάποτε ὁ ἄγγελος μὲ πάρει
ἀπὸ τοῦ κόσμου τούτου τὸ πρεβόλι,
δὲν θέλω μαρμαρένιο νεκροστόλι
στὸ μνῆμα μου· δὲν θέλω οὔτε λιθάρι
τοῦ πρόσκαιρου τοῦ διάβα μου τὴν μνήμη
νὰ κλείνῃ, θέλω μόνο μιὰ ψυχή,
ποὺ ξέρει ξένο δάκρυ νὰ τὸ σβύνῃ,
μ' ἀνέρωτο ἀγάπης τὸ κρασί.
Αὐτὸ τὸ μνῆμα θέλω νὰ μοῦ χτίσῃ
καθ' ἕνας, ποὺ μ' ἀγάπησε στὴ ζήση
καθ' ἕνας ποὖχει ἀγάπης ἐποχὴ
στὸν χρόνο, ποὺ κοιλάει μὲς' τὴν ψυχή.

Σ. Χανδρῆς

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ

• ΜΕΛΕΤΑΙ ΚΑΙ ΠΡΟΕΡΓΑΣΙΑΙ ΔΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΩΝ ΔΕΛΤΙΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΟΣ ΝΕΟΥ ΤΥΠΟΥ •

Ὑπὸ τοῦ Ἀστυνομικοῦ Δ/ντοῦ Α'
κ. **ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΡΧΙΜΑΝΔΡΙΤΟΥ**

ΑΙ ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ

Ὁ Πλουμπίδης εἶχεν εἰς τὴν διάθεσίν του μίαν ὡραίαν καὶ πολὺ περιποιημένην πλαστὴν ταυτότητα. Ὅλοι οἱ ἐν δράσει κομμουνισταὶ ἔχουν ἀπὸ μίαν διὰ τὴν μὴ προκαθωρισμένην ὥραν ἀνάγκης. Καὶ ὅλοι οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος κακοποιοί, ὅπως προκύπτει ἀπὸ τὰς συχνὰς πληροφορίας τοῦ ἀστυνομικοῦ δελτίου. Διερωτώμεθα κατόπιν τούτου ἂν ἔχουν ἢ ὄχι ἀξιόλογον χρησιμότητα αἱ ἀστυνομικαὶ ταυτότητες, τῶν ὁποίων ἡ πλαστογράφησις εἶναι τὸ ἁπλούστερον τῶν πραγμάτων. Κάποτε εἶχε γίνει σκέψις ἀντικαταστάσεώς των μὲ ἄλλας μὴ πλαστογραφουμένας εὐκόλως. Τὸ σχέδιον ἐματαιώθη διότι, ἂν καλῶς ἐνθυμούμεθα, δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ εὑρεθῇ ἡ πίστωσις διὰ τὴν παραγγελίαν εἰδικοῦ χάρτου. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ βιομηχανία τῶν Πλουμπίδηδων εὑρίσκεται ἐν πλήρει λειτουργίᾳ. Ἂν μᾶς βεβαιώσῃ ἡ Ἀσφάλεια ὅτι ὑπάρχει κομμουνιστὴς χωρὶς πλαστὴν ταυτότητα, δὲν θὰ εἶναι ἐν ἀκριβείᾳ...

(Ἐκ τῆς ἐφημερίδος «Καθημερινή» τῆς 29-11-52)

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

1. Τὰ πρῶτα δελτία ταυτότητος ἐν Ἑλλάδι μὲ πλήρη κατὰ τὸ δυνατὸν ἀσφάλειαν.
2. Ἐπιτροπὴ μελέτης διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν πολιτῶν μὲ δελτία ταυτότητος νέου τύπου.

***

Τελευταίως ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἀποφάσεως ὅπως ὡρισμένα Κράτη καταργήσουν τὰ διαβατήρια, διὰ τὴν εἰς αὐτὰ εἴσοδον ἀμοιβαίως εἰς τὰ ἐδάφη των τῶν ὑπηκόων των ἀνεκινήθη τὸ ζήτημα τῆς ἐκδόσεως ἀτομικῶν δελτίων ταυτότητος νέου τύπου.

Πρὸς τοῦτο ὁ κ. Ὑφυπουργὸς ἐπὶ τῶν Ἐσωτερικῶν συνεκάλεσεν σύσκεψιν καὶ ἔδωσεν ἐντολὴν μελέτης τοῦ θέματος τούτου.

Τὸ ζήτημα ὅμως αὐτὸ δὲν εἶναι νέον. Ἔχει μίαν μικρὰν ἱστορίαν τὴν ὁποίαν κρίνομεν σκόπιμον νὰ ἐκθέσωμεν εἰς σειρὰν ἄρθρων μας διὰ τὴν ἐνημερότητα τῶν ἀναγνωστῶν μας.

1) Τὰ πρῶτα δελτία ταυτότητητος ἐν Ἑλλάδι μὲ πλήρη κατὰ τὸ δυνατὸν ἀσφάλειαν.

Τὸ ἔτος 1946 ὑπηρέτουν εἰς τὸ Ἐμπιστευτικὸν Τμῆμα τοῦ Ἀρχηγείου Ἀστυνομίας Πόλεων. Ἀρχηγὸς ἦτο ὁ κ. Ἰωάννης Σπύρου.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην εἶχον παρουσιασθῆ περιπτώσεις κυκλοφορίας πλαστῶν ἀστυνομικῶν ταυτοτήτων, τὰς ὁποίας εἶχον ἐκδόσει καὶ ἐχρησιμοποίουν εἴτε κακοποιοὶ εἴτε καὶ κομμουνισταί, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ νὰ κινοῦνται ἐλευθέρως ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ διαπράττουν ἐκβιασμοὺς ἐμφανιζόμενοι ὡς ἀστυνομικοί.

Μελετήσας τὸ ζήτημα ἐπισταμένως εἰσηγήθην εἰς τὸν κ. Ἀρχηγὸν τὴν ἀντικατάστασιν τῶν δελτίων ταυτότητος τῶν ἀστυνομικῶν, τὰ ὁποῖα μέχρι τότε ἀνεγεοῦντο κατ' ἔτος, καὶ τὸν ἐφοδιασμὸν αὐτῶν διὰ δελτίων νέου τύπου (Ἀμερικανικοῦ) ἅπαξ ἐκδιδομένων (διαρκείας), διὰ τὰ ὁποῖα δηλονότι δὲν παρίστατο ἀνάγκη ν' ἀνανεῶνται κατ' ἔτος καὶ τὰ ὁποῖα παρεῖχον ἀπὸ πάσης πλευρᾶς πλήρη ἀσφάλειαν. Ἐπέδειξα μάλιστα δεῖγμα τοιούτου δελτίου Ἕλληνος τῆς Ἀμερικῆς. Τὰ δελτία αὐτὰ ἦσαν ἐγκλεισται ἐντὸς δυο φύλλων ζελατίνης δι' εἰδικοῦ μηχανήματος, εἰς τρόπον ὥστε ἦτο ἀδύνατος ἡ ἀντικατάστασις εἴτε τῆς φωτογραφίας εἴτε τοῦ δελτίου ἢ καὶ ἡ πλαστογραφία αὐτοῦ δι' ἀποξέσεως ἢ συμπληρώσεως κλπ., διότι πᾶσα τοιαύτη ἀπόπειρα θὰ ἐπέφερε ἀναγκαίως τὴν καταστροφήν.

Ἦτο ἀναμφισβήτητον ὅτι τὰ δελτία αὐτὰ παρεῖχον πλήρη ἀσφάλειαν ἀπὸ

πάσης πλευρᾶς, πλαστογραφίας, ἀντικαταστάσεως, πλαστοπροσωπείας κλπ. διότι πρὸς τοῖς ἄλλοις ἐπ' αὐτῶν ἦτο ἀποτυπωμένον καὶ τὸ δακτυλικὸν ἀποτύπωμα τοῦ κατόχου.

'Ο κ. 'Αρχηγὸς κατ' ἀρχὰς ἐφάνη διστακτικὸς ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐπιμονῆς μου ἐδέχθη νὰ δοκιμάσωμεν τὴν ἐφαρμογήν των. 'Αμέσως κατηρτίσαμεν σχετικὴν τεχνικὴν ὑπηρεσίαν εἰς τὸ 'Αρχηγεῖον ἐκ δύο ἀστυφυλάκων, ἐπρομηθεύθημεν φύλλα ζελατίνης καὶ μετὰ ἐπανειλημμένα πειράματα ἐπιτύχομεν νὰ παρουσιάσωμεν τὰ ἰσχύοντα καὶ ἤδη εἰς τὴν 'Αστυνομίαν Πόλεων δελτία ταυτότητος «νέου τύπου».

'Η συγκόλλησις τῶν φύλλων ζελατίνης ἐγένετο κατ' ἀρχὰς μὲ κοινὴν πρέσσαν, βραδύτερον ὅμως ἐπρομηθεύθημεν ἐξ 'Αμερικῆς μερίμνῃ τοῦ 'Αστυν. Δ/ντοῦ κ. Κ. Τσίπη εὑρισκομένου τότε ἐκεῖ, εἰδικὸν μηχάνημα μὲ τὸ ὁποῖον ἡ συγκόλλησις τῶν φύλλων ζελατίνης ἐπετυγχάνετο δι' ὑψηλῆς θερμοκρασίας.

'Ο ἐφοδιασμὸς τῶν ἀστυνομικῶν διὰ τῶν νέων τούτων δελτίων ταυτότητος τῆς μεγαλυτέρας δυνατῆς ἀσφαλείας ἀπὸ ἀπόψεως γνησιότητος καὶ ἀποπείρας ἀντικαταστάσεως ἢ πλαστογραφήσεως συνετέλεσεν εἰς τὸ ν' ἀποκλεισθῇ οἱαδήποτε ἀπόπειρα κακοποιοῦ ἢ κομμουνιστοῦ, κυκλοφορίας του, ὡς ἀστυνομικοῦ.

Τὸ νέον τοῦτο σύστημα ἐκρίθη λίαν ἐξυπηρετικὸν διὰ τὴν 'Αστυνομίαν.

Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν καὶ τὸ 'Επιτελεῖον τοῦ Ναυτικοῦ ἀπεφάσισεν νὰ ἐφοδιάσῃ τοὺς 'Αξιωματικοὺς τοῦ Ναυτικοῦ μὲ δελτία ταυτότητος ὁμοίου τύπου μὲ τὰ τῶν ἀστυνομικῶν. Πρὸς τοῦτο παρεχωρήθη εἰς τὸ 'Επιτελεῖον τὸ ἐργαστήριον τοῦ 'Αρχηγείου τῆς 'Αστυνομίας ὅπου καὶ κατεσκευάσθησαν δι' ὅλους τοὺς 'Αξιωματικοὺς τοῦ Ναυτικοῦ νέα δελτία ταυτότητος.

Βραδύτερον τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπησχόλησεν καὶ τὴν 'Υπηρεσίαν Β. Χωροφυλακῆς, πλὴν δὲν γνωρίζω ἂν τελικῶς κατωρθώθη νὰ ἐκδοθοῦν παρόμοια δελτία ταυτότητος διὰ τοὺς 'Αξιωματικοὺς Χωροφυλακῆς καὶ τοὺς χωροφύλακας.

2) 'Επιτροπὴ μελέτης διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν πολιτῶν μὲ δελτία ταυτότητος νέου τύπου.

Μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν δελτίων ταυτότητος νέου τύπου τῶν ἀστυνομικῶν συνεστήθησαν διὰ διαταγῶν τοῦ 'Υπουργείου Δημ. 'Ασφαλείας ἐπανειλημμένως 'Επιτροπαὶ πρὸς μελέτην τοῦ ζητήματος τῆς ἐφαρμογῆς νέου συστήματος ἐφοδιασμοῦ τῶν κατοίκων διὰ δελτίων ταυτότητος παρεχόντων πλήρη ἀσφάλειαν ἀπὸ πάσης πλευρᾶς.

Παραθέτομεν τὸ Πρακτικὸν τῆς πρώτης 'Επιτροπῆς τοῦ 1947.

Π ρ α κ τ ι κ ὸ ν

'Η 'Επιτροπὴ πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ καταλληλοτέρου παρ' ἡμῖν συστήματος Δελτίων ταυτότητος συσταθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2068/III/6 τῆς 6-3-1947 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργείου Δημοσίας 'Ασφαλείας καὶ ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τοῦ 'Αστυνομικοῦ Διευθυντοῦ Α' Τάξεως κ. Λεονταρίτη Θεοδώρου καὶ τῶν 'Αστυνόμων Α' Τάξεως κ.κ. 'Αρχιμανδρίτου Νικολάου, Σπυροπούλου Νικολάου καὶ Τσίπη Κωνσταντίνου ὡς καὶ τοῦ Μοιράρχου Μαρκάτου Κων)νου, προῆλθεν εἰς τὴν σχετικὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ἔρευναν.

'Επὶ τῇ βάσει τῶν προτάσεων τῶν μελῶν αὐτῆς κατέληξεν εἰς τὸ συμπέρασμα περὶ ἐφαρμογῆς παρ' ἡμῖν, ἑνὸς συστήματος παρέχοντος τὰς ἀπαιτουμένας ἐγγυήσεις ἀσφαλείας κατὰ τῆς ἐξ ὑπ' ἀρχῆς ἀπομιμήσεως ἢ μεταγενεστέρας ἀλλοιώσεως τοῦ δελτίου ταυτότητος.

'Εξετιμήθη πρὸς τοῦτο τὸ θέμα καὶ ἀπὸ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ συνθέσεως αὐτῶν κατά τε τὸν χάρτην, τὴν βιβλιοδέτησιν, τὰς σφραγῖδας καὶ τὴν μελάνην. 'Η ἄποψις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς τεχνικῆς τοῦ χαρτονομίσματος ἀπετέλεσε τὴν βάσιν τοῦ συστήματος ἐπὶ τοῦ ὁποίου πλήρης ὑπῆρξεν ἡ σύμπτωσις γνώμης τῆς 'Επιτροπῆς.

'Επὶ τούτοις ἐκρίθη ἀπαραίτητον ὅπως πρὸ τῆς εἰσηγήσεως τῶν τελικῶν συμπερασμάτων, περὶ τοῦ μέλλοντος παρ' ἡμῖν νὰ ἐφαρμοσθῇ ὁριστικοῦ συστήματος δελ-

τίου ταυτότητος, μελετηθῶσι τὰ εἰς ξένας τινὰς Χώρας ἰσχύσαντα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος μέτρα.

Πρὸς τοῦτο ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τοῦ κ. Προέδρου αὐτῆς ἀπηύθυνε σχετικὸν ἐρώτημα πρὸς τὰ εἰδικὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ Ἐγκληματολογικὰ Γραφεῖα, ἔχουσα συγχρόνως ὑπ' ὄψει τὰς ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος δημοσιευθείσας μελέτας διαφόρων ἐπιστημόνων.

Ἡ ἀνάγκη τῆς συγκριτικῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἀρχικῶς ἀποφασισθέντων πρὸς τὰς ἀναμενομένας γνώμας τῶν ξένων ἀστυνομικῶν, ἐπεβράδυνε τὴν ὑποβολὴν τῆς παρούσης ἐκθέσεως, ἀλλ' οὐχὶ ἐπὶ ματαίῳ διότι τὸ ἀρχικὸν σχέδιον τῆς Ἐπιτροπῆς διατηρούμενον κατὰ τὰ βασικὰ σημεῖα τῆς ἐκτυπώσεως καὶ λοιπῆς τεχνικῆς ἀσφαλείας, προήχθη κατὰ τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν εἰς σημαντικὰς τινὰς λεπτομερείας.

Ἡ συμπλήρωσις αὕτη ἐπετεύχθη κυρίως δι' ἐρανισμοῦ στοιχείων τινῶν ἐκ τῶν μελετῶν.

1. Τοῦ κ. Adler συμβούλου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Δικαιοσύνης τῆς Ὁλλανδίας (καταπολέμησις τῆς πλαστογραφίας τῶν διαβατηρίων καὶ δελτίων ταυτότητος). Τῆς ἐκθέσεως

2. Τοῦ κ. F. Louwage Προέδρου τῆς Commission Internationale de Police Griminelle πρὸς τὴν Γενικὴν Συνέλευσιν τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Ἐγκληματολογικῆς Ἀστυνομίας ἐν Παρισίοις «περὶ ἀσφαλιστικῶν μέτρων ὅσον ἀφορᾷ τὰ διαβατήρια» καὶ

3. Τοῦ κ. R. Robel τῆς Δικαστικῆς Ἀστυνομίας τῆς Λυὼν «περὶ ἐξακριβώσεως τῆς ταυτότητος».

Οἱ κ.κ. Adler καὶ Louwage παρέχουσι στοιχεῖα ἀναμφισβητήτου ἀξίας κατὰ τῶν γνωστῶν μεθόδων καταδολιεύσεως τοῦ δελτίου ταυτότητος καὶ τῶν διαβατηρίων ὑποδεικνύοντες ἅμα τεχνικὴν προασπίζουσαν τὴν ὑπὸ ἔλεγχον περίπτωσιν κατὰ τὸ ἀνώτατον δυνατὸν ὅριον.

Ὁ κ. Robel φέρεται πρὸς μίαν γενικωτέραν καὶ ἀκριβεστέραν περιγραφὴν περιλαμβάνουσαν πᾶσαν σχέσιν οἰκογενειακὴν, φιλικὴν καὶ κοινωνικὴν μετὰ τῆς καθολικῆς συγκεντρώσεως τῶν αὐστηρῶς προσωπικῶν στοιχείων παντὸς ἀτόμου εἰς εἰδικὸν βιβλιάριον. Ἡ ἄποψις αὕτη μὴ ἐφαρμοσθεῖσα μέχρι τοῦδε εἰς οὐδὲν Κράτος κατὰ τὴν προβλεπομένην ἔκτασιν ἄγει τὸ θέμα πρὸς ἓν πλῆρες ἀστυνομικὸν ἰδεῶδες. Εἶναι βεβαίως ἀξία πολλῆς προσοχῆς ἡ ὑπόδειξις τοῦ κ. Robel, διότι ἐν ἐφαρμογῇ θὰ ἐπέλυε εὐχερῶς καὶ ταχέως ποικίλα προβλήματα ἐπὶ ἀδικημάτων καὶ θὰ ἐμείωνε τὸν πολύτιμον χρόνον τῶν ἐξακριβώσεων, ἐπ' ὠφελεία τῆς κοινωνικῆς ἀμύνης. Ἀπαιτεῖ ὅμως χρόνον προπαρασκευῆς πολύν, ἀνάλογον δὲ καὶ εἰδικευμένον προσωπικόν. Αἱ τῶν λοιπῶν Ἀστυνομιῶν ἀπαντήσεις ἀναφέρονται κυρίως εἰς τὰ θέματα ἀσφαλείας χάρτου μεθόδων ἐκτυπώσεως καὶ χρήσεως εἰδικῆς συνθέσεως μελάνης ἐγγραφῆς τῶν στοιχείων καὶ ἀποτυπώσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν σφραγίδων.

Οὕτως ἡ Ἐπιτροπὴ ἔλαβεν ὑπ' ὄψει καὶ τὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἐγγραφα.

α) 1127 τῆς 27-8-47 Γενικῆς Γραμματείας Ἐγκληματολογικῆς Ὑπηρεσίας Παρισίων.

β) τῆς 9-6-1947 τοῦ Ὁμοσπανδιακοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

γ) 71 τῆς 16-5-47 τῆς Διεθνοῦς Ἐπιτροπῆς Ἐγκληματολογικῆς Ἀστυνομίας Βέρνης.

δ) 1900/47 τῆς 2-6-1947 Δικαστικῆς Ἀστυνομίας Βρυξελλῶν.

ε) 47/61/10 τῆς 19-5-47 τοῦ Ληξιαρχείου Λονδίνου, περὶ ἐπισήμων ἐθνικῶν δελτίων ταυτότητος καὶ μέτρων διαφυλάξεως των ἀπὸ τῆς πλαστογραφήσεως.

στ) Τὸ Β.Δ. 6-2-1919 τροποποιηθὲν τὴν 31-8-1932 τοῦ Βελγικοῦ Κράτους περὶ δελτίου ταυτότητος.

ζ) Τὸ Β.Δ. τῆς 14-8-1933 περὶ ἀλλοδαπῶν τοῦ Βελγικοῦ Κράτους.

'Η 'Επιτροπὴ ἐμελέτησεν ἐπίσης τὸν νέον τύπον τοῦ δελτίου ταυτότητος τῶν ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων καταρτιζόμενον ἤδη ὑπὸ τοῦ 'Αρχηγείου 'Αστυνομίας ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς ὑποδείγματος 'Αμερικανικοῦ.

Τὸ ἔντυπον τοῦ δελτίου τούτου ἐνθυλακοῦται πλήρως ἐντὸς θήκης ἐκ διαφανοῦς στερεᾶς οὐσίας (ζελατίνης) ἥτις φέρεται στερεῶς ἐπικελλλημένη καθ' ὅλα τὰ σημεῖα. 'Ο ἐγκλεισμὸς οὗτος ἐξασφαλίζει τὸν ὅρον τοῦ ἀδυνάτου τῆς παραποιήσεώς των ἐπὶ τοῦ ἐντύπου ἐνδείξεων ἢ ἀλλαγῆς τῆς φωτογραφίας, διότι ἡ πρὸς ἀποκόλλησιν τῆς ἐκ ζελατίνης θήκης προσπάθεια συνεπιφέρει καὶ τὴν καταστροφὴν τοῦ περιεχομένου ἐντύπου.

'Η 'Επιτροπὴ μετὰ μελέτην τῶν προαναφερομένων στοιχείων, λαβοῦσα δὲ ὑπ' ὄψιν τὰ δημοσιευθέντα ἄρθρα εἰδικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος κατὰ τὰς προτάσεις τῶν μελῶν αὐτῆς κατέληξεν ὁμοφώνως εἰς τὰ ἑξῆς συμπεράσματα:

α) Σκοπός.

Πρὸς βεβαίωσιν τῆς ταυτότητος τῶν 'Ελλήνων ὑπηκόων, χορηγεῖται εἰς ἅπαντας ἄρρενας καὶ θήλεις κατοίκους τῆς 'Επικρατείας ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 14ου ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτῶν κατὰ τὰ εἰδικώτερον κατωτέρω ὁριζόμενα, ἔγγραφον ἀποδεικτικὸν τῆς ταυτότητος ἑκάστου.

β) Προϋποθέσεις καὶ Προνόμια.

Τὸ δελτίον ταυτότητος παρέχει πλήρην ἀπόδειξιν τῆς ταυτότητος τοῦ κατόχου ἐνώπιον οἱασδήποτε 'Αρχῆς. 'Εκδίδεται ἀπαραιτήτως ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἢ τῶν γονέων τοῦ μὴ συμπληρώσαντος τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας του.

'Η αἴτησις συντάσσεται εἰς τριπλοῦν καὶ συνυποβάλλεται εἰς τὴν 'Αστυνομικὴν 'Αρχὴν τῆς μονίμου κατοικίας τοῦ ἐνδιαφερομένου μετὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ Δήμου ἔνθα φέρεται ἐγγεγραμμένον τὸ πρόσωπον. Δύο δὲ νόμιμοι καὶ ἀξιόπιστοι μάρτυρες βεβαιοῦσιν ἐγγράφως τὴν ἀκρίβειαν τῶν ἐν τῇ αἰτήσει στοιχείων.

Διὰ τὰς θήλεις κατοίκους τὰς μὴ ἐγγεγραμμένας εἰς τὰ μητρῷα Δήμου ἢ Κοινότητος ἀρκεῖ ἡ βεβαίωσις τῶν δύο μαρτύρων. "Εκαστον δελτίον ταυτότητος ἰσχύει ἐπὶ μίαν πλήρη 5ετίαν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως μεθ' ὃ ἐκδίδεται νέον ἐπὶ τῇ ὑποβολῇ τοῦ πρώτου καὶ τῶν αὐτῶν δικαιολογητικῶν. 'Εν περιπτώσει ἀπωλείας ἀστυνομικῶς βεβαιουμένης, ἐκδίδεται ἀντίγραφον μόνον παρὰ τῆς τὸ πρῶτον ἐκδοσάσης 'Αρχῆς.

'Η μία (πρώτη) τῶν αἰτήσεων χαρτοσημαίνεται διὰ ποσοῦ ἐν ᾧ ὑπολογίζεται καὶ τὸ ὅλον κόστος τῆς ταυτότητος, ἤτοι μία αἴτησις δραχμὰς 300 καὶ μία ἀστυνομικὴ βεβαίωσις δραχμὰς 2.000 ἤτοι ἐφ' ἅπαξ ἐν συνόλῳ εἰς 2.300 δραχμὰς ὅσον περίπου θὰ στοιχίζῃ εἰς τὸ Κράτος ἡ ἐργασία αὕτη. Τὸ οὕτω εἰς εἰδικὸν χῶρον τῆς αἰτήσεως ἐπικολλούμενον χαρτόσημον δέον νὰ ἀκυροῦται διὰ διατρήσεως. Αἱ κάρται αἰτήσεως εὑρετηριάζονται ἀλφαβητικῶς βάσει τοῦ ἐπωνύμου καὶ εἰς εἰδικὸν βιβλίον καταχωροῦνται ἀριθμητικῶς, ἵνα εὐχερῶς ἐλέγχηται ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπογραφέντων καὶ ἀνασυντάσηται ἡ τυχὸν ἀπωλεσθεῖσα. 'Ο ὑπογράφων τὴν ταυτότητα Διοικητὴς 'Υπηρεσίας προσυπογράφει ταυτοχρόνως καὶ τὰς αἰτήσεις εἰς βεβαίωσιν τοῦ ἐλέγχου ὑπ' αὐτοῦ προσωπικῶς τῶν στοιχείων τοῦ ἐνδιαφερομένου καὶ τῆς ἀκριβείας τῆς συνθέσεως τῶν καθωρισθέντων λοιπῶν ἀσφαλιστικῶν ἐνδείξεων.

Αἱ αἰτήσεις (κάρται) συντάσσονται μόνον ἐντὸς τῶν γραφείων τῆς ἁρμοδίας 'Αρχῆς παρ' ὑπευθύνου ὀργάνου αὐτῆς, ἐγγραμμάτου καὶ εἰ δυνατὸν καλλιγράφου τῶν στοιχείων τοῦ ἐπωνύμου ἐγγραφομένων μόνον διὰ κεφαλαίων στοιχείων τοῦ 'Ελληνικοῦ ἀλφαβήτου.

γ) 'Εκτύπωσις.

Τὸ δελτίον ταυτότητος ὁμοιόσχημον καὶ ὁμοιότυπον δι' ἅπαντας τοὺς "Ελληνας ὑπηκόους ἀδιακρίτως φύλου καὶ ἡλικίας, ἐκτυποῦται ἐπιμελείᾳ τῆς ἁρμοδίας Κρατικῆς 'Αρχῆς καὶ φέρει ἀριθμόν, ὅστις ἀκολουθεῖ αὔξουσαν σειρὰν δι' ἅπαντα τὸν πληθυσμὸν τοῦ Κράτους.

'Ο ἀριθμὸς οὗτος ἀποτελεῖ τὸν ἀτομικὸν ἐφ' ἑξῆς ἀριθμὸν τοῦ εἰς ὃν ἐχορηγήθη

τὸ ἀντίστοιχον δελτίον Ἕλληνος ὑπηκόου, διὰ τὴν πενταετίαν τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. Ὁ νέος ἀριθμὸς τοῦ ἀπωλεσθέντος δελτίου συσχετίζεται ἐν τῇ ἀρχικῇ αἰτήσει μετὰ τοῦ τὸ πρῶτον χορηγηθέντος. Αἱ αἰτήσεις ἀνὰ τρεῖς φέρουσι ἕνα ἀριθμόν, ἀντιστοιχοῦντα εἰς ἓν δελτίον ταυτότητος. Τὸ δελτίον ἐκτυποῦται ἐπὶ χάρτου κατὰ τὸ δυνατὸν εἰδικῶς καὶ μόνον πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν κατασκευαζόμενον, (εἰδικῆς συνθέσεως διὰ μεταξίνων ἰνῶν, ἐμβλήματος ἐν ὑδατογραφήσει καί τινος καθέτου ἢ ὁριζοντίας μεταλλίνης γραμμῆς κατὰ τὸ ὑπόδειγμα τῶν χαρτονομισμάτων).

Ἡ εἰκὼν τῆς ἐπιφανείας κατὰ τὰς πρὸς συμπλήρωσιν ἐνδείξεις συντίθενται κατὰ τριπλῆν λιθογραφικὴν ἐκτύπτωσιν καὶ χρωματισμούς.

Πρὸς τοῦτο δύο χρωματισμοὶ συγγενεῖς καὶ κατὰ σύμπλεγμα ἐκτυπούμενοι παρέχουσιν φαινόμενον ἰριδισμοῦ, ἐνῷ τὸ οὕτω ἀποδιδόμενον σχῆμα ἀποτελεῖ ἀσφαλιστικὸν κόσμημα διὰ σχεδιαγραφήσεως. Εἷς ἕκαστος χρωματισμὸς ἐκτυποῦται κεχωρισμένως καὶ διὰ τοῦ τρίτου ἀποτυπῶνται αἱ πρὸς συμπλήρωσιν ἐνδείξεις. Οὕτως ἔχομεν ἓν βάθος - φόντο - δίχρωμον, συγγενῶν δὲ χρωμάτων μὴ δυναμένων εὐκόλως νὰ ἀποχωρισθῶσι διὰ τσιγκογραφίας πρὸς ἀπόδωσιν πλακῶν ἀπομιμήσεως.

Ἐπὶ τῆς οὕτω ἐγχρώμου ἐπιφανείας συμπληρωθείσης διὰ τῆς ἀποτυπώσεως τῶν ἐνδείξεων κατὰ τὴν κατάταξιν τῶν χρησίμων στοιχείων καὶ προσδιορισμοῦ τῆς θέσεως τῆς φωτογραφίας, ἐπιπροστίθεται ἡ ἀποτύπωσις τοῦ δείκτου τῆς δεξιᾶς χειρὸς καὶ χαράσσεται ἡ ὑπογραφὴ τοῦ δικαιούχου.

δ) Ἀσφαλιστικὰ στοιχεῖα.

Τὸ δελτίον ταυτότητος ἀσφαλίζεται κατὰ τὸ ἀνώτατον δυνατὸν ὅριον ἀπὸ τῆς παραπουήσεως διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἑξῆς ἀρχῶν:

1) Καθιέρωσις ἐνιαίου τύπου.

2) Εἰδικὴ ἐκτύπωσις ὑπὸ τοῦ Κράτους κατὰ τὸ σύστημα τοῦ χαρτονομίσματος.

3) Ἀρίθμησις αὔξουσα δι' ἅπαντα τὰ δελτία ἀπὸ 1 - 8.000.000 καὶ ἀντίστοιχος ἀρίθμησις τῶν αἰτήσεων.

4) Ὑποχρεωτικὴ κατοχὴ δελτίου ἀπὸ τοῦ 14ου ἔτους δι' ἄρρενας καὶ θήλεις.

5) Ἡ αἴτησις εἰς τριπλοῦν ἐπὶ χάρτου καρτωνὲ (ἡμίσκληρος) φέρουσα ἐντύπους ἐνδείξεις.

6) Ἀλφαβητικὴ εὑρετηρίασις τῶν καρτῶν αἰτήσεως ὡς ἑξῆς:

α) Τῆς πρώτης ὑπὸ τῆς ἐκδοσάσης Ἀρχῆς.

β) Τῆς δευτέρας, ὑπὸ τῆς ἀμέσως προϊσταμένης Διοικήσεως Χωρ)κῆς ἔνθα τὸ κατὰ τὴν διοικητικὴν διαίρεσιν μεγαλύτερον ἀστικὸν κέντρον καὶ

γ) Τῆς τρίτης, εἰς Δ)νσιν Ἐγκληματολογικῶν Ὑπηρεσιῶν ὑπὸ μορφὴν γενικοῦ κεντρικοῦ ἀρχείου δι' ἅπαντας τοὺς κατοίκους.

7) Διανομὴ κατὰ Διοικήσεις Χωρ)κῆς καὶ Ἀστυνομίας τῶν δελτίων μετὰ τῶν ἀντιστοίχων εἰς τριπλοῦν αἰτήσεων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων κατὰ προσέγγισιν, ἤτοι:

α) Ἀπὸ ἀριθμὸν 1 μέχρι 1.000.000 εἰς Διεύθυνσιν Ἀθηνῶν.

β) Ἀπὸ ἀριθμὸν 1.000.001 μέχρι 1.500.000 εἰς Διεύθυνσιν Πειραιῶς.

γ) Ἀπὸ ἀριθμὸν 1.500.000 μέχρι 2.500.000 εἰς Δ)νσιν Θεσσαλονίκης καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς εἰς τὰς Διοικήσεις Χωροφυλακῆς.

8) Ἡ διανομὴ ὀφείλει νὰ ἀκολουθήσῃ διαχειριστικὸν χαρακτῆρα μέσῳ μιᾶς κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ἀθηνῶν, ὡς τῆς Διευθύνσεως Ἐγκληματολογικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἥτις θὰ συγκεντρώσῃ τὰς αἰτήσεις τοῦ συνόλου.

Τὸ σύστημα διανομῆς δέον νὰ προλαμβάνῃ πᾶσαν ἀπώλειαν ἢ κακὴν χρῆσιν καὶ ἐν πάσῃ στιγμῇ τὸ κέντρον νὰ ἔχῃ τὴν ἐνημερότητα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ περὶ τῆς περιοχῆς χορηγήσεως τῆς ταυτότητος. Ἀκόμη δὲ ἐν περιπτώσει ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς ἐξ ἀνωτέρας βίας μιᾶς ποσότητος θὰ δύναται νὰ γνωρίζῃ καὶ νὰ γνωστοποιῇ τὰ κατὰ ἀριθμὸν ἄκυρα δελτία.

9) Ἡ ταυτότης τοῦ μελετηθέντος τύπου συμπληροῦται κατὰ τὰς ἐντύπους ἐν-

δείξεις καὶ φέρει δι' ἐπικολλήσεως φωτογραφίαν $^3/_4$ ἀσκεποῦς ἄνευ ρετοῦς κάτωθι τῆς ὁποίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ χάρτου ἀποτυποῦται τὸ ἀποτύπωμα τοῦ δείκτου τῆς δεξιᾶς χειρὸς τοῦ εἰκονιζομένου. Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ χάρτου τίθεται καὶ μία ὑπογραφὴ τοῦ εἰκονιζομένου.

Συγχρόνως ἐπὶ τῆς ταυτότητος εἰς εἰδικοὺς χώρους ἀποτυποῦται ἐκ νέου ὁ δεξιὸς δείκτης καὶ τίθεται ἑτέρα ὑπογραφὴ τοῦ αὐτοῦ προσώπου.

Προσέτι δύο σφραγῖδες ἀσφαλίζουσι καὶ προσεπικυροῦσι τὸ γνήσιον τῆς ταυτότητος ἤτοι μία ἄνω δεξιὰ τῆς φωτογραφίας ἀποτυπωμένη διὰ μελάνης καὶ μία κάτω ἀριστερὰ ἔκγλυφος πιεστική. Ἐν ἐλλείψει τοῦ δεξιοῦ δείκτου ἀποτυποῦται εἷς τῶν κατὰ σειρὰν τῆς δεξιᾶς καὶ ἐν ἐλλείψει αὐτῆς τῆς ἀριστερᾶς, γενομένης μνείας ἐν τῇ αἰτήσει καὶ τῷ δελτίῳ μονολεκτικῶς.

10) Τὸ ἔντυπον τῆς ταυτότητος βιβλιοδετεῖται ὁμοιοτύπως διὰ πανίνου περιβλήματος.

11) Ἡ πρώτη διὰ μελάνης σφραγίς - ἄνω δεξιὰ - καταλαμβάνουσα κατὰ μέρος τὴν φωτογραφίαν καὶ κατὰ μέρος τὸ ἔγχρωμον τμῆμα τῆς ταυτότητος δέον νὰ ἀποτυποῦται διὰ μελάνης τυπογραφικῆς ἐλαιώδους ἀντὶ τῆς κοινῆς ἰώδους - λιλὰ χρώματος.

12) Ἡ δευτέρα πιεστικὴ σφραγὶς κάτω ἀριστερὰ καταλαμβάνουσα μέρος τῆς κάτω γωνίας τοῦ φωτογραφικοῦ χάρτου δέον νὰ ἀποτυποῦται καὶ ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεως τῆς ταυτότητος.

13) Ἡ φωτογραφία ἐπικολλᾶται διὰ κοινῆς συγκολλητικῆς οὐσίας καὶ προσασφαλίζεται διὰ πόρπης (καψοῦλι) τιθεμένης διὰ κοινοῦ τῶν ὑποδηματοποιῶν μηχανήματος εἰς τὸ μέσον, μεταξὺ φωτογραφίας καὶ ἀποτυπώματος εἰς τρόπον ὥστε νὰ συρράπτωνται μηχανικῶς τὸ σῶμα τῆς ταυτότητος καὶ ἡ φωτογραφία. Αἱ πόρπαι δέον νὰ ὦσιν ἑνὸς καὶ ἀσυνήθους χρωματισμοῦ, φερ' εἰπεῖν κυανοῦ, ἢ κιτρίνου, ἀπαραιτήτως δὲ ἑνὸς σχήματος καὶ χαρακτηριστικῶς μικροῦ.

14) Συνυποβάλλεται ὑπόδειγμα τοῦ περιγραφομένου δελτίου ταυτότητος καὶ τοῦ τύπου τῆς ἐντύπου αἰτήσεως.

15) Προβλέπεται ἡ θέσις τοῦ ἀριθμοῦ εἰς τὰ δύο τμήματα - σελίδας - τοῦ δελτίου καίτοι τεχνικῶς παρουσιάζει δυσχέρειαν ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ μέτρου. Ἐπίσης αἱ δύο ὑπογραφαὶ τοῦ εἰκονιζομένου ὑπελογίσθησαν εἰς χώρους ὥστε νὰ τίθεται ἡ μία εἰς τὸ ἓν τμῆμα καὶ ἡ ἑτέρα εἰς τὸ ἕτερον. Τοῦτο δὲ ἵνα ἐν περιπτώσει ἐμφανίσεως τῆς ταυτότητος εἰς δύο τεμάχια (κοπὴ εἰς τὸ μέσον) διαπιστοῦται ἀμέσως ἡ ἀλήθεια τοῦ ἰσχυρισμοῦ περὶ τῆς αἰτίας τῆς τομῆς.

ε) Δυσκολίαι παραποιήσεως.

Ἡ ἐξ ὑπ' ἀρχῆς κατασκευὴ ἑνὸς νόθου δελτίου ταυτότητος καὶ ἡ παραποίησις ἑνὸς γνησίου προασπίζονται καθ' ἕκαστον τομέα ὡς ἑξῆς :

α) Κ α τ α σ κ ε υ ὴ ν ό θ ο υ.

Ὁ πλαστογράφος εὑρίσκεται ἐνώπιον τῶν δυσχερειῶν τῆς κλοπῆς ἑνὸς γνησίου ἐντύπου καὶ ἐν ἀδυναμίᾳ εἰς τὴν διὰ τῆς μεθόδου τῆς τσιγκογραφίας κατασκευὴν τριῶν πλακῶν (μία δι' ἕκαστον χρωματισμὸν καὶ κατ' ἀντιγραφὴν ἀπὸ τοῦ γνησίου). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ἀμφίβολος ἡ ἀκρίβεια τῶν πλακῶν ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τοῦ διαχωρισμοῦ καὶ τῶν δύο βασικῶν συγγενῶν χρωματισμῶν καὶ τῆς ἀποδόσεως τῶν λεπτομερειῶν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κοσμήματος.

Ἐν συνεχείᾳ θέλει προσκόψει εἰς τὰς σφραγῖδας, τὸν τύπον τοῦ ἀριθμητῆρος καὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν ἀριθμὸν τῆς ταυτότητος, ὅστις θ' ἀντιστοιχῇ εἴς τινα χορηγηθέντα. Ἐπίσης ὁ χάρτης καὶ ἡ βιβλιοδέτησις θέλουσι διαφέρει.

Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ἀντιμετωπίζεται ἡ δρᾶσις συγκροτήματος ἐξ εἰδικῶν καὶ ἑπομένως ὁμαδικὴ παραγωγὴ δι' ἣν σοβαρὰ συμφέροντα καὶ ἀνάλογοι δαπάναι θέλουσι προσδιορίσει τὸ ποσοστὸν τῆς ἐπιτυχίας.

β) Παραποίησις τοῦ γνησίου.

Ἐνταῦθα ὁ πλαστογράφος ἔχει ν' ἀντιμετωπίσῃ πλέον σοβαράς, μᾶλλον ἀνυπερβλήτους, δυσχερείας διότι ἡ ἀλλαγὴ τοῦ ἐπωνύμου ἢ ἄλλου τινὸς τῶν ἐγγραφέντων στοιχείων ἐπιχειρουμένη διὰ ξέσεως ἢ τριβῆς ὅσον δήποτε ἐπιμελῶς καὶ ἐπιδεξίως ἐνεργουμένη θέλει καταστρέψει τὸ βάθος τοῦ διπλοῦ χρωματισμοῦ. Ἡ δι' ὀξέως τινὸς πλύσις εἰς τὸ αὐτὸ θέλει καταλήψει ἀποτέλεσμα, ὡς ἐκ τῆς εὐπαθείας τῆς δὶς χρωματισθείσης ἐπιφανείας τοῦ χάρτου.

Ἡ τοιαύτη προσπάθεια ἀλλαγῆς τοῦ ἐπωνύμου φέρει εἰς ἀναγκαίαν προσπάθειαν ἐξαλείψεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ πρώτου κατόχου καὶ ἐπαναγραφῆς νέας ὑπογραφῆς εἰς τὸν αὐτὸν χῶρον.

Ἡ ἀλλαγὴ τῆς φωτογραφίας διατηρουμένων τῶν λοιπῶν στοιχείων ἄγει εἰς πλέον σοβαρὰν δυσχέρειαν διότι ἡ ἀποκόλλησις πρὸς ἐπικόλλησιν νέας προκαλεῖ καταστροφὴν τοῦ δελτίου εἰς τὸ σημεῖον τῆς ἀσφαλιστικῆς πόρπης. Νέα τιθεμένη τοῦ αὐτοῦ μεγέθους δὲν συγκρατεῖται καὶ ἡ παρουσία μεγαλυτέρας θέλει ἐγείρει ὑπονοίας. Πλὴν ὅμως αὐτοῦ ἡ νέα φωτογραφία θὰ φέρῃ ἐν δακτυλικὸν ἀποτύπωμα δείκτου, ὅπερ δὲν θὰ συμπίπτῃ πρὸς τὸ παραπλεύρως ἀποτυπώμενον καὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἐξάλειψις δὲν εἶναι δυνατή, ἄνευ ἐμφανοῦς βλάβης τοῦ χάρτου.

στ) Τεχνικὰ ζητήματα.

Παραλλήλως ἡ ἐπιτροπὴ ἐμελέτησε τὸ τεχνικὸν μέρος τῆς κατασκευῆς τῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀναφερομένων δελτίων ταυτότητος ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου, δαπανῶν καὶ ἐργαστηρίων παρεχόντων τὴν ἐγγύησιν τῆς ἀρτίας κατασκευῆς καὶ ἀσφαλοῦς ἀριθμοῦ τῶν ἐκδοθησομένων σχετικῶν ἐντύπων.

Πρὸς τοῦτο προῆλθεν εἰς συνεννοήσεις μὲ τὴν Ὑπηρεσίαν ἐκδόσεως χαρτονομίσματος τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ ἔλαβε καὶ διαβεβαιώσεις τῶν ἁρμοδίων ἐπὶ τοῦ θέματος τεχνικῶν.

Οὕτω δύναται ἡ ἐργασία τῆς ἐκτυπώσεως τοῦ δελτίου νὰ συντελεσθῇ μετὰ τῆς ἀριθμήσεως διὰ τῶν αὐτῶν δὲ ἀριθμητήρων τοῦ ἐν κυκλοφορίᾳ χαρτονομίσματος ἐντὸς χρονικοῦ διαστήματος 65 ἡμερῶν δι' ἓν σύνολον 6.000.000 ἐντύπων. Εἰς τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα περιλαμβάνονται ἐργασίαι:

α) Σχεδιαγραφήσεως, β) φωτοτυπικῆς σμικρύνσεως, γ) μεταφορᾶς ἐπὶ τσίγκου, δ) λιθογραφικῆς ἀποτυπώσεως τριῶν πλακῶν, ε) διαφυλάξεως, καταμετρήσεως καὶ καταστροφῆς τῶν κακεκτύπων.

Ἡ ὅλη ἐργασία θὰ συντελεσθῇ καὶ παρακολουθηθῇ κατὰ τὸ κρατοῦν περὶ τοῦ χαρτονομίσματος σύστημα ἀσφαλείας.

Ἀπὸ τῆς 27ης ἡμέρας θὰ δύναται νὰ παραλαμβάνῃ ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία ἄρτια τοιαῦτα ἔντυπα πρὸς βιβλιοδέτησιν.

Ἡ ἐκτύπωσις θὰ ἐνεργηθῇ διὰ τῶν αὐτῶν μηχανημάτων ἀκριβείας τοῦ χαρτονομίσματος δι' ἰδιαιτέρας ἐπανδρώσεως δύο μηχανῶν καὶ πενταώρου προσθέτου κινήσεως τῶν εἰδικῶν μηχανημάτων ἀριθμητήρων.

Τὸ Ἐργοστάσιον τοῦ Χολαργοῦ δὲν διαθέτει συγκρότημα βιβλιοδετήσεως καὶ ἡ βιβλιοδέτησις θὰ ἐπιζητηθῇ εἰς εἰδικὰ ἐργαστήρια.

Πρὸς ταχυτέραν συμπλήρωσιν τῆς ἐργασίας μᾶλλον θ' ἀπαιτηθῇ ἡ ταυτόχρονος κατασκευὴ τῶν καλυμμάτων ὥστε ἀμέσως ἡ πρώτη ποσότης τῶν ἐντύπων νὰ τεθῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Ὑπηρεσίας καὶ ἀρχίσῃ ἡ ἐπικόλλησις ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ἀνάγκη τῆς εἰς πολλὰ βιβλιοδετικὰ ἐργαστήρια ἀναθέσεως κατασκευῆς καλυμμάτων προκύπτει ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν δελτίων καὶ τοῦ ὅρου ὅτι ἓν καλῶς λειτουργοῦν ἐργαστήριον δὲν θὰ δύναται νὰ παραδώσῃ πλέον τῶν 5.000 ἡμερησίως, ὅτε ἡ ἐπικόλλησις 6.000.000 ἀντιστοιχεῖ πρὸς 1200 ἡμέρας ἤτοι ἐπὶ τρία ἔτη καὶ 15 ἡμέρας.

Ἐμελετήθη ἡ ὑπερπήδησις τοῦ ἐμποδίου τούτου διὰ καταργήσεως τῆς βιβλιοδετήσεως καὶ χρησιμοποιήσεως χάρτου παχυτέρου καὶ ἀναλόγου ἀντοχῆς. Ἓν εἰ-

δος χάρτου δύο διαφόρων ἐπιφανειῶν ἤτοι τῆς μιᾶς ἐκ κατασκευῆς ἐπενδεδυμένης διὰ πανίου ὑφάσματος θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμοποιηθῇ ἐφ' ὅσον τυχὸν θὰ ἐξησφαλίζετο ἀμέσως ἡ ἀπαιτουμένη ποσότης καίτοι παρουσιάζει τὰ μειονεκτήματα ὅτι κυλινδροῦται εὐκόλως, δὲν ἔχει ἱκανῶς λείαν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν καὶ θὰ ἔχῃ μετρίαν ἀπόδοσιν ἡ λιθογραφικὴ ἐκτύπωσις τῶν χρωμάτων. Ἔτι δὲ μᾶλλον θὰ προάγηται ἡ κυλίνδρωσις διὰ τῆς ἐπικολλήσεως τῆς φωτογραφίας καὶ τὰ ἄκρα, (γωνίαι) θὰ καταστρέφωνται.

Ἡ βιβλιοδέτησις ἔτσω καὶ ἂν ἡ ἐφαρμογὴ ἐκ τῆς ἀνάγκης ταύτης ἀκολουθήσῃ προοδευτικὸν χαρακτῆρα κρίνεται ἀπαραίτητως, δεδομένης καὶ τῆς δετοῦς ἰσχύος τοῦ δελτίου καθ' ὃ διάστημα δέον νὰ δύναται νὰ διατηρηθῇ εἰς καλὴν κατάστασιν καὶ παρὰ τῶν χωρικῶν.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ συστήματος θὰ ἀπαιτηθῇ ἡ ἔκδοσις Β.Δ. ὁρίζοντος τὰς προϋποθέσεις χορηγήσεως τοῦ δελτίου, τὰς ἐγγυήσεις περὶ αὐτοῦ, τὴν ὑποχρεωτικὴν δι' ἅπαντας κατοχὴν ἐντὸς χρονικῶν ὁρίων προοδευτικοῦ κατὰ περιοχὰς χαρακτῆρος, τὰ προνόμια τοῦ κατόχου, τὰς στερήσεις καὶ ποινὰς κατὰ τοῦ ἀμελοῦς.

Εἰδικὴ δὲ λεπτομερὴς ἐγκύκλιος θὰ κατευθύνῃ τοὺς καθισταμένους ὑποχρέους πρὸς ἔκδοσιν δελτίου, διὰ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἐφαρμογῆς τῶν προβεπομένων ἀσφαλιστικῶν μέτρων.

ζ) Τὸ δακτυλικὸν ἀποτύπωμα.

Κατὰ τὰ ἐν τοῖς προηγουμένοις ἀναφερόμενα ἓν βασικὸν στοιχεῖον ἀσφαλείας τοῦ προτεινομένου συστήματος δελτίου ταυτότητος, ἀποτελεῖ ἡ τὸ πρῶτον ἐγκαινιαζομένη εἰς τοιαύτην δι' εὐρύτητα παρουσία ἑνὸς δακτυλικοῦ ἀποτυπώματος.

Ἡ πλευρὰ τῆς παρεχομένης ἐκ τοῦ στοιχείου τούτου ἐγγυήσεως δὲν ἀμφισβητεῖται βεβαίως σήμερον παρ' οὐδενός, ἀλλ' εἶναι ἐπίσης γνωστὸν ὅτι τὸ πολὺ κοινὸν πολλὴν διατηρεῖ ἀντιπάθειαν πρὸς μέτρον ὅπερ τὸ πρῶτον κατὰ τῶν ἐγκληματιῶν ἐφηρμόσθη καὶ ἐπὶ μακρὰ ἔτη ἐθεωρήθη ἡ λῆψις τοῦ ἀποτυπώματος ὡς πρᾶξις ὑποτιμοῦσα τὸν ἔντιμον. Προϊόντος τοῦ χρόνου ἡ βαθμιαία ἐφαρμογὴ πρὸς ὑπόδειξιν τοῦ ἀνεπιλήπτου διὰ τὴν ἀποφυγὴν τῶν ἐκ τῆς συνωνυμίας συγχύσεων εἰς τὴν χορήγησιν ἑνὸς πιστοποιητικοῦ ἤμβλυνε τὴν ἀρχικὴν ἀντιπάθειαν. Εἶναι δῆλον ὅτι τὸ κοινὸν δὲν ἀντιτίθεται εἰς μέτρα περὶ ὧν πείθεται ὅτι τείνουσιν εἰς τὴν οὐσιαστικὴν προστασίαν. Οὕτω ἀπὸ μακροῦ διὰ τὰ πιστοποιητικὰ τῆς Ἀστυνομίας «ὅτι δὲν διώκεται» ἀποδέχεται τὴν πλήρη λῆψιν τῶν ἀποτυπωμάτων του. Εἰς τὰ Ναυτικὰ φυλλάδια τῶν ἐργατῶν θαλάσσης ἔχει πρὸ πολλοῦ καθιερωθῇ ἡ λῆψις ἑνὸς ἀποτυπώματος τοῦ δεξιοῦ δείκτου.

Εἰς πολλὰς ἄλλας χώρας ἡ λῆψις τῶν δακτυλικῶν ἀποτυπωμάτων εἰδικῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ταυτότητος ἔχει πρὸ πολλῶν ἐτῶν καθιερωθῇ ὡς ἐν Νοτίῳ Ἀμερικῇ καὶ Αἰγύπτῳ. Εἰς τὴν Ἀργεντινὴν Δημοκρατίαν ἀπὸ τοῦ 1916, εἰς τὴν Δημοκρατίαν Eguator καὶ τῆς Χιλῆς ἀπὸ τοῦ 1924 (Γιώτη Ἀνακριτική, σελὶς 262-263).

Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἐκδίδεται πιστοποιητικὸν πολιτῶν ἐπιθυμούντων ὅπως ἡ ταυτότης αὐτῶν στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ὅρου τῆς λήψεως ἀποτυπωμάτων. Ἐκτὸς δὲ τούτου εἰς τὸ ἀρχεῖον 11,4 τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Γραφείου Ἐρευνῶν (F.B.I.) ὑπάρχει συλλογὴ ἀποτυπωμάτων πολιτῶν οἵτινες αὐθορμήτως δίδουσι ταῦτα πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς διαρκοῦς ἀποκαλύψεως τῆς ταυτότητος αὐτῶν (ἄρθρον τοῦ κ. Δ/τοῦ τῆς F.B.I. Mr. J. E. Hoower (Revue International de Police Criminelle No 3/1947).

Ὁ κ. Borel ἐν τῇ μελέτῃ αὐτοῦ ὑπὸ τίτλον (ἓν σύστημα ἐξακριβώσεως τῆς ταυτότητος) ἀναφέρει σχετικῶς τὰ ἑξῆς:

Μερικοὶ ἰσχυρίζονται ὅτι τὸ γεγονὸς τῆς ἐφ' ἅπαξ εἰς τὴν ζωὴν λήψεως τῶν ἀποτυπωμάτων ὑπὸ μιᾶς ἐπισήμου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κράτους ἀποτελεῖ προσβολὴν κατὰ τῆς τιμῆς. Ἀπαντῶμεν ὅτι ὁ συλλογισμὸς αὐτὸς δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ στηριχθῇ ἀφοῦ τὸ σύστημα τοῦτο εἶναι ἐν τῇ πραγματικότητι αὐτὴ αὕτη ἡ ἐκδή-

λωσις τῆς προστασίας τοῦ ἀτόμου. Ἡ κοινωνία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ λάβῃ ἓν ἀνώτατον ὅριον ἐγγυήσεως ἔναντι ὅλων τῶν ἀτόμων τὰ ὁποῖα τὴν ἀποτελοῦσι.

Παρ' ἡμῖν φρονοῦμεν ὅτι τὸ μέτρον καταλλήλως καλλιεργούμενον δὲν θὰ συναντήσῃ σοβαρὰν τινὰ ἀντίδρασιν. Εἰδικώτερον φρονοῦμεν ὅτι τὴν ὅλην ἐργασίαν θὰ διευκόλυνε ἡ προπαρασκευὴ τοῦ κοινοῦ, δι' ἀνακοινώσεων, ἄρθρων καὶ ἀπὸ τοῦ Ραδιαφωνικοῦ Σταθμοῦ ὁμιλιῶν, περὶ τῶν προνομίων, τῆς ἐφ' ἅπαξ ἀνὰ 5ετίαν βραχείας ἀπασχολήσεως τῶν κατοίκων καὶ τῆς ἐκ τοῦ νέου δελτίου παρεχομένης προστασίας καὶ διευκολύνσεων κατὰ τὰς ποικίλας σχέσεις καὶ ἐπικοινωνίας πρὸς τὰς Ἀρχάς, Ἱδρύματα καὶ λοιπὰς τοῦ κοινοῦ συναλλαγάς.

η) Οἱ πρόσφυγες.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ προτεινομένου συστήματος δελτίου ταυτότητος αἱ περιστάσεις δὲν εἶναι βεβαίως εὐνοϊκαί, εἰδικῶς ὡς ἐκ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν καταφυγόντων εἰς τὰ μεγάλα Ἀστικὰ Κέντρα. Ὁ ἀριθμὸς τῶν προσώπων αὐτῶν δὲν εἶναι βεβαίως γνωστὸς ἀλλ' εἶναι σοβαρὸς καὶ αἱ αἰτίαι τῆς ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τοῦ τόπου τῆς μονίμου διαμονῆς ποικίλλουσιν.

Ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρει ἰδιαιτέρως ἡ μεταχείρισις τῶν καταφυγόντων διὰ λόγους προσωπικῆς αὐτῶν ἀσφαλείας ἀπὸ τῶν ἀντεκδικήσεων συμπατριωτῶν καὶ διαφυγῆς τῆς ἔναντι τῶν νομίμων Ἀρχῶν εὐθύνης αὐτῶν. Εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ἡ τριτοπροσωπεία καὶ ἡ πρὸς ἀπόδειξιν κτῆσις ἑνὸς ἀποδεικτικοῦ ἐγγράφου ταυτότητος κρίνεται ὑπ' αὐτῶν ὡς βασικὸν προστατευτικὸν μέσον εἰς τὸ ὁποῖον καταφεύγουσι βοηθούμενοι ὑπὸ συγγενῶν καὶ φίλων μονίμως ἐγκατεστημένων εἴς τινα πόλιν.

Ἡ ἐξακρίβωσις τῆς ἀληθοῦς ταυτότητος ἑνὸς ἐγκατεστημένου εἰς νέαν διαμονὴν ἀπὸ τοῦ 1940 καθίσταται ἐπάναγκες ὅπως ἀκολουθήσῃ ἰδίαν διαδικασίαν. Κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην μὴ ὑπάρχοντος τρόπου ἐπανόδου αὐτῶν εἰς τὸν τόπον τῆς πρὸ τοῦ 1940 διαμονῆς πρὸς ἀπόκτησιν δελτίων ταυτότητος καὶ μὴ καθισταμένης ἐφικτῆς τῆς προσκομίσεως τῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων καταγωγῆς, Δήμου ἢ Κοινότητος εἴτε διότι ἡ περιφέρεια τελεῖ ὑπὸ Στρατιωτικὸν ἔλεγχον εἴτε διότι πᾶς τις δύναται ν' ἀποκτήσῃ ἓν ἀπόσπασμα φύλλου μητρῴου ἑνὸς ἄλλου παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν καὶ πάλιν δύο νόμιμοι μάρτυρες πρέπει νὰ βεβαιώσωσι τὴν ταυτότητα αὐτοῦ τοῦ προσώπου.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπαλήθευσις τῆς τοιαύτης βεβαιώσεως δὲν καθίσταται προσωρινῶς δυνατὴ καὶ ὁ ἀριθμὸς τῶν καταφυγόντων δὲν δύναται νὰ στερηθῇ τοῦ δελτίου ταυτότητος, ἡ Ἐπιτροπὴ εἰσηγεῖται τὴν κατὰ παρέκλισιν χορήγησιν δελτίου εἰς τοὺς καταφυγόντας εἰς ἄλλους τόπους πλὴν τῶν τῆς μονίμου πρὸ τοῦ 1940 διαμονῆς, ὑπὸ τῶν ρητῶν περιορισμῶν τῆς προσωρινῆς ἰσχύος τριῶν μηνῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐγγύησιν δύο νομίμων μαρτύρων ἐχόντων ὅμως τὴν ἰδιότητα τοῦ μονίμου δημοσίου ὑπαλλήλου ὑπὲρ τὴν 15ετίαν.

Τὸ προσωρινὸν δελτίον θὰ εἶναι πανομοιότυπον πρὸς τὰ ὁριστικὰ 5ετοῦς ἰσχύος, θὰ χορηγεῖται μετὰ συμπλήρωσιν αὐτοῦ καὶ τῶν αἰτήσεων τῶν αὐτῶν ἐνδείξεων, θὰ φέρῃ δι' εἰδικῆς σφραγίδος τὴν ἔνδειξιν «ΙΣΧΥΕΙ ΕΠΙ ΤΡΙΜΗΝΟΝ» καθ' ὃ χρονικὸν διάστημα ἡ ἐκδόσασα Ἀρχὴ θὰ ἐπιζητήσῃ τὴν ἐπαλήθευσιν τῶν δηλωθέντων στοιχείων ἐξ οἱασδήποτε Ἀρχῆς. Ἀκόμη δὲ καὶ διὰ προανακρίσεως ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁριστικῶς βεβαιωθῇ ἡ ταυτότης ἑνὸς προσώπου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑποστῶσι καὶ δεούσας κυρώσεις ὅσοι τυχὸν ἐπιπολαίως ἢ κακοπίστως προέβησαν εἰς ψευδῆ δήλωσιν ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν.

Ἡ ἀνανέωσις κατὰ πρῶτον τρίμηνον τυποποιεῖται ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσωρινῶν δελτίων διὰ νέας σφραγῖδος.

θ) Καταστροφὴ ἀχρήστων.

Τὸ δελτίον ταυτότητος τοῦ θανόντος δέον νὰ προσάγηται εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν ἐκδόσεως ἀδείας ταφῆς πρὸς ἀκύρωσιν καὶ ὑποβολὴν τῇ Δ.Ε.Υ. διὰ

τὴν ἀντίστοιχον καταστροφὴν τῶν λοιπῶν στοιχείων καὶ ἐνημερότητα πρὸς τὸν αὐτὸν σκοπὸν τῆς ἐκδοσάσης Ἀρχῆς. Εἰδικῶς δὲ ἐν περιπτώσει μὴ ἀνευρέσεως τοῦ δελτίου ταυτότητος τοῦ θανόντος ἡ χορηγοῦσα τὴν ἄδειαν ταφῆς Ἀρχὴ ὀφείλει ν' ἀναφέρῃ εἰς τὴν Δ.Ε.Υ. πρὸς πλήρωσιν τοῦ ὅρου τῆς συνεχοῦς ἐνημερότητος.

ι) Τὰ προτεινόμενα.

Ἡ Ἐπιτροπὴ διὰ τῶν προτεινομένων μέτρων καθιεροῖ διαδικασίαν ἥτις ἐνδεχομένως θέλει κριθῆ ὀχληρὰ εἰς ἐποχὴν δὲ καθ' ἣν οἱ λαοὶ καὶ ἡ πνευματικὴ ἡγεσία τῶν μᾶλλον Φιλελευθέρων Χωρῶν θὰ ἀπῄτῃ τὴν ὅσον οἷον τε εὐρυτέραν κατάργησιν τῶν ἐμποδίων κινήσεως τῶν ἀτόμων.

Ἐν τοσούτῳ ὅμως εἶναι κατάδηλον ὅτι αὕτη ἡ πλέον ἐλευθέρα κίνησις θέλει ἐξασφαλισθῆ διὰ τῆς προσκτήσεως ἑνὸς στοιχείου παρ' ἑκάστου ἀτόμου, πείθοντος ἀμέσως πάντας, αἴροντος πᾶσαν ἀμφιβολίαν καὶ καταργοῦντος ἀμέσως καὶ τοῦ πλέον καχυπόπτου τὴν δυσπιστίαν. Ἡ ἔλλειψις τῶν δισταγμῶν ἐκ τῆς συνωνυμίας διὰ τῆς πληρότητος τῶν ἐν τῷ μέλλοντι ἐκδιδομένων καταδιωκτικῶν ἐγγράφων, αὐτομάτως θ' ἀπαλλάξῃ τῶν καταθλιπτικῶν πολλάκις καθυστερήσεων, τὸν ἀθῷον.

Ἡ ἀτμόσφαιρα πίστεως θὰ προαγάγῃ βεβαίως τὰ πλαίσια τῆς ἐλευθέρας κινήσεως τοῦ ἀτόμου ἐν τῇ Ἑλληνικῇ κοινωνίᾳ ἀλλὰ ἵνα αὕτη κατὰ τὸν τομέα τῆς ταυτότητος δημιουργηθῇ, ἔχει ἀνάγκην προϋποθέσεων παρεχουσῶν τὴν πρὸς ὅλους ἐγγύησιν.

Εἰς ταῦτα ἡ Ἐπιτροπὴ ἀποβλέψασα καὶ ἔχουσα ὑπ' ὄψει τὸ πνεῦμα τῆς σχετικῆς διαταγῆς, ὅπως ὁ νέος τύπος τοῦ δελτίου καταστῇ ἀπρόσβλητος ἀπὸ τοῦ κινδύνου: α) τῆς ἐξ ὑπαρχῆς κατασκευῆς ἑνὸς ὁλοκληρωτικῶς νόθου καὶ β) τῆς παραποιήσεως κατὰ μέρος τοῦ γνησίου, ἐπεδίωξε τὴν προσαρμογὴν εἰς τὸ θέμα τεχνικῆς καὶ Διεθνῶς ἀναγνωριζομένης καὶ τὴν Ἑλληνικὴν πραγματικότητα ἰδιαιτέρως ἐξυπηρετούσης διὰ τῆς πλέον δὲ ἀσημάντου ἀπασχολήσεως τοῦ ἀτόμου μόνον ἀνὰ 5ετίαν.

Εἰς τὸν ὑποβαλλόμενον τύπον τῆς αἰτήσεως, εἰς τριπλοῦν δὲ συντασσόμενον περιελήφθησαν στοιχεῖα πλείονα τῶν τοῦ δελτίου. Τοῦτο δὲ ἵνα ἡ τοιαύτη ἐφ' ἅπαξ περιγραφὴ τοῦ ἀτόμου εἰς τὴν ζωήν του, διότι κατὰ τὴν μετὰ 5ετίαν ἀνανέωσιν οὐσιαστικῶς μόνον ἡ φωτογραφία θ' ἀλλάσσῃ, ὡς ἐκ τῶν μεταβολῶν τῆς ἡλικίας ἀποβεῖ κατὰ τὰ δεδομένα τῆς πείρας μεγαλυτέρας ὠφελιμότητος.

Ἡ ἀναγνώρισις ἑνὸς προσώπου καὶ ἡ ἀναζήτησις τοῦ περιβάλλοντος αὐτοῦ ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν θ' ἀπαιτῇ ἐφ' ἑξῆς βραχύτερον χρόνον. Ἐν πάσῃ τυχὸν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας καὶ κακοπίστου ἔτι, ἀμφισβητήσει, ἡ ἀκριβὴς καὶ πάντοτε ὑπὲρ τῆς ἀληθοῦς ἀπόψεως λύσις, θὰ προκύπτῃ ταχέως καὶ εὐχερῶς.

ια) Ἡ ἐφαρμογή.

Ἐπὶ τῇ προβλεπομένῃ ἐγκρίσει τῶν προταθέντων θ' ἀπῃτεῖτο ἡ συγκρότησις Ἐπιτροπῆς πλήρους ἐξουσιοδοτήσεως ἐφαρμογῆς τοῦ συστήματος.

ιβ) Δαπάναι.

Πρὸς παρασκευὴν τῶν ἀπαιτουμένων ἐντύπων καὶ προμήθειαν τῶν λοιπῶν μέσων ἐφαρμογῆς τοῦ προτεινομένου συστήματος θ' ἀπαιτηθῶσι δαπάναι μὴ προβλεπόμεναι βεβαίως σήμερον ἐκ τοῦ προϋπολογισμοῦ. Τὸ ζήτημα δύναται νὰ ἐπιλυθῇ ἐμμέσως καὶ εὐχερῶς διὰ τῆς ἀναλήψεως τῶν δαπανῶν ὑπὸ τῶν Ταμείων Ἀλληλοβοηθείας Χωροφυλακῆς καὶ Ἀστυνομίας καὶ κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ὑπ' ἐκάστης Ὑπηρεσίας ἐλεγχομένου ἀριθμοῦ κατοίκων.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα ἔκθεσις ἥτις καὶ ὑπογράφεται σήμερον τὴν Πέμπτην 5ην τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1947.

(Συνεχίζεται)

ΑΤΟΜΙΚΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΤΗΡΗΣΙΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ [1]

Ὑπὸ τοῦ Καθηγητοῦ τῆς Χημείας
Τροφίμων ἐν τῷ Πανεπιστημίου
κ. ΣΠΥΡΟΥ ΓΑΛΑΝΟΥ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

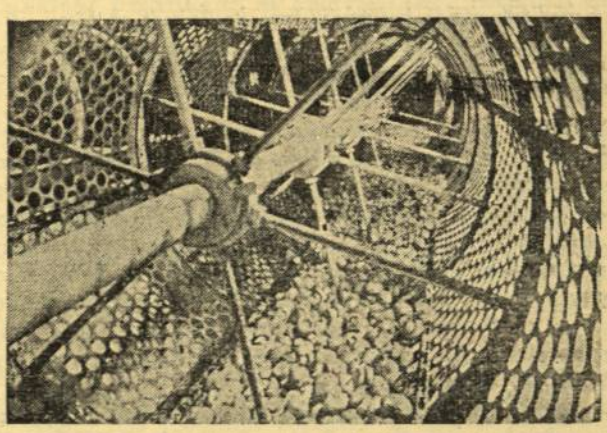
1.—Ἡ ἀτομικὴ ἀκτινοβολία πρὸς ἀποστείρωσιν τῶν τροφίμων.
2.—Ἡ ἀτομικὴ ἀκτινοβολία εἶναι ἀκίνδυνος;
3.—Ἡ θέσις τῆς Χημείας.

***

1) Ἡ ἀτομικὴ ἀκτινοβολία πρὸς ἀποστείρωσιν τῶν τροφίμων.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη πολὺς λόγος γίνεται διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἀτομικῶν ἀκτινοβολιῶν πρὸς ἀποστείρωσιν τῶν τροφίμων. Τὸ πρόβλημα ὅμως δὲν εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου νέον διότι ἀπὸ τῆς ἀνακαλύψεως τῆς ραδιενεργείας, κατὰ τὸ τέλος τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, διάφοροι ἐρευνηταὶ ἐπεδίωξαν τὴν ἀποστείρωσιν τῶν διαφόρων τροφίμων διὰ τῶν νέων ἀκτινοβολιῶν, ἀλλὰ αἱ πηγαὶ τῆς ἀκτινοβολίας ἦσαν ἀσθενεῖς καὶ τὰ ἀποτελέσματα ἦσαν ἀρνητικά.

Τὸ ζήτημα τοῦτο ἔσχε μεγάλον ἐνδιαφέρον μὲ τὴν μεγάλην ἀνάπτυξιν τῆς ἀτομικῆς βιομηχανίας, ἥτις ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν ἡμῶν πηγὰς ραδιενεργείας. Εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας ἔχουν διατεθῆ μεγάλα ποσὰ διὰ τὴν μελέτην τῆς ἐπιδράσεως τῶν ἀκτινοβολιῶν ἐπὶ τῆς διατηρήσεως τῶν ὑποκειμένων εἰς ἀλλοίωσιν τροφίμων. Κατὰ τὸ ἔτος 1948 ὑφίσταντο ἐκεῖ 3 ἐργαστήρια ἀσχολούμενα μὲ τὸ θέμα τοῦτο, τὸ 1950 ηὐξήθησαν ταῦτα εἰς 10, τὸ 1955 ὑφίσταντο πλείονα τῶν 50 καὶ σήμερον ὑπερβαίνουν τὰ 100.

Τὰ κονσερβοποιημένα τρόφιμα διατηροῦν σήμερον ὅλην τὴν θρεπτικήν των ἀξίαν χωρὶς νὰ ἀλλοιοῦται ἡ γεῦσις των.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν κρατοῦσαν ἀντίληψιν αἱ ἀτομικαὶ ἀκτινοβολίαι δὲν πρόκειται νὰ ἀνταγωνισθοῦν τὴν διὰ θερμάνσεως ἀποστείρωσιν. Διὰ νὰ ἀποστειρωθοῦν πλήρως τὰ τρόφιμα, διὰ νὰ φονευθοῦν δηλαδὴ ὅλα τὰ περιεχόμενα εἰς αὐτὰ σπόρια τῶν μικροοργανισμῶν πρέπει νὰ χρησιμοποιηθοῦν τεράστιαι δόσεις ἀκτινοβολίας καὶ τοιουτοτρόπως ἡ ἐργασία αὕτη καθίσταται οἰκονομικῶς ἀσύμφορος. Διὰ νὰ φονευθοῦν βακτήρια βάρους ἑνὸς μυὸς ἀπαιτεῖται ἀκτινοβολία 5.000 φορὰς μεγαλυτέρα τῆς ἀκτινοβολίας ἥτις ἀπαιτεῖται διὰ νὰ φονευθῇ τὸ τρωκτικὸν ὅπερ ἐν τούτοις ἀνθίσταται εἰς τὰς ἀκτινοβολίας τρεῖς φορὰς περισσότερον τοῦ ἀνθρώπου. Ἂν ὅμως αἱ ἀτομικαὶ ἀκτινοβολίαι δὲν ἐνδείκνυνται διὰ τὴν ἀπόλυτον ἀποστείρωσιν, προσφέ-

1. Ἀναδημοσίευσις ἐκ τοῦ περιοδικοῦ, «Αἰὼν τοῦ ἀτόμου», Ὀκτωβρίου 1958.

ρονται διὰ τὴν παστερίωσιν. Διὰ νὰ ἐννοήσωμεν τὴν ἀρχὴν τῆς παστεριώσεως πρέπει νὰ ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν μας ὅτι εἰς μίαν ποσότητα μικροβίων τὰ μᾶλλον εὐαίσθητα εἶναι τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸ στάδιον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Διὰ νὰ ἀποστειρώσωμεν πλήρως τὸ γάλα εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ περιέχῃ οὐδὲ ἴχνος μικροβίων πρέπει νὰ τὸ θερμάνωμεν ἐπὶ πολλὰ δεκάλεπτα εἰς θερμοκρασίαν ἀνωτέραν τῶν 100°. Ἐὰν ἡ θερμοκρασία διατηρηθῇ εἰς 70° θὰ φονευθοῦν τὰ 95% τῶν μικροβίων, τὰ δὲ ὑπόλοιπα 5% εἶναι ἐφησυχάζοντα μικρόβια ἅτινα κατὰ τρόπον τινὰ εὑρίσκονται εἰς κατάστασιν οὐχὶ κατάλληλον πρὸς πολλαπλασιασμόν. Τὸ παστεριωμένον γάλα, ὅπερ δὲν ἔχει τὴν γεῦσιν τοῦ βρασθέντος γάλακτος, δύναται τοιουτοτρόπως νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ σημαντικῶς μακρότερον χρόνον ἐν συγκρίσει πρὸς τὸ νωπόν, μὴ βρασθὲν γάλα.

Δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ ἀτομικὴ ἀκτινοβολία ἐνδείκνυται διὰ τὴν παστερίωσιν, διότι οὐχὶ μόνον φονεύει εὐκόλως τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸ στάδιον τοῦ πολλαπλασιασμοῦ μικρόβια, ἀλλὰ καὶ δρᾷ ἀποτελεσματικῶς ἐπὶ τῶν ὀλίγων ἄλλων ἀπομενόντων μικροβίων ἅτινα καθιστᾷ ἀνίκανα πρὸς πολλαπλασιασμὸν ἐπὶ ἀρκετὰ σημαντικὸν χρονικὸν διάστημα. Ἡ τοιαύτη ἐνέργεια εἶναι οὕτως μεγαλυτέρας διαρκείας ἀπὸ τὴν κλασσικὴν διὰ θερμάνσεως παστερίωσιν.

Ἐπὶ πλέον μεγάλος ἀριθμὸς προϊόντων ἅτινα δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παστεριωθοῦν διὰ θερμάνσεως εἰς 70° χωρὶς νὰ χάσουν τὰς ἰδιότητάς των, ὡς λ.χ. τὸ κρέας καὶ τὰ νωπὰ λαχανικά, δύνανται νὰ ὑποβληθοῦν εἰς ἀτομικὴν παστερίωσιν. Τὰ ἀποτελέσματα εἶναι λίαν ἐντυπωσιακά. Τὸ κρέας τὸ ὁποῖον ὑπέστη ἀκτινοβολίαν σχετικῶς ἀσθενῆ (100.000 Ραϊντγκεν), δηλαδὴ 25 φορὰς ὀλιγωτέραν τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν ἀποστείρωσιν παραμένει ἀπολύτως τὸ ἴδιον μὲ τὸ μὴ ὑποστὰν ἀκτινοβολίαν κρέας καὶ ὅμως δύναται νὰ διατηρηθῇ ἐπὶ πολλοὺς μῆνας εἰς τὴν κανονικὴν θερμοκρασίαν ἀρκεῖ νὰ συσκευασθῇ ἐντὸς στεγανῶς κλειόντος σάκκου ἐκ πλαστικῆς ὕλης. Ὁμοίως καὶ τὰ λαχανικά, εἰς τὰ ὁποῖα δόσις πέντε ἢ ἓξ φορὰς μικροτέρα ἀναστέλλει τὰς βιολογικὰς ἀλλοιώσεις καὶ τὰ διατηρεῖ ἐπὶ πολλὰς ἑβδομάδας ἄνευ οἱασδήποτε μειώσεως τῆς θρεπτικῆς αὐτῶν ἀξίας. Ἡ διατήρησις αὕτη εἶναι πολὺ ἀνωτέρα καὶ πολὺ μακροτέρα τῆς ἐπιτυγχανομένης εἰς ψυχροὺς θαλάμους.

Αἱ λόγῳ ἀλλοιώσεων ζημίαι εἰς τὰ τρόφιμα κατὰ τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν διατήρησιν ἀνέρχονται εἰς τεράστια ποσά. Ἡ ἀτομικὴ ἀκτινοβολία θὰ προσφέρῃ εἰς τὸν τομέα αὐτὸν σημαντικὴν οἰκονομίαν. Ἀντὶ νὰ συναγωνισθῇ τὰς βιομηχανίας διατηρημένων τροφίμων θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς αὐτὰς τὸν ἀνεφοδιασμὸν διὰ προϊόντων καλλιτέρας ποιότητος. Ἡ προσωρινὴ συντήρησις τῶν τροφίμων καὶ ἡ κλασσικὴ κονσερβοποίησις ἥτις ἐπιτρέπει τὴν ἐπὶ ἀπεριόριστον σχεδὸν χρόνον ἐναποθήκευσιν αὐτῶν δὲν πρέπει νὰ συγχέωνται.

Εἰδικῶς διὰ τὰ γεώμηλα καὶ κατὰ δεύτερον λόγον διὰ τὰ κρόμμυα ἡ συντήρησις δι' ἀτομικῆς ἀκτινοβολίας ἀνοίγει ἐντελῶς νέους ὁρίζοντας. Μεγάλαι ποσότητες ἐκ τῶν προϊόντων αὐτῶν καταστρέφονται λόγῳ τῶν ἐμφανιζομένων κατὰ τὸν χειμῶνα ἐκβλαστήσεων. Ἐλαφρὰ ἔκθεσις αὐτῶν εἰς ἀτομικὴν ἀκτινοβολίαν τὰ προφυλάσσει ἀπολύτως ἐκ τοῦ κινδύνου αὐτοῦ.

2) Ἡ ἀτομικὴ ἀκτινοβολία εἶναι ἀκίνδυνος;

Ὁ πολὺς κόσμος θὰ διερωτηθῇ ἀσφαλῶς μήπως τὰ ὑφιστάμενα ἀτομικὴν ἀκτινοβολίαν τρόφιμα ἀποκτοῦν τοξικότητα καὶ μάλιστα ἂν ὑφίστανται γενικῶς κίνδυνοι ἐκ τῆς ραδιενεργείας.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔχουν ἀναπτυχθῇ πολλαὶ σφαλεραὶ ἰδέαι, πιστεύουν εὐκόλως ὅτι κάθε τι τὸ ὁποῖον ἐκτίθεται εἰς ἀκτινοβολίαν καθίσταται ραδιενεργὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑφίσταται κίνδυνος καρκινωμάτων ἢ λευχαιμίας ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως ἔστω καὶ ἐλαχίστων ποσοτήτων ἐκ τῶν προϊόντων αὐτῶν.

Ἡ πραγματικότης εἶναι τελείως διάφορος. Τὰ ὀργανικὰ προϊόντα, ὡς εἶναι τὰ διάφορα τρόφιμα ἀποτελοῦνται κυρίως ἐξ ἄνθρακος, ὑδρογόνου, ὀξυγόνου, ἀζώ-

του ὡς καί τινων ἐλαφρῶν ἀτόμων, ὡς τὸ νάτριον, τὸ ἀσβέστιον καὶ τὸ μαγνήσιον. Τὰ ἄτομα τῶν στοιχείων αὐτῶν εἶναι λίαν σταθερὰ καὶ δὲν προσφέρονται εἰς τὴν τεχνητὴν ραδιενέργειαν ὑπὸ κανονικὰς συνθήκας ἀκτινοβολίας δι' ἠλεκτρονίων ἢ ἀκτίνων γάμμα. 'Ο μόνος ἐνδεχόμενος κίνδυνος ὑφίστατι εἰς μερικὰ βαρύτερα ἄτομα περιεχόμενα εἰς ἐλαχίστας ποσότητας εἰς τὰ κρέτα, ὡς λ.χ. τὰ ἄτομα τοῦ σιδήρου ἢ τοῦ θείου. Προφύλαξις ἐπιτυγχάνεται θετικῶς, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς μὴ χρησιμοποιήσεως λίαν ἰσχυρῶν ἀκτινοβολιῶν αἵτινες δύνανται νὰ διασπάσουν τὰ ἄτομα, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς ἐπιμελοῦς ἀποφυγῆς πάσης ἀφθονίας οὐδετερονίων.

Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον δὲν πρέπει εἰς καμμίαν περίπτωσιν νὰ εἰσάγωνται τρόφιμα ἀπ' εὐθείας ἐντὸς ἀτομικῆς στήλης. Εἰς εἰδικὴν συσκευὴν τὴν ὁποίαν ἐσχάτως ἔθεσεν εἰς ἐφαρμογὴν ὁ 'Αμερικανικὸς στρατὸς διὰ τὴν κατὰ μεγάλας μάζας ἐπεξεργασίαν τροφίμων χρησιμοποιεῖται στήλη ἐμπλουτισμένη διὰ U_{235}. Τὴν στήλην ταύτην διατρέχει διάλυμα ἰνδίου. Τὰ τρόφιμα τοποθετοῦνται μακρὰν τῆς στήλης ἐντὸς κύβου ἐκ μπετὸν ὅπου κυκλοφορεῖ τὸ διάλυμα τοῦ ἰνδίου μετὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς στήλης. Τὸ ἴνδιον ὅπερ ἔχει τὴν ἰδιότητα νὰ ἀπορροφᾷ ἰσχυρῶς τὰ οὐδετερόνια καθίσταται ραδιενεργὸν καὶ ἐκπέμπει τότε ἀκτῖνας γάμμα. Αὐτὴ ἡ ἐντελῶς ἀκίνδυνος ἀκτινοβολία φονεύει τὰ περιεχόμενα εἰς τὰ τρόφιμα βακτήρια.

Κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ὁ 'Αμερικανικὸς στρατὸς ἐδαπάνησε πλέον τῶν τετρακοσίων ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὴν μελέτην τῆς «ἀτομικῆς παστεριώσεως» καὶ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν 1.000 τόννων μηνιαίως ἐγκαταστάσεων. Προτοῦ θέσουν τὰ τοιαῦτα τρόφιμα εἰς εὐρεῖαν κλίμακα πρὸς κατανάλωσιν εἰς τοὺς 'Αμερικανοὺς στρατιώτας αἱ ἐπιστημονικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ στρατοῦ ἐπειραματίσθησαν ἐπὶ 5.000 ποντικῶν οἵτινες διετρέφοντο ἐπὶ πολλοὺς μῆνας ἀποκλειστικῶς διὰ τροφίμων τὰ ὁποῖα εἶχον ὑποβληθῆ εἰς δόσεις ἀκτινοβολιῶν 5 ἕως 10 φορὰς ἰσχυροτέρας ἀπὸ τὰς χρησιμοποιουμένας διὰ τὴν παστερίωσιν τῶν τροφίμων τοῦ στρατοῦ.

Μετὰ τὴν ὁριστικὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐκ τῆς ραδιενεργείας κινδύνου τίθεται τὸ ζήτημα τῆς ἐνδεχομένης χημικῆς ἀλλοιώσεως τῶν τροφίμων. Τὸ σημεῖον αὐτὸ εἶναι ἀρκούντως λεπτόν, διότι ἀρκετὰ τρόφιμα κατόπιν τῆς ραδιενεργοῦ ἐπεξεργασίας ἀποκτοῦν δυσάρεστον γεῦσιν προδίδουσαν μεταβολὴν τῶν χημικῶν μορίων. 'Η ἐξήγησις εἶναι ἁπλῆ, δηλαδὴ αἱ ἐφαρμοζόμεναι ἀκτινοβολίαι κλονίζουν μερικὰ μόρια καὶ διασποῦν ὡρισμένους δεσμοὺς μεταξὺ τῶν ἀτόμων. Τὰ τεμάχια τῶν μορίων ἢ τῶν ἀτόμων σχηματίζουν μεταξύ των νέους συνδυασμοὺς καὶ δημιουργοῦνται νέα προϊόντα. Τὸ φαινόμενον τοῦτο δύναται κατὰ μεγάλο ποσοστὸν νὰ ἀνασταλῇ διὰ καταλλήλου ψύξεως τῶν τροφίμων πρὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν εἰς ἀκτινοβολίαν. Εἰς θερμοκρασίας περὶ τὸ μηδὲν ἡ χημικὴ ἐνέργεια περιορίζεται αἰσθητῶς καὶ εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις ἡ γεῦσις τῶν τροφίμων εὐδεμίαν ὑφίσταται μεταβολήν.

'Εν πάσῃ περιπτώσει συστηματικὰ πειράματα ἐπέτρεψαν τὴν διαπίστωσιν ὅτι ἡ ἀτομικὴ παστερίωσις καταστρέφει τὰς βιταμίνας ὀλιγώτερον, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν διὰ θερμάνσεως παστερίωσιν.

3) 'Η θέσις τῆς χημείας.

Αἱ ἀξιοθαύμαστοι πρόοδοι τῆς χημείας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἔσχον σημαντικὴν ἐπίδρασιν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς διατηρήσεως τῶν τροφίμων. Εἶναι πολὺ φυσικὸν ὅτι ἡ ἀνακάλυψις ὑλῶν τόσον δραστικῶν ἔναντι τῶν βακτηρίων, ὡς λ.χ. τὰ ἀντιβιοτικὰ κλπ. ἔσχεν μεγάλην ἐπίδρασιν εἰς τὴν βιομηχανίαν τῶν κονσερβῶν. Διατί, ἀρά γε, εἰς τὸν ἀγῶνα κατὰ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν τροφίμων νὰ ἀποφεύγωμεν συστηματικῶς τὰ χημικὰ μέσα καὶ νὰ περιοριζώμεθα ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς φυσικοὺς παράγοντας, ὅπως τὸ ψῦχος, ἡ θερμότης ἢ αἱ ἀκτινοβολίαι.

Τὸ ζήτημα τοῦτο εἶναι τόσον σημαντικὸν ὥστε κατὰ τὸ τελευταῖον διεθνὲς συνέδριον διὰ τὴν διατήρησιν τῶν τροφίμων τὸ ὁποῖον ἔγινε εἰς Παρισίους τὸν πα-

ρελθόντα Ἰούλιον τὸ κύριο θέμα συζητήσεως ἦτο «Αἱ ξέναι ὕλαι εἰς τὰ τρόφιμα».

Εἰς τινας περιπτώσεις ἡ προσθήκη ἐλαχίστων ποσοτήτων ἀπολύτως ἀβλαβῶν ὑλῶν ἐπιτρέπει τὴν διατήρησιν τῶν τροφίμων, ἄνευ αἰσθητῆς μεταβολῆς τῆς γεύσεώς των. Ἡ προσθήκη αὕτη ὑπενθυμίζει ἐν πολλοῖς τὰς παλαιοτέρας μεθόδους διατηρήσεως, ὡς λ.χ. τὴν ἁλάτισιν ἢ κάπνισιν.

Κατὰ τὸ ὡς ἄνω εἰς Παρισίους συνελθὸν συνέδριον ὁ δρ. W. H. Miller τῆς Ν. Ὑόρκης, ἐξέθεσε τὰς Ἀμερικανικὰς μεθόδους ἐπεξεργασίας τῶν πουλερικῶν διὰ τὴν παράτασιν τῆς διατηρήσεώς των τῇ βοηθείᾳ ἀντιβιοτικῶν. Ἡ γεῦσις των παραμένει ἀμετάβλητος καὶ διατηροῦνται εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἐπὶ δεκαπενθήμερον. Ἡ ἐπεξεργασία αὕτη γίνεται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ ἐπιχειρήσεις αἵτινες λαμβάνουν σχετικὴν ἄδειαν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως καὶ παρακολουθοῦνται αὐστηρῶς. Εἰδικὴ ἐπιγραφὴ ἐπὶ τῆς συσκευασίας ἀναφέρει τὴν τοιαύτην διὰ ἀντιβιοτικῶν ἐπεξεργασίαν τῶν πουλερικῶν. Ἀπὸ $2\,^1/_2$ ἐτῶν πλέον τῶν 500 ἑκατομμυρίων λιβρῶν πουλερικῶν κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐπεξειργασμένων κατηναλώθησαν εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας.

Εἰς τὸ ἴδιον συνέδριον ὁ δρ. J. W. Shewon ἀνέφερε τὰ λίαν ἐνδιαφέροντα ἀποτελέσματα, τὰ ὁποῖα ἔσχε διὰ τῆς τοποθετήσεως ἰχθύων ἐντὸς θαλασσίου ὕδατος ἐμπλουτισμένου δι' ἀντιβιοτικῶν. Ἀφ' ἑτέρου ὁ δρ. G. Lewis ἀνέφερε τὴν διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἀντιβιοτικῶν ἐπελθοῦσαν ἐπανάστασιν εἰς τὴν βιομηχανικὴν ἐπεξεργασίαν τῶν φαλαινῶν. Οὕτω μέχρι σήμερον τὰ ἁλιευτικὰ πλοῖα τὰ διαθέτοντα εἰδικὰς ἐγκαταστάσεις κατώρθωναν νὰ ἀξιοποιοῦν μόνον τὸ λίπος τῶν φαλαινῶν (ἰχθυέλαιον), ἐνῷ τὸ κρέας αὐτῶν ἀλλοιούμενον ταχέως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ χρησιμοποιηθῇ παρὰ μόνον διὰ τὴν παρασκευὴν ἁλεύρου καταλλήλου διὰ τὴν κτηνοτροφίαν (ἰχθυάλευρον) ἢ ἐνίοτε ἁπλῶς μόνον ὡς λίπασμα. Σήμερον μόλις φονευθοῦν αἱ φάλαιναι εἰσάγονται εἰς τὴν κοιλότητα τοῦ περιτοναίου ἀντιβιοτικὰ καὶ οὕτω ἐξασφαλίζεται ἀπόλυτος διατήρησις τοῦ κρέατος, τὸ ὁποῖον δύναται ἄριστα νὰ χρησιμοποιηθῇ πρὸς διατροφὴν τοῦ ἀνθρώπου.

Βασικὴν ἀντίρρησιν διατυπώνουν ὡρισμένοι κύκλοι ὑποστηρίζοντες ὅτι δὲν πρέπει νὰ χρησιμοποιοῦνται πρὸς διατροφὴν τοῦ ἀνθρώπου τρόφιμα περιέχοντα ἀντιβιοτικά, διότι ἐθίζεται ὁ ὀργανισμὸς εἰς αὐτὰ καὶ ἐὰν ὑπάρξῃ σοβαρὰ ἀνάγκη θεραπείας δι' ἀντιβιοτικῶν αὕτη θὰ εἶναι ἀνέφικτος. Ἡ ἀντίρρησις αὕτη βάσιμος κατ' ἀρχὴν δὲν εὑσταθεῖ καὶ τοῦτο διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν τὰ διὰ τὴν ὡς ἄνω ἐπεξεργασίαν χρησιμεύοντα ἀντιβιοτικὰ δὲν χρησιμοποιοῦνται καὶ εἰς τὴν θεραπευτικὴν τῶν ἀνθρώπων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὰ ἀντιβιοτικά, ἀσυγκρίτως πλέον εὐαίσθητα εἰς τὴν θερμότητα ἀπὸ τὰς βιταμίνας καταστρέφονται κατὰ τὴν μαγείρευσιν. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι μερικὰ τρόφιμα, ἰδίως ποτά, περιέχουν φυσικῶς ἀντιβιοτικὰ τὰ ὁποῖα ἐξασφαλίζουν τὴν διατήρησίν των, ὅπως π.χ. ὁ οἶνος. Τὰ φυσικὰ ταῦτα ἀντιβιοτικὰ εἶναι ἀρκούντως ἰσχυρὰ ὥστε νὰ διατηρήσουν τὰ κρέατα. Ἀπὸ τῆς ἀρχαιότητος ἤδη τοιαῦτα ἀντιβιοτικὰ εἰσάγονται εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀνθρώπου χωρὶς νὰ σημειωθῇ ἐμφανής τις διαταραχή.

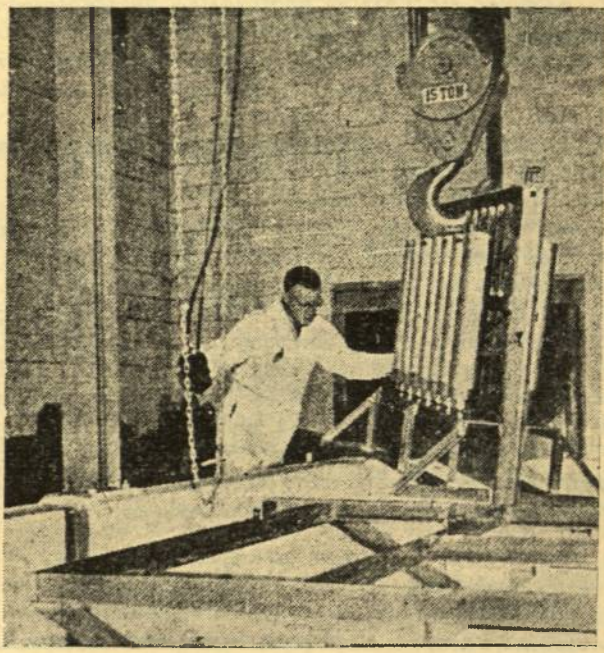
Εἰς πολλὰς χώρας δὲν ἔχει εἰσέτι ἐπιτραπῇ διοικητικῶς ἡ χρησιμοποίησις ἀντιβιοτικῶν διὰ τὴν διατήρησιν τῶν τροφίμων, εἶναι δὲ πράγματι τελείως φυσικὸν τὸ νὰ λαμβάνωνται ὅλα τὰ ἀναγκαῖα προφυλακτικὰ μέτρα δι' ἓν τόσον σημαντικὸν ζήτημα. Πρέπει ὅμως νὰ προσέξωμεν μήπως ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη ὁδηγήσει εἰς ἀντίθετα ἀποτελέσματα, διότι ἡ χρησιμοποίησις σημαντικῶς ποσοτήτων τροφίμων ἀτελῶς προστατευομένων ἀπὸ τὰ βακτήρια δύναται νὰ ἔχῃ χειρότερα ἀποτελέσματα ἐπὶ τῆς ὑγείας ἀπὸ ὅ,τι εἶναι πιθανὸν νὰ προκληθοῦν ἀπὸ τὰ ἀντιβιοτικὰ τὰ χρησιμεύοντα πρὸς διατήρησίν των.

Τὰ μικρόβια ὅμως δὲν εἶναι οἱ μόνοι ἐχθροὶ τῶν δυναμένων νὰ ὑποστοῦν ἀλλοίωσιν τροφίμων. Οὕτω τὸ ὀξυγόνον τοῦ ἀέρος ἐπιδρᾷ ἐπὶ πολλῶν τροφίμων κατὰ

τρόπον πλέον σημαντικόν, ἂν καὶ ὀλιγώτερον ἐντυπωσιακὸν ἀπὸ τὰ βακτήρια. 'Αρκεῖ νὰ κόψωμεν ἕνα μῆλον, ἕνα ἀχλάδι ἢ ἀκόμη καὶ μίαν πατάταν διὰ νὰ ἀντιληφθῶμεν ἀμέσως μὲ πόση ταχύτητα βαίνει ἡ ὀξείδωσις.

'Η ἐπίδρασις τοῦ ὀξυγόνου εἰς τὰς λιπαρὰς ὕλας ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἀλλοίωσιν αὐτῶν, ἥτις εἶναι γνωστὴ ὡς τάγγισις. 'Η νήπουσα γεῦσις τῶν ὀξειδωμένων τούτων προϊόντων καθιστᾷ τὴν κατανάλωσιν αὐτῶν λίαν δύσκολον φανερώνουσα ἀμέσως τὴν ἀλλοίωσίν των. Διὰ πολλὰ ὅμως ἄλλα τρόφιμα ἡ ἐπίδρασις τοῦ ὀξυγόνου δὲν εἶναι τόσον φανερά, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ δυνάμεθα νὰ καθορίσωμεν τὸν βαθμὸν ἀλλοιώσεώς των, ὅστις δύναται πολλάκις νὰ εἶναι τόσον ἔντονος ὥστε νὰ ἔχῃ ἐπέλθῃ σημαντικὴ μείωσις τῆς θρεπτικῆς αὐτῶν ἀξίας, τῆς περιεκτικότητος αὐτῶν εἰς βιταμίνας, ὡς καὶ τῆς βιολογικῆς αὐτῶν ἀξίας.

'Η χημεία σήμερον δύναται νὰ καταπολεμήσῃ τὴν ἐπίδρασιν αὐτὴν τοῦ ὀξυγόνου. 'Η προσθήκη εἰς ἐλαχίστας ποσότητας τῶν καλουμένων ἀντιοξειδωτικῶν ὑλῶν ἀναστέλλει σχεδὸν ὁλοκληρωτικῶς τὴν ὀξείδωσιν πολλῶν εἰδῶν τροφίμων. 'Η δρᾶσις αὕτη ἀνακαλυφθεῖσα τελείως ἐμπειρικῶς ἐξηγεῖται σήμερον εὐκόλως, διότι πρόκειται περὶ πραγματικῆς παγίδος δι' ὡρισμένα μόρια.

'Εμβάπτισις τῶν περιεχόντων τὰ τρόφιμα μεταλλικῶν κυλίνδρων ἐντὸς τῆς ἀτομικῆς δεξαμενῆς.

Πράγματι τὸ ὀξυγόνον δὲν δρᾷ ἀμέσως ἐπὶ τῶν μορίων τὰ ὁποῖα ὀξειδώνει. Τὰ ὑποκείμενα εἰς εὔκολον ὀξείδωσιν τρόφιμα περιέχουν εἰς ἐλαχίστας ποσότητας (ἓν μέρος πρὸς πολλὰ ἑκατομμύρια) ἰδιαίτερα μόρια, τὰ καλούμενα μεταφορεῖς ὀξυγόνου, τὰ ὁποῖα εἶναι τὰ μόνα ἱκανὰ ὅπως παροχετεύσουν τὸ ὀξυγόνον τὸ ὁποῖον ἀπορροφοῦν, εἰς τὰ δυνάμενα νὰ ὑποστοῦν ἀλλοίωσιν μόρια. Οἱ μεταφορεῖς οὗτοι ἐπανερχόμενοι ἀκολούθως εἰς τὴν ἀρχικήν των κατάστασιν προσροφοῦν ἓν νέον ἄτομον ὀξυγόνου τὸ ὁποῖον μεταφέρουν πρὸς ὀξείδωσιν νέου μορίου κ.ο.κ. Αὐτοὶ λοιπὸν οἱ μεταφορεῖς πρέπει νὰ ἐξουδετερωθοῦν καὶ ἡ χημεία σήμερον ἔχει εὕρει τὸν τρόπον τῆς δεσμεύσεώς των. Τοὺς προσφέρει ἓν προϊὸν διάφορον τοῦ ὀξυγόνου, διὰ τὸ ὁποῖον ἐκδηλώνουν τὴν ἰδίαν ἀπληστίαν. Οὕτω ὅμως δεσμευόμενοι δὲν δύνανται πλέον νὰ μεταφέρουν ὀξυγόνον καὶ ἡ δρᾶσις των ἐξουδετεροῦται. Αὐτὴ ἡ ἰδιότης τῶν ἀντιοξειδωτικῶν ὑλῶν, αἵτινες δεσμεύουν τοὺς μεταφορεῖς καὶ τοὺς ἐμποδίζουν νὰ ἐπιδράσουν ἐπὶ πολλῶν ἐν συνεχείᾳ χιλιάδων ἀτόμων ὀξυγόνου ἐξηγεῖ ἐπαρκῶς καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι δύνανται νὰ ἐνεργήσουν διὰ τόσον ἀπιστεύτως μικρῶν πολλάκις δόσεων.

Δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς τὸν περιωρισμένον χῶρον τοῦ παρόντος ἄρθρου νὰ ἐξετάσωμεν τὰ προϊόντα ἐκεῖνα τῆς χημείας τῶν ὁποίων ἔργον εἶναι ἡ ἀναστολὴ τῆς ἀλλοιώσεως τῶν τροφίμων. Τινὰ ἐκ τούτων εἶναι τελείως εἰδικά, ὡς π.χ. τὸ ἀντικρυπτογαμικόν, διὰ τῆς λεπτοτάτης κόνεως τοῦ ὁποίου περιβάλλεται ἡ ἐπιφάνεια τῶν πορτοκαλιῶν πρὸ τῆς μεταφορᾶς των καὶ τὸ ὁποῖον ἐμποδίζει ἀποτελεσματικῶς τὴν ἐμφάνισιν τῆς πρασίνης ἐκείνης ὡριμάνσεως ἡ ὁποία καταστρέφει ἐτησίως τεραστίας ποσότητας τοῦ προϊόντος. Πρὸ ὀλίγων ἀκόμη ἐτῶν 15—20% τῶν μεταφερομένων ἐξ Ἀλγερίας εἰς Γαλλίαν πορτοκαλιῶν κατεστρέφοντο ἐκ τῆς ἀλλοιώσεως αὐτῆς. Μὲ ὀλίγας ἑκατοντάδας χιλιογράμμων ἑνὸς σχετικῶς εὐθηνοῦ προϊόντος τῆς χημικῆς βιομηχανίας ἐπετεύχθη οὕτω ἡ σωτηρία τοῦ πέμπτου τῆς παραγωγῆς τῆς Ἀλγερίας.

Τὸ πρόβλημα ἑπομένως τῆς χρησιμοποιήσεως μεθόδων διατηρήσεως διὰ τὰ τρόφιμα ἔχει τεραστίαν οἰκονομικὴν σημασίαν. Ἡ γενίκευσις τῶν μεθόδων αὐτῶν θὰ ἐπιτρέψῃ ὀρθολογιστικωτέραν ἀγροτικὴν κατανομὴν εἰς τὰ διάφορα σημεῖα τοῦ πλανήτου μας. Χθὲς ἀκόμη ὁ κανὼν ἦτο ἡ αὐτάρκεια κάθε χωρίου, κάθε περιοχῆς, λόγῳ τῆς ἀνεπαρκείας τῶν συγκοινωνιακῶν μέσων καὶ τοῦ προβλήματος τῆς διατηρήσεως τῶν τροφίμων. Σήμερον καλλιεργοῦν ἀκόμη καὶ διὰ μίαν μειονότητα προνομιούχων καταναλωτῶν «πρώϊμα» ἀγροτικὰ προϊόντα ἢ μεταφέρουν ἀεροπορικῶς ἐντὸς ὀλίγων ὡρῶν, τὸν Δεκέμβριον, φράουλες ἀπὸ τὸ Ἀκρωτήριον ἢ τὸ Μαρόκον εἰς τὴν Εὐρώπην. Καὶ εἰς τὰς δύο αὐτὰς περιπτώσεις αἱ τιμαὶ εἶναι ἐξωφρενικαί. Ἡ πραγματοποίησις τῆς διατηρήσεως τῶν τροφίμων εἰς νωπὴν κατάστασιν θὰ ἐπιτρέψῃ τὴν μεταφορὰν τῶν προϊόντων αὐτῶν διὰ πλοίων ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἄκρου τοῦ πλανήτου εἰς τὸ ἄλλο καὶ θὰ τὰ καταστήσῃ προσιτὰ εἰς τὰ κοινὰ βαλάντια. Αὐτοὶ οἱ οἰκονομικοὶ συνδυασμοὶ θὰ ἀποτελέσουν ἀναμφισβητήτως κοινωνικὴν πρόοδον.

Ἡ συντήρησις λοιπὸν τῶν τροφίμων ἥτις ἔπαιξε πρωτεύοντα ρόλον κατὰ τὴν ἀρχὴν καὶ τὴν ἐξέλιξιν τοῦ πολιτισμοῦ ἑτοιμάζεται καὶ πάλιν νὰ προσφέρῃ πολύτιμον βοήθειαν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην πρόοδον.

Σ. ΓΑΛΑΝΟΣ

ΠΟΙΗΜΑΤΑ

Οἱ ἐλευθεροταί

(Ἀφιερωμένο στοὺς ἀγωνιστὰς τῆς Κύπρου)

Εἴμαστε νέοι καὶ δὲν γερνᾶμε,
οὔτε τὸν θάνατο ψηφᾶμε·
εἴμαστε φλόγες τὴν στιγμή,
ποὺ πλημμυρίζουν οἱ καημοί·
εἴμαστε τῆς Ζωῆς οἱ γόνοι,
ποὺ δὲν μᾶς λύγισαν οἱ πόνοι,
μὰ ποὺ μᾶς ἔκαναν γρανῖτες
κάποιοι τῆς νύχτας παρωρῖτες·
εἴμαστε μεῖς μέρας παιδιὰ
καὶ μέσ' τὴν μαύρ' ἐρημοτοπιὰ
μ' αἷμα ποτίζομε τὸ φῶς,
γιὰ νἄρθ' ὁ ἐλεύθερος Θεός.

Σ. Χανδρῆς

ΡΕΤΖΑΙΟΙ

• Η ΛΗΣΤΕΙΑ ΤΗΣ ΠΕΤΡΑΣ •

— ΠΩΣ ΑΝΕΚΑΛΥΦΘΗΣΑΝ ΚΑΙ ΠΩΣ ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ ΥΠΟ ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ —

Ὑπὸ τοῦ Ὑπαστυνόμου Α' κ. **ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΑΡΟΥΖΟΥ**

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ (Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

4.—Ἡ λησταία τῆς Πέτρας ὑπὸ τῶν Ρετζαίων.
5.—Ἡ ἀνάκρισις γιὰ τὸ ἔγκλημα καὶ τὰ σφάλματα ποὺ διεπράχθησαν.

***

4. Ἡ λῃστεία τῆς Πέτρας ὑπὸ τῶν Ρετζαίων.

Τριάντα δύο ὁλόκληρα χρόνια πέρασαν ἀπὸ τότε καὶ ἡ λῃστεία τῆς Πέτρας ἀπὸ τὴ συμμορία τῶν Ρετζαίων μένει ζωηρὰ χαραγμένη στὴ μνήμη, γιατὶ εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἀποτρόπαια ἐγκλήματα τῶν λῃστῶν ποὺ συνετάραξε κυριολεκτικὰ τὸ Πανελλήνιο τὴν ἐποχὴ ἐκείνη.

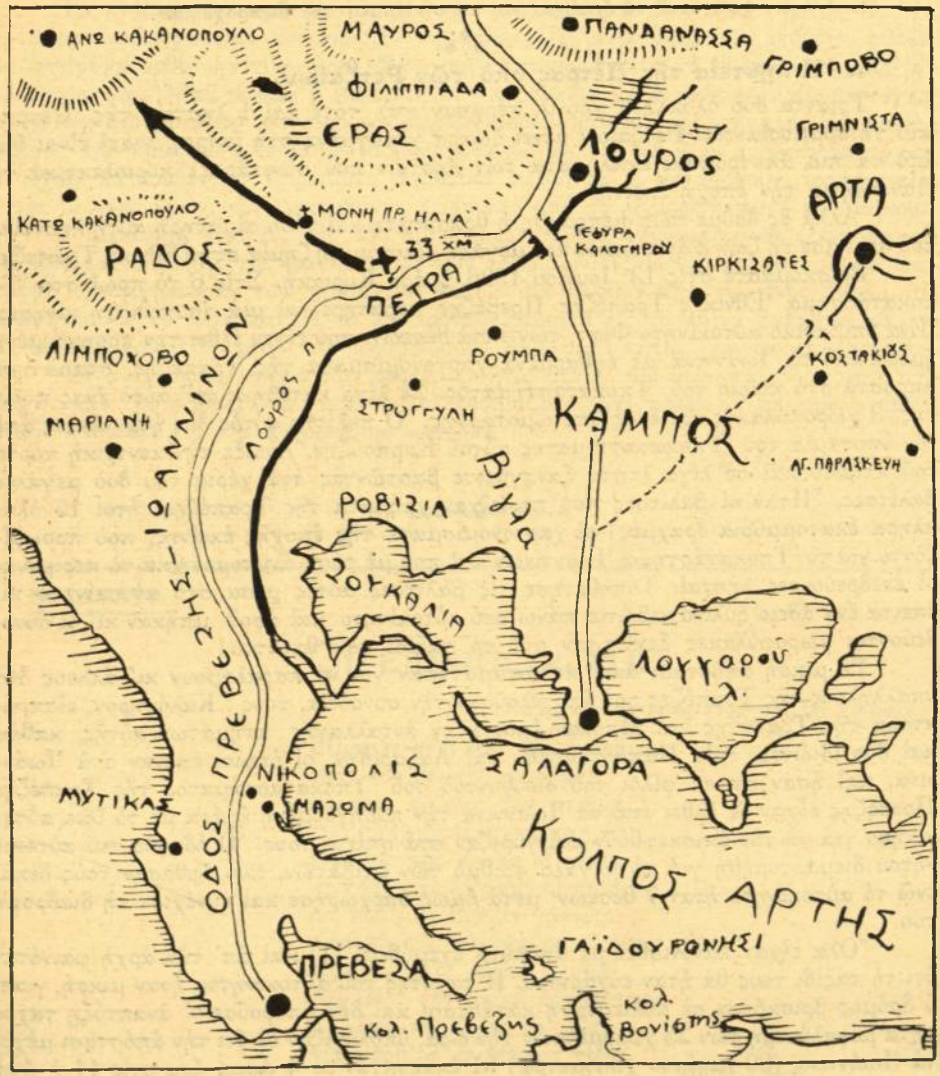
Ἀλλὰ ἂς δοῦμε πῶς διεπράχθη ἡ θρασυτάτη καὶ τόσο αἱματηρὴ αὐτὴ λῃστεία, ποὺ στοίχισε τὴ ζωὴ 8 ἀνθρώπων καὶ μεγάλη οἰκονομικὴ ζημία στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα.

Βρισκόμαστε στὶς 13 Ἰουνίου 1926, ἡμέρα Κυριακή. Στὶς 6 τὸ πρωὶ στὸ Ὑποκατάστημα Ἐθνικῆς Τραπέζης Πρεβέζης παρατηρεῖται μιὰ ἀσυνήθιστη κίνησις. Ἕνα ἐπιβατικὸ αὐτοκίνητο Φίατ, τῶν ἑπτὰ θέσεων, ποὺ εἶχεν ἔλθει τὴν προηγουμένη ἡμέρα ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα μὲ ἐφθαρμένα χαρτονομίσματα τῆς Τραπέζης, σταμάτησε μπροστὰ στὸ κτίριο τοῦ Ὑποκαταστήματος. Σὲ λίγο κατέβηκε ἀπ' αὐτὸ ἕνας πολίτης, 3 χωροφύλακες καὶ ἕνας ὑπενωμοτάρχης. Ὁ πολίτης αὐτὸς δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν ὑποταμία τοῦ Ὑποκαταστήματος αὐτοῦ Καρπούζην. Ἄνοιξε τὴν κεντρικὴ πόρτα τοῦ κτιρίου καὶ σὲ λίγα λεπτὰ ξαναγύρισε βαστῶντας στὰ χέρια του δυὸ μεγάλες βαλίτσες. Ἦταν οἱ βαλίτσες ποὺ περιεῖχαν χρήματα τῆς Τραπέζης, ἤτοι 15 ὁλόκληρα ἑκατομμύρια δραχμές! σὲ χαρτονομίσματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ποὺ προωρίζοντο γιὰ τὸ Ὑποκατάστημα Ἰωαννίνων καὶ ποὺ μὲ τόση ἀνυπομονησία τὸ περίμεναν οἱ ἐνεδρεύοντες λῃσταί. Τοποθέτησε τὶς βαλίτσες αὐτὲς μέσα στὸ αὐτοκίνητο κι' ἔπειτα ἕνα ἄδειο ξύλινο κιβώτιο πάνω στὸ αὐτοκίνητο καὶ ἀφοῦ μπῆκαν κι' οἱ συνοδεύοντες χωροφύλακες ξεκίνησαν γιὰ τὸ ταξίδι τοῦ θανάτου!

Σὲ μικρὴ ἀπόστασι ἀπὸ 'κεῖ σταμάτησαν γιὰ νὰ παραλάβουν κι' ἄλλους δύο ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν συνοδεία, τούς : Καλόγηρον, εἰσπράκτορα τῆς Τραπέζης καὶ Μπόλαν ἐπιστάτην ἀνταλλαγῆς κτημάτων αὐτῆς, καθὼς καὶ δύο ἰδιῶτες, τοὺς Παπαγεωργίου καὶ Λαζαρίδην, οἱ ὁποῖοι ἔμεναν στὰ Ἰωάννινα, καὶ ἦσαν στενοὶ φίλοι τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς Τραπέζης Πρεβέζης εἶχαν δὲ ἔλθει ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα τὴν προηγουμένη ἡμέρα μὲ τὸ ἴδιο αὐτοκίνητο γιὰ νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν καὶ γύριζαν στὰ σπίτια τους. Ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου διεμαρτυρήθη γιὰ τὸ μεγάλο ἀριθμὸ τῶν ἐπιβατῶν, ποὺ ἔφθασαν τοὺς δέκα, ἐνῷ τὸ αὐτοκίνητο ἦταν 7 θέσεων· μετὰ ὅμως ὑπεχώρησε καὶ συνέχισε τὴ διαδρομή του.

Ὅλα εἶχαν κανονισθεῖ μὲ ἀπόλυτη ἐχεμύθεια (;) καὶ ἀπ' τὴν ἀρχὴ φαινόταν ὅτι τὸ ταξίδι τους θὰ ἦταν εὐχάριστο. Ἡ ταχύτης τοῦ αὐτοκινήτου ἦταν μικρή, γιατὶ ὁ δρόμος βρισκόταν σὲ ἀθλιεστάτη κατάστασι καὶ δὲν μποροῦσε ν' ἀναπτύξῃ ταχύτητα μεγαλύτερη τῶν 25 χιλιομέτρων τὴν ὥρα, ὑπολόγιζαν δὲ ὅτι τὴν ἀπόστασι μέχρι τὰ Ἰωάννινα (90 περίπου χιλιόμετρα) θὰ ἐκάλυπταν σὲ 4 ὧρες, ἄρα στὶς 11 ἡ ὥρα τὸ πολὺ ἐκτὸς ἀπροόπτου... θὰ ἔφθαναν στὰ Ἰωάννινα, στὰ ὁποῖα δυστυχῶς ἐκτὸς δύο διασωθέντων ἀπ' αὐτούς, οἱ ὑπόλοιποι δὲν ἔφτασαν ποτέ!!!

Σ' ὅλη τὴ διαδρομὴ τ' ἀστεῖα ἔδιναν κ' ἔπερναν, κι' ἔφταναν σὲ σημεῖο ποὺ νὰ τοὺς κάνουν νὰ ξεχνοῦν τὸ συνωστισμό, γιατὶ ὅπως ἀναφέραμε ὁ ἕνας ἦταν κυριολεκτικὰ πάνω στὸν ἄλλον μέσα στὸ αὐτοκίνητο. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους πετάχτηκε καὶ εἶπε σκωπτικά: «Ἔ! ρὲ καὶ νὰ ξέρανε τί χρυσάφι κουβαλᾶμε!». Σ' αὐτὸν ὁ ὑποταμίας Καρπούζης κάνοντας μιὰ χαρακτηριστικὴ κίνησι καὶ ἐπιδεικνύοντας τὸ περίστροφο ποὖχε στὴ ζώνη του, καὶ μὲ τὰ ὁποῖα σημειωτέον εἶχαν ἐφωδιασθῆ ὅλοι οἱ συνοδεύοντες τὰ χρήματα, τοῦ ἀπήντησε: «Ξεχνᾷς ὅτι εἴμαστε » ὅλοι ὡπλισμένοι σὰν ἀστακοί; Μὲ τὸ παραμικρὸ ποὺ θὰ συμβῆ τὸ λόγο θὰ ἔχουν » τὰ ρεβόλβερ».

Ἡ τοποθεσία ὅπου διεπράχθη ἡ λῃστεία σημειοῦται διὰ σταυροῦ. Τὸ τόξο δείχνει τὴν κατεύθυνσιν ποὺ πῆραν οἱ λῃσταὶ μετὰ τὸ ἔγκλημα.

Βρισκόμαστε τώρα στὸ 33 περίπου χιλιόμετρο ἀπὸ τὴ Πρέβεζα πρὸς τὰ Ἰωάννινα στὴ θέσι «Πέτρα» ποὺ βρίσκεται στὸ σημεῖο μεταξὺ Νικοπόλεως καὶ γεφύρας Καλογήρου. Ἡ θέσις αὐτὴ ποὺ παρουσιάζει δύο στροφὲς τοῦ δρόμου, καὶ μικρὴ ἀνωφέρεια εἶναι πρόσφορη στοὺς λῃστὰς γιατὶ ἀπὸ τὴ μιὰ πλευρὰ τοῦ δρόμου ὑπάρχει χαράδρα 200 μέτρων περίπου ποὺ στὸ βάθος της κυλάει ὁ ποταμὸς Λοῦρος κι' ἀπ' τὴν ἄλλη περικλείεται ἀπὸ κατάφυτο βουνό, οἱ πλαγιὲς τοῦ ὁποίου εἶναι τελείως ἀπότομες. Σημειωτέον ὅτι στὸ ἴδιο σημεῖο ἀκριβῶς, πρὸ 45 ἡμερῶν δηλαδὴ τὴν Μ. Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα τοῦ 1926, ἡ συμμορία τοῦ Σίφη-Παπᾶ εἶχε διαπράξει λῃστεία εἰς βάρος τῶν ἐπιβατῶν 5 αὐτοκινήτων.

Ἔτσι εἶχαν τὰ πράγματα μέχρι τοῦ σημείου αὐτοῦ.

Ἡ ὥρα εἶναι 9 τὸ πρωῒ περίπου, ὅταν ὁ ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου εἶδε στὴ δεύτερη στροφὴ τοῦ δρόμου ἕνα κορμὸ δένδρου τοποθετημένο κάθετα σ' αὐτόν, πρᾶγμα ποὺ τὸν ἔκανε νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ταχύτητα τοῦ αὐτοκινήτου. Ἀνασηκώθηκαν ὅλοι ἀπὸ τὶς θέσεις τους καὶ μὲ σφιγμένες τὶς καρδιὲς ἀπὸ τὸν τρόμο ἔρριξαν τὰ μάτια τους πρὸς τὸ μέρος τοῦ ἐμποδίου. Οἱ στιγμὲς ἦσαν κρίσιμες. Μιὰ ἐνστικτώδης κίνησις ἔφερε τὰ χέρια τους στὶς λαβὲς τῶν περιστρόφων ἐνῶ οἱ καρδιές τους μὲ τοὺς ἀλλόκοτους κτύπους προσπαθοῦσαν νὰ σπάσουν τὰ στήθια τους. Δὲν εἶχαν ἀκόμη ξαστερώσει οἱ σκέψεις τους ἀπὸ τὴ σύγχυσι ποὺ ἐπεκράτησε ὅταν μιὰ ὁμοβροντία πυροβολισμῶν ξέσχισε τὴν ἥσυχη ἀτμόσφαιρα καὶ ἀνατάραξε μὲ τοὺς ἀντίλαλούς της τοὺς γύρω λόγγους καὶ τὰ φαράγγια. Ἦταν τόσο αἰφνιδιαστικὴ ποὺ μούδιασε ὅλους τοὺς ἐπιβαίνοντας. Οἱ λῃσταὶ εἶχαν τόσο ἐπιμελῶς σχεδιάσει τὴν ἐπιχείρησι κι' εἶχαν τόσο καλὰ κρυφτῇ καὶ ταμπουρωθῇ ὥστε δὲν ἔδιναν κανένα σημεῖο ζωῆς.

Οἱ πρῶτες σφαῖρες βρῆκαν τὸ αὐτοκίνητο στὴ μηχανὴ καὶ τὰ ἐλαστικὰ τῶν τροχῶν καὶ τὸ ἀκινητοποίησαν, ἐνῶ ταυτοχρόνως ἄρχισε νὰ κυλάῃ πρὸς τὰ πίσω καὶ νὰ πέρνῃ στροφὴ πρὸς τὴ χαράδρα ἀκυβέρνητο, γιατὶ ὁ ὁδηγός του σκοτώθηκε μὲ τὶς πρῶτες σφαῖρες. Τὸ αὐτοκίνητο ἔτσι ἀκυβέρνητο σταμάτησε ἀνάποδα σ' ἕνα κορμὸ δένδρου σὲ βάθος τριῶν μέτρων ἀπὸ τὸ δρόμο.

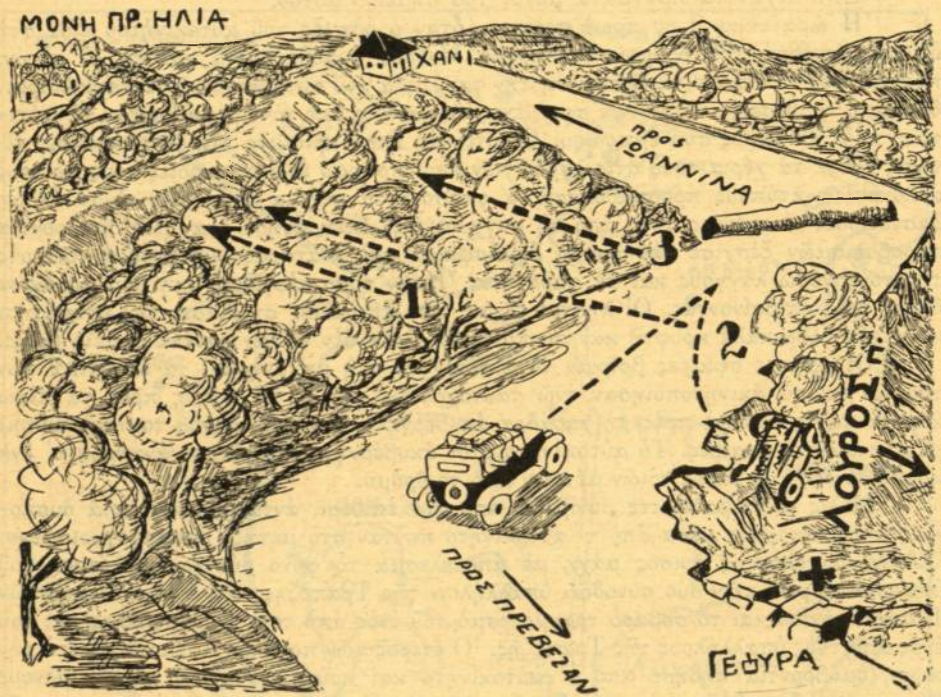
Μόλις οἱ ἐπιβαίνοντες συνῆλθαν ἀπὸ τὴν ἐπίθεσι, ἀνταπέδωσαν μετὰ δυσκολίας πυροβολισμοὺς μέσα ἀπὸ τ' αὐτοκίνητο ποὖταν στὸ μεταξὺ ἀναποδογυρισμένο. Ἐδόθη ὀλιγόλεπτος ἄνισος μάχη μὲ ἀποτέλεσμα τὸ φόνο δύο χωροφυλάκων, τοῦ ὑπενωμοτάρχου, τῶν δύο συνοδῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης, τοῦ ἑνὸς τῶν πολιτῶν Παπαγεωργίου καὶ τὸ σοβαρὸ τραυματισμὸ τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς χωροφύλακες καὶ τοῦ ἑνὸς ἀπὸ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Τραπέζης. Ὁ ἕτερος τῶν πολιτῶν Λαζαρίδης μετὰ τὴν πώτη ὁμοβροντία πήδησε ἀπὸ τ' αὐτοκίνητο καὶ κρύφτηκε στοὺς παρακειμένους θάμνους, κι' ὅταν βρῆκε εὐκαιρία ἔτρεξε πρὸς τὴν Πρέβεζαν, διαλαθὼν τῆς προσοχῆς τῶν λῃστῶν. Μαζὶ μ' αὐτὸν πήδησε καὶ ἕνας χωροφύλαξ τῆς συνοδείας κι' ἄρχισε νὰ πυροβολῇ κατὰ τῶν λῃστῶν. Δὲν μπόρεσε ὅμως ν' ἀντισταθῇ γιὰ πολὺ γιατὶ οἱ σφαῖρες τῶν κτύπησαν κατάστηθα καὶ τὸν ἐσκότωσαν. Τὸ πτῶμα του βρέθηκε κάτω ἀπὸ τὴ γέφυρα ποὺ σημειώνεται μὲ σταυρὸ στὴν εἰκόνα.

Θρῆνος ἐπακολούθησε τὶς σκηνὲς αὐτὲς καὶ ἡ ἀτμόσφαιρα πλημμύρισε ἀπὸ τὶς οἰμωγὲς τῶν τραυματιῶν καὶ τῶν ἀποθνησκόντων. Τὸ ἔγκλημα εἶχε συντελεσθῇ!... Καὶ ἔπειτα ἀπόλυτη ἡσυχία ξεχύθηκε... Μιὰ ἡσυχία παγερὴ ποὺ ἡ σκηνοθεσία τοῦ τόπου, τῶν σκοτωμένων ἀνθρώπων, τοῦ ἀναποδογυρισμένου αὐτοκινήτου, ποὺ ἀπετέλεσε τὸ φρικώδη τάφο τῶν ὀκτὼ ἀνθρώπων, τὴν ἔκαναν ἀκόμη πιὸ παγερή...

Ὅταν οἱ λῃσταὶ βεβαιώθηκαν ὅτι δὲν ὑπάρχει πιὰ καμμιὰ ἑστία ἀντιστάσεως, κατέβηκαν στὸ δημόσιο δρόμο καὶ ἀφοῦ ἀποτελείωσαν τὸν τραυματία ὑπάλληλο τῆς Τραπέζης, ἔρριξαν μὲ τὰ πιστόλια τους χαριστικὲς βολὲς στὰ κεφάλια τῶν ὑπολοίπων, ἔτσι ποὺ νὰ εἶναι βέβαιοι ὅτι δὲν εἶναι κανεὶς πιὰ ζωντανός. Μετὰ ἀπέσπασαν ἀπὸ τὰ νεκρὰ χέρια τοῦ ὑπαλλήλου Καρπούζη τὶς βαλίτσες μὲ τὸ χρυσὸ φορτίο καὶ ἔτρεξαν πρὸς τὴ Πρέβεζα, ἀκολουθοῦντες τὸ δημόσιο δρόμο καὶ μετὰ μπῆκαν στὴ δασώδη περιοχή.

Λέγεται ὅτι ὁ ὑπάλληλος τραυματίας ἱκέτευσε τοὺς λῃστὰς νὰ τὸν ἀφίσουν νὰ ζήσῃ καὶ νὰ πάρουν τὰ χρήματα, ἐκεῖνοι ὅμως... γιὰ νὰ κάνουν οἰκονομία στὶς σφαῖρες... τὸν ἀποκεφάλησαν μ' ἕνα γιαταγάνι, ἐνῷ τὸν τραυματία χωροφύλακα, ποὖταν σκεπασμένος ἀπὸ τὰ πτώματα τῶν ἄλλων καὶ γεμᾶτος αἵματα, νομίσαντες ὅτι εἶναι νεκρὸς τὸν ἄφισαν μὲ ἀποτέλεσμα νὰ βρεθῇ ἀργότερα ἀπὸ τοὺς καταφθάσαντας, ἡμιθανὴς κάτω ἀπὸ τὰ πτώματα τῶν ἄλλων καὶ νὰ διασωθῇ.

Τὴ μιὰ ἀπὸ τὶς βαλίτσες αὐτὲς ἄνοιξαν ἐπὶ τόπου καὶ ἀφῆρεσαν τὰ χρήματα, σὲ μικρὴ δὲ ἀπόστασι ἀπὸ τὸ σημεῖο αὐτό, στὴ δασώδη περιοχὴ κάτω ἀπὸ ἕνα δένδρο, οἱ λῃσταὶ σταμάτησαν, ἄνοιξαν καὶ τὴν ἄλλη βαλίτσα μ' ἕνα μαχαῖρι, πῆραν τὰ χρή-

Τὸ σχεδιάγραμμα δείχνει το μέρος ὅπου ἔγινε ἡ λῃστεια. Διακρίνεται τὸ αὐτοκίνητο στὴ θέσι ποὺ ἐβλήθη καὶ στὴ θέσι ποὺ ἀνετράπη. (2) Στὴ δεύτερη στροφὴ διακρίνεται τὸ ἐμπόδιο. Ὁ ἀριθμὸς 3 δείχνει τὸ σημεῖο ἀπ' ὅπου πυροβόλησαν οἱ λῃσταὶ καὶ ὁ 1 τὴν κατεύθυνσιν ποὺ πῆραν μετὰ τὸ ἔγκλημα. Ὁ σταυρὸς στὴ γέφυρα δείχνει τὸ σημεῖο ὅπου βρέθηκε σκοτωμένος ὁ ἕνας χωροφύλακας. Ἀριστερὰ στὸ βάθος ἡ Μονὴ Προφήτου Ἠλία.

ματα τὰ ὁποῖα καὶ διένειμαν μεταξύ τους καὶ συνέχισαν τὴν πορεία τους πρὸς τὴ δασώδη περιοχὴ ἀφίνοντας, τὴ βαλίτσα ἄδεια στὸ σημεῖο αὐτό.

Ἀναφέρεται ἐπίσης ὅτι τὴν ὥρα τῆς διανομῆς τῶν χρημάτων τοὺς εἶδαν τέσσαρες χωροφύλακες καὶ ἕνας πολίτης ἀπὸ ἀποστάσεως περίπου 400 μέτρων, ποὺ πήγαιναν ἀπὸ τὴν Πρέβεζα πρὸς τὰ Ἰωάννινα μὲ ἄλλο αὐτοκίνητο καὶ ποὺ ὡδηγοῦσε κατὰ σύμπτωσι ὁ ἀδελφὸς τοῦ προηγουμένως δολοφονηθέντος ὁδηγοῦ ὑπὸ τῶν λῃστῶν καὶ οἱ ὁποῖοι ἀντὶ νὰ τοὺς καταδιώξουν συνέστησαν στὸν ὁδηγὸ ν' ἀναπτύξῃ ἰλιγγιώδη ταχύτητα πρὸς τὴν Φιλιππιάδα ὅπου ὅταν ἔφτασαν ἀνέφεραν τὰ γεγονότα καὶ ἐζήτησαν ἐνισχύσεις γιὰ νὰ κινηθοῦν πρὸς καταδίωξίν τους, ἐγκαταλείψαντες τελείως τὸν τόπο τοῦ ἐγκλήματος.

Κατ' ἄλλους λέγεται ὅτι τὸ δεύτερο αὐτοκίνητο συνάντησαν οἱ λῃσταὶ στὸ δρόμο καὶ ἔτρεξαν στὴ δασώδη περιοχὴ ἀφοῦ ἐν τῷ μεταξὺ ἠπείλησαν μὲ τὰ ὅπλα τους

τοὺς ἐπιβάτες χωροφύλακες καὶ τὸν πολίτη, ἐσώθηκαν δὲ χάρις στὴν ἑτοιμότητα τοῦ ὁδηγοῦ ὁ ὁποῖος τὸ ὡδήγησε μὲ ἰλιγγιώδη ταχύτητα μακρυὰ ἀπὸ τὴ βολὴ τῶν λῃστῶν μέχρι τὸ χάνι τῆς Πέτρας. Ἀπὸ 'κεῖ οἱ δύο ἀπὸ τοὺς χωροφύλακες πῆγαν μὲ αὐτοκίνητο στὴ Φιλιππιάδα γιὰ ν' ἀναγγείλουν τὸ ἔγκλημα στὶς ἀρχὲς ἐνῷ οἱ δύο ἄλλοι χωροφύλακες μὲ τοὺς ἰδιῶτες ποὺ βρέθηκαν στὸ χάνι πῆγαν στὸν τόπο τοῦ ἐγκλήματος καὶ ἔβγαλαν κάτω ἀπὸ τὰ πτώματα τῶν ἄλλων τὸν τραυματία χωροφύλακα.

Στὸ μεταξὺ ὁ διασωθεὶς Λαζαρίδης ἔντρομος καὶ καταξεσχισμένος ἀπὸ τὴ πορεία του μέσα στὰ δύσβατα τῆς περιοχῆς, ἔφθασε στὸ πρῶτο Σταθμὸ Χωροφυλακῆς καὶ ἀνέφερε τὰ γεγονότα, τὰ ὁποῖα ἐν τῷ μεταξὺ εἶχαν ἀναφέρει καὶ οἱ ἀνωτέρω τέσσαρες χωροφύλακες στὴ Φιλιππιάδα. Ὁ διασωθεὶς δὲν μπόρεσε νὰ δώσῃ σπουδαῖες πληροφορίες γιὰ τοὺς λῃστάς, ἀνέφερε μόνο ὅτι ἡ συμμορία ἦταν πολυμελὴς καὶ ὅτι οἱ λῃσταὶ φοροῦσαν στρατιωτικὰ ροῦχα καὶ μιλοῦσαν σὲ γλῶσσα ποὺ μόλις καταλάβαινε.

Ἀμέσως εἰδοποιήθηκαν οἱ ἀνώτερες Ἀρχές, οἱ ὁποῖες ἔφθασαν ἐπὶ τόπου καὶ ἐπελήφθησαν πλέον τοῦ ἔργου τῆς ἀνακαλύψεως τῶν λῃστῶν τῆς πρωτοφανοῦς διὰ τὴν ἔκτασί της φρικιαστικῆς αὐτῆς τραγωδίας. Τὸ γεγονὸς ἐπροκάλεσε γιὰ τὰ τόσα αἱματηρὰ ἀποτελέσματά του ἀναστάτωσι ὅλων τῶν Ἀρχῶν ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου λυπηρὰ ἐντύπωσι σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἰδιαίτερα ὅμως στὴν Ἤπειρο, γιατὶ ἀπετέλεσε τὴν τραγικώτερη ἐκδήλωσι τῆς ἐλλείψεως πλήρους ἀσφαλείας στὴν περιοχὴ αὐτή.

Τὰ Ἰωάννινα τὴν ἄλλη μέρα σὲ ἀτμόσφαιρα βαρυτάτου πένθους κήδευσε τοὺς δολοφονηθέντας. Ρίγη συγκινήσεως ἀλλὰ καὶ φόβου παρουσίαζε τὸ θέαμα ὅταν τὰ φέρετρα μὲ τὸ μακάβριο περιεχόμενό τους ὡδηγοῦντο γιὰ νὰ ταφοῦν σὲ νεκροταφεῖο τῆς πόλεως. Τὸ σπουδαιότερο ὅμως εἶναι ὅτι μέσα στοὺς συνοδεύοντας τοὺς νεκροὺς στὴν αἰώνια κατοικία τους ἦταν αὐτὸς ποὺ φρόντισε νὰ τοὺς ἐξασφαλίσῃ τὴν αἰώνια ἀνάπαυσι... ὁ Ἰωάννης Ρέτζος.

5) Ἡ ἀνάκρισις γιὰ τὸ ἔγκλημα καὶ τὰ σφάλματα ποὺ διεπράχθησαν.

Ἀπ' τὴ πρώτη στιγμὴ βγαίνει τὸ συμπέρασμα ὅτι ἐδῶ δούλεψε σχέδιο, ἀπόφασις, τόλμη, ψυχικὴ δυνατότης καὶ ἀριστοτεχνικότης στὴν ἐκτέλεσι ποὺ μόνον ἄνθρωποι ποὺ ἔχουν κάνει πολλά, ἄνθρωποι ἐφωδιασμένοι μὲ πεῖρα καὶ μὲ γνώσεις ἐγκληματικὲς θὰ μποροῦσαν νὰ σκεφθοῦν καὶ νὰ ἐκτελέσουν μὲ τέτοια ἐπιτυχία. Ἂν δὲν εἶναι κανεὶς λῃστής, ἂν δὲν ἔχῃ ζήσει στὸ κλαρί, ἂν δὲν ξέρῃ ὅτι τὸ τέλος του εἶναι τὸ βόλι, δὲν μπορεῖ νὰ κατεβῇ στὸ δημόσιο δρόμο μέρα μεσημέρι καὶ μάλιστα ἡμέρα Κυριακὴ ποὺ δὲν παρατηρεῖται κίνησις στὸ σημεῖο αὐτὸ καὶ μαζὶ μὲ τὴ λῃστεία νὰ δολοφονήσῃ κατὰ τρόπο ἀπεχθῆ ὁλόκληρη δεκάδα ἀνθρώπων. Ἄλλωστε ἡ ἐκλογὴ τοῦ μέρους δείχνει πεῖρα καὶ γνῶσι ποὺ δὲν μποροῦσαν νὰ ἔχουν τυχαῖοι κακοποιοί.

Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ προξενεῖ κατάπληξι εἶναι τὸ δίκτυο πληροφοριῶν ποὺ διέθεταν, ὥστε νὰ γνωρίζουν τὴν ἀποστολὴ αὐτή, ποὺ τηρήθηκε ἀπολύτως μυστικὴ καὶ πολλὲς λεπτομέρειες γιὰ τὴν ὥρα, τὸ ποσὸ τῶν χρημάτων καὶ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ αὐτοκινήτου, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπὸ τὸ ἴδιο σημεῖο πρὸ ὀλίγου εἶχαν περάσει καὶ ἄλλα δυὸ αὐτοκίνητα σχεδὸν ὅμοια μὲ τὸ αὐτοκίνητο ποὺ λῃστεψαν, τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν τὰ ἔθιξαν.

Ἡ ἀπάντησις δίδεται εὔκολα ἂν σκεφθῇ κανεὶς ὅτι οἱ Ρετζαῖοι ἀμνηστευμένοι ἤδη ἀπὸ διετίας, ζοῦσαν στὰ Ἰωάννινα ὡς ἔντιμοι πολῖτες καὶ διατηροῦσαν σχέσεις μὲ τὴν καλύτερη κοινωνία τῶν Ἰωαννίνων ἦσαν δὲ σὲ θέσι νὰ ἔχουν πληροφορίες γιὰ παρόμοιες περιπτώσεις. Δὲν ὑπῆρχε λοιπὸν ἀμφιβολία ὅτι λῃσταὶ γνωστοὶ καὶ δρῶντες στὴ περιοχὴ αὐτὴ εἶχαν διαπράξει τὸ ἔγκλημα. Καὶ πρὸς τὴν κατεύθυνσι αὐτὴ ἐστράφησαν οἱ ἐνέργειες τῶν καταδιωκτικῶν ἀρχῶν.

Δύναμις Στρατοῦ καὶ Χωροφυλακῆς ἀπέκλεισε ὅλη τὴν περιοχὴ καὶ ἄρχισε τὴν ἐντατικὴ καταδίωξι τῶν λῃστῶν. Κατὰ τὴ διάρκεια αὐτῆς ἐδόθησαν μάχες μὲ

συμμορίες λῃστῶν καὶ σκοτώθηκαν ἀρκετοὶ λῃσταρχοι καὶ λῃσταί, πλὴν ὅμως ἀπὸ τὶς σχετικὲς ἔρευνες διεπιστώθη ὅτι οἱ συμμορίες αὐτὲς δὲν εἶχαν καμμιὰ σχέσι μὲ τὴ λῃστεία τῆς Πέτρας.

Κατόπιν αὐτοῦ ἄρχισαν ὁμαδικὲς συλλήψεις καὶ κατὰ δεκάδες οἱ πολῖτες τῶν γύρω χωριῶν ὡδηγήθηκαν στὸ πλησίον τῆς Πέτρας χωριὸ Λοῦρο καὶ ἀνεκρίνοντο ἐπὶ 10ήμερο συνεχῶς ἄνευ ἀποτελέσματος. Κατὰ τὶς ἀνακρίσεις αὐτὲς ὅπως ἀναφέρεται ἐχρησιμοποιήθησαν μέσα βίας κατὰ τῶν ἀνακρινομένων γιὰ τὴν ἀπόσπασι πληροφοριῶν, τὰ ὁποῖα προκάλεσαν τότε τὴν ὀργὴ τῶν Ἀρχῶν καὶ τοῦ τύπου. Οἱ χωρικοὶ δὲν ἐννοοῦσαν νὰ καταθέσουν ἔστω καὶ ἂν ἐγνώριζαν, γιατὶ ἐφοβοῦντο τὰ ἀντίποινα τῶν λῃστῶν, τῶν ὁποίων οἱ διαταγὲς εἶχαν ἰσχὺν καὶ μετὰ τὸν θάνατόν των. Περὶ αὐτοῦ δὲ εἶχαν πικρὰ πεῖρα.

Πρὸς τὸν τομέα λοιπὸν συγκεντρώσεως πληροφοριῶν ἀπὸ τοὺς χωρικοὺς καὶ ἀποσπάσεως ὁμολογίας ἀπὸ τοὺς ὑπόπτους ἐστράφη ἡ ἀνάκρισις παραλείψασα νὰ ἐνεργήσῃ λεπτομερῆ καὶ προσεκτικὴ αὐτοψία στὸν τόπο τοῦ ἐγκλήματος, νὰ συγκεντρώσῃ τὰ ὑπάρχοντα ἴχνη καὶ ἄλλα στοιχεῖα, ποὺ ἦσαν μάλιστα πολλά, τὰ ὁποῖα ἂν ἐξετάζοντο μὲ προσοχὴ ἀπὸ τοὺς ἁρμοδίους, θὰ ὡδηγοῦσαν ἀσφαλῶς στὴ σύντομη ἀνακάλυψι τῶν ἐνόχων.

Παραθέτουμε κατωτέρω ἀπόσπασμα τοῦ βιβλίου «Ἡ Δακτυλοσοπία» τοῦ κ. Ν. Παπαδημητρίου, σελ. 151 ποὺ ἀναφέρεται στὴ λῃστεία τῆς Πέτρας.

«Δυστυχῶς ἡ κατάπληξις ἐκ τοῦ μεγέθους καὶ τοῦ πρωτοφανοῦς τοῦ ἀδική-
» ματος, ἡ ἔλλειψις μιᾶς ἐνιαίας κατευθύνσεως πρὸς ἐξιχνίασιν τοῦ ἀδικήματος
» ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἀδημοσύνην τῶν πρώτων ἐπιληφθέντων τῆς ὑποθέσεως
» ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τὰς σπασμωδικὰς ἐνεργείας τῶν Ἀστυνομικῶν καὶ
» Ἀνακριτικῶν Ἀρχῶν, συνετέλεσαν ὥστε, ἓν ἀδίκημα, ὅπερ εἰς χεῖρας ἐπιδεξίων
» ἀνακριτικῶν ὑπαλλήλων ἐπικουρουμένων ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ἀστυνομικῆς Ὑπη-
» ρεσίας, ἠδύνατο νὰ ἐξιχνιασθῇ ἀκόμη καὶ ἐντὸς 24 ὡρῶν λόγῳ τοῦ πλήθους τῶν
» ἰχνῶν καὶ λοιπῶν πειστηρίων, ἅτινα εἶχον ἀφίσει ἀσφαλῶς εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀδι-
» κήματος οἱ δράσται καὶ τοῦ περιωρισμένου ἀριθμοῦ τῶν ὑπόπτων τελέσεως αὐτοῦ,
» νὰ συσκοτισθῇ ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐπὶ μῆνας νὰ ἐμφανίζωνται αἱ Ἀρχαὶ παρα-
» παίουσαι κατὰ τρόπον ἀπογοητευτικόν.

«Ἀκόμη καὶ σήμερον μετὰ τὴν πάροδον τόσων ἐτῶν καὶ τὴν καταδίκην καὶ
» θανατικὴν ἐκτέλεσιν τινῶν ἐκ τῶν αὐτουργῶν (ἀμέσων καὶ ἠθικῶν), δὲν δύναται
» νὰ ὑποστηριχθῇ ἀνενδοιάστως, ἂν ἅπαντες οἱ δράσται ἤχθησαν εἰς τὸ ἑδώλιον
» τοῦ κατηγορουμένου καὶ δὲν διέφυγον τινὲς ἐξ αὐτῶν, οὐδὲ ἂν πάντες οἱ καταδικα-
» σθέντες ἦσαν πράγματι ἔνοχοι ἢ ἦσαν ἔνοχοι εἰς ὅσον βαθμὸν ἐκρίθησαν ὑπὸ τοῦ
» δικάσαντος Δικαστηρίου. Τοῦτο ὑπῆρξεν, ἐπαναλαμβάνω, ἀποτέλεσμα τὸ μὲν τῆς
» ἀκολουθητείσης ἐσφαλμένης τακτικῆς, καθ' ἣν τὸ ὅλον ἀνακριτικὸν οἰκοδόμημα
» ἐπεχειρήθη νὰ βασισθῇ ἐπὶ τοῦ, κατὰ τὴν σύγχρονον ἐπιστημονικὴν ἀντίληψιν,
» μᾶλλον ἀσταθοῦς καὶ ἀμφιβόλου χρησιμότητος ἀποδεικτικοῦ μέσου, τῆς μαρτυ-
» ρίας, τὸ δὲ εἰς σειρὰν σφαλμάτων τῶν καταδιωκτικῶν Ἀρχῶν, αἵτινες ἀπὸ τῶν 4
» χωροφυλάκων, οἵτινες πρῶτοι ἀντελήφθησαν τὸ ἀδίκημα, μέχρι τοῦ ἀνωτάτου
» ἐπόπτου ἐπὶ τῆς ἐξιχνιάσεως τοῦ ἐν λόγῳ ἀδικήματος, οὐδεμίαν ἔλαβον μέριμναν,
» οὐ μόνον διὰ τὴν διατήρησιν ἀνεπάφου τοῦ τόπου τοῦ ἐγκλήματος, τὴν περισυλλο-
» γὴν τῶν πειστηρίων καὶ ἐξασφάλισιν τῶν παντοειδῶν ἰχνῶν τοῦ ἐγκλήματος,
» ἀλλὰ καὶ δι' αὐτὴν ἀκόμη τὴν διαφύλαξιν τῶν ἐλαχίστων ἀνευρεθέντων ἰχνῶν καὶ
» πειστηρίων, τινὰ τῶν ὁποίων ἢ κατεστράφησαν ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐπιληφθέντων ἢ
» ἐξηφανίσθησαν ὅλως μυστηριωδῶς, λόγῳ μὴ ἐπαρκοῦς φρουρήσεώς των.

«Οὕτως ὁ μεταβὰς μετὰ τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς Εἰρη-
» νοδίκης Φιλιππιάδος εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀδικήματος καὶ συντάξας τὴν ἔκθεσιν
» αὐτοψίας, δὲν ἠδυνήθη νὰ διακρίνῃ ἐκ τῶν ἰχνῶν οὐδὲ μνημονεύει συνεπῶς εἰς τὴν

» ἔκθεσίν του, ἄλλο τι ἀπὸ ἓν κιβώτιον κενόν, ὅπερ οἱ δρᾶσται διέρρηξαν διὰ μα-
» χαίρας καὶ τὸν κορμὸν τοῦ δένδρου, δι' οὗ ἐφράσσετο ἡ ὁδός. Ὅτε δὲ εἰς ἀπόστασιν
» 300 μέτρων ἀπὸ τοῦ τόπου τοῦ ἀδικήματος ἀνευρέθη ἐσχισμένη μία ἐκ τῶν βαλι-
» τσῶν τῆς χρηματαποστολῆς, ἀντὶ νὰ ἐξασφαλίσῃ ταύτην, τὴν ἐξετάζουν ἐκ περι-
» εργείας, ὄχι μόνον ὁ ἴδιος καὶ οἱ λοιποὶ Κρατικοὶ λειτουργοί, ἀλλὰ καὶ οἱ περίεργοι
» ἀκόμη, οἵτινες μάλιστα, ἵνα μὴ ρυπανθῶσι ἐκ τῶν ἐπ' αὐτῆς αἱμάτων ἐκαθάρισαν
» τὴν ἐπιφάνειαν αὐτῆς ἐπιμελῶς δι' ἐφημερίδων καὶ χόρτων, καταστρέψαντες οὕτω
» τὰ ἐπ' αὐτῆς εὑρισκόμενα ἴσως ἴχνη.

«Περὶ ἀναζητήσεως ἀποτυπωμάτων ποδῶν ἐκεῖ πέριξ, περὶ ἐξασφαλίσεως
» τοῦ αὐτοκινήτου, ἵνα ἐξακριβωθῇ, ἂν ὑπάρχωσι ἐπ' αὐτοῦ δακτυλικὰ ἀποτυπώ-
» ματα, ἅτινα ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ ὑπῆρχον, ἀφ' οὗ οἱ λῃσταὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοκινήτου
» ἀπετελείωσαν τοὺς ἐπιβάτας διὰ πιστολίων, ἀπέσυραν δὲ ἐκ τοῦ ἐσωτερικοῦ του
» καὶ τὰς ἀρκετὰ βαρείας βαλίτσας τῶν χρηματαποστολῶν, περὶ ἀναζητήσεως τῶν
» καλύκων, οἵτινες ἀσφαλῶς θὰ εὑρίσκοντο εἰς τὸν τόπον τοῦ ἀδικήματος, ἀφ' οὗ
» ἕκαστος ἐκ τῶν λῃστῶν ἐπυροβόλησεν πλέον ἢ ἅπαξ δι' ἐπαναληπτικοῦ ὅπλου,
» οὐδεὶς παρ' οὐδενὸς ἐγένετο λόγος.

«Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο νὰ ἐξαρτηθῇ τὸ πᾶν, εἴτε ἀπὸ τὴν ἀλάνθαστον μέθοδον
» (!), τὸ ἀνηλεὲς δηλαδὴ μαστίγωμα καὶ τὰς κακώσεις παντὸς προσώπου, ὅπερ
» κατὰ τὴν κρίσιν τῶν καταδιωκτικῶν ἀρχῶν ἐγνώριζεν ἢ ἠδύνατο νὰ γνωρίζῃ τι
» περὶ τῶν δραστῶν, εἴτε ἀπὸ τὰς πληροφορίας πληροφοριοδοτῶν (!), παλαιῶν ὡς
» ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐγκληματιῶν, οἵτινες πολλάκις παρεῖχον σκοπίμως καὶ ὑποβολι-
» μιαίας πληροφορίας πρὸς παραπλάνησίν των. Ἀκόμη, καὶ οἱ μετέπειτα ἀποκαλυ-
» φθέντες, ὡς ἠθικοὶ αὐτουργοὶ τῆς λῃστείας καὶ καταδικασθέντες εἰς θάνατον
» λῃσταὶ ἀδελφοὶ Εὐθύμιος καὶ Ἰωάννης Ρέτζος, εἶχον χρησιμοποιηθῇ κατὰ τὰς
» πρώτας ἡμέρας πρὸς παροχὴν πληροφοριῶν ὑπὸ τοῦ ἔχοντος τὴν γενικὴν ἐπο-
» τείαν ἐπὶ τῶν ὀργάνων τῆς Χωροφυλακῆς Συνταγματάρχου Γ. Οὕτω ἠδυνήθησαν
» οὗτοι, ἐκτὸς τῆς παραπλανήσεως τῶν Ἀρχῶν, νὰ παρακολουθῶσι καὶ τὰς ἐνεργείας
» των, νὰ καθιστῶσιν ἐνημέρους τοὺς συνενόχους των καὶ νὰ νὰ ἐξαφανισθῶσι τὴν
» στιγμήν, καθ' ἣν μετὰ μακρὰς ἀμφιταλαντεύσεις, ἡ Δικαιοσύνη, διὰ τῆς ἐκδόσεως
» ἐνταλμάτων συλλήψεως, ἡτοιμάζετο ἐπὶ τέλους νὰ θέσῃ χεῖρα ἐπ' αὐτῶν. Συνε-
» πείᾳ τούτου ἡ σύλληψίς των ἐπετεύχθη εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μόνον μετὰ ἔτη καὶ ἀφοῦ
» τὸ Κράτος ὑπεβλήθη εἰς σημαντικὰς ἐν τῷ μεταξὺ δαπάνας. Τὸ θλιβερώτερον
» εἶναι, ὅτι συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης συγχύσεως τῶν ἁρμοδίων Ἀρχῶν, προεφυλακί-
» σθησαν πολλοί, οἱ περισσότεροι τῶν ὁποίων μετὰ πάροδον μηνῶν ἀπεδείχθησαν
» ἀθῷοι, ἐνῷ ἐξ ἀντιθέτου ἀπηλλάγησαν διὰ Βουλεύματος ἄλλοι, οἱ ὁποῖοι ἐκ τῶν
» ὑστέρων ἀπεδείχθησαν ἔνοχοι. Βάσει ἀνεπισήμου δὲ τινὸς καταθέσεως, (μιᾶς ἀνα-
» κοινώσεως εἰς τρίτα πρόσωπα συνεργοῦ τοῦ ἐγκλήματος) ἐπιδιώκοντος τὴν παρα-
» πλάνησιν τῶν Ἀρχῶν διετάχθη ἡ προφυλάκισις ἀξιωματικῶν τῆς Χωροφυλακῆς
» καὶ τοῦ Πεζικοῦ, ἐκ τῶν ἐντεταλμένων μάλιστα διὰ τὴν ἐξιχνίασιν τοῦ ἀδική-
» ματος. Τοιουτοτρόπως ἡ ἀνάκρισις, ἐν μέσῳ τοιαύτης ἀτμοσφαίρας κεκορεσμένης
» ἐκ τῆς ἀμοιβαίας καχυποψίας τῶν κρατικῶν λειτουργῶν ἐκτρεφομένης ἐκ τῶν
» ὑποβολιμαίων εἰσηγήσεων τῶν αὐτουργῶν τῆς λῃστείας, παρέπαιεν μέσα εἰς
» σκότος ψηλαφητὸν ἀναζητοῦσα τὸν μῖτον, ὅστις θὰ ἐξῆγεν αὐτὴν ἐκ τοῦ λαβυ-
» ρίνθου, εἰς ὃν περιεπλανᾶτο, ἵνα ἀτενίσῃ μίαν ἀκτῖνα φωτός.

«Ἐνῷ ἡ κοινὴ γνώμη ἐβόα καὶ κατωνόμαζε τοὺς δράστας, ἡ ἀνάκρισις εὑρί-
» σκετο ἐν ἀδυναμίᾳ νὰ ἀποδείξῃ τοῦτο.

«Γεννᾶται ὅμως τὸ ἐρώτημα: Ἦτο δυνατὸν ἄλλως γενέσθαι; δηλαδὴ ἡ Δικαιο-
» σύνη ἄνευ περιστροφῶν, εὐθέως καὶ ἀμέσως νὰ θέσῃ χεῖραν ἐπὶ τῶν πραγματικῶν
» δραστῶν, χωρὶς νὰ συμβῶσιν ὅσα συνέβησαν καὶ χωρὶς νὰ καταβληθῶσι τόσοι
» κόποι καὶ μόχθοι ὑπὸ τῶν ἀναλαβόντων τὴν ἐξιχνίασιν τοῦ προκειμένου ἐγκλή-

» ματος ἀνακριτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, ἄνευ τῶν ὑπερόγκων εἰς βάρος » τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Κράτους δαπανηθέντων ἐξόδων καὶ χωρὶς νὰ προπηλα- » κισθῶσι καὶ προφυλακισθῶσι δεκάδες ὅλως τελείως ἀθῴων ἀνθρώπων; Κατὰ τὴν » γνώμην μας ἀναμφισβητήτως ναί. Ἤρκει πρὸς τοῦτο νὰ ἐλαμβάνοντο, ὡς ἔδει, » μέτρα πρὸς διατήρησιν τοῦ τόπου τοῦ ἀδικήματος ἀνεπάφου καὶ ἐὰν μεταξὺ τῶν » πρώτων εἰδοποιεῖτο ἡ Τεχνικὴ Ἀστυνομία διὰ τὴν ἄμεσον ἀποστολὴν ἐπὶ τόπου » εἰδικοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ ὁποίου ἡ συμβολὴ εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν θὰ » ἦτο κεραυνοβόλως ἀποτελεσματική».

Σχετικῶς ὁ τότε Εἰσαγγελεὺς στὴν πρότασί του πρὸς τὸ Συμβούλιο τῶν Πλημμελειοδικῶν λέγει μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὰ ἑξῆς:

«Ἡ δεκάτη τρίτη (13) Ἰουνίου 1926, τὴν μελανωτέραν ἀνέγραψε σελίδα τῶν » ἐγκληματολογικῶν χρονικῶν τῆς Ἠπείρου. Φρικώδης ὅσον καὶ ἀποτροπαία » εἴδησις ἀστραπιαίως κυκλοφορήσασα ἐν Ἰωαννίνοις ὡς σφοδρὰ καταιγὶς ἐχείμασε » τὰς ψυχὰς πάντων. Καὶ ἡ εἴδησις περιωρίζετο εἰς τὸ ὅτι ἡ λῃσταὶ προσέβαλον τὸ » ἐκ Πρεβέζης μεταφέρον χρηματαποστολὴν αὐτοκίνητον, ἐφόνευσαν τοὺς ἐν αὐτῷ » καὶ ἁφῆρεσαν τὰ μεταφερόμενα ἑκατομμύρια.

«Τηλικοῦτος ὑπῆρξεν ὁ σάλος ἐκ τοῦ μεγέθους τῆς συμφορᾶς, τοῦ ἀριθμοῦ » τῶν θυμάτων καὶ τῆς θηριωδίας τῶν δραστῶν, ὥστε οὐδεὶς ἠδυνήθη νὰ μεταρ- » σιωθῇ καὶ ἐξ αὐτῶν ἔτι τῶν κρατικῶν ὀργάνων, εἰς τὸ ἀνώτερον ἐπίπεδον τῆς » ψυχραίμου λογικῆς καὶ ἐμφρόνου ἐνεργείας.

«Ἀταξία διεδέχθη τὴν εἴδησιν καὶ σπασμωδικαὶ κινήσεις.

«Αἱ Ἀρχαὶ πᾶσαι σχεδὸν σπεύδουσι εἰς τὸν τόπον τῆς πράξεως καὶ θεῶνται » τὰ δύσμοιρα θύματα, οὐδεὶς ὅμως οὐδὲ πόρρωθεν σκέπτεται τοὺς Ρετζαίους.

«Τὴν ἑσπέραν τῆς ἡμέρας Κυριακῆς κομίζοντες τὰ θύματα καὶ τὸ φρικῶδες » θέαμα τῶν κρεουργημένων ἀθῴων ὑπάρξεων ἀντὶ νὰ ἀφυπνίσῃ, ἐκ τοῦ λιθάργου » τὰς ἄπνους ψυχὰς τῶν δυναμένων νὰ γνωρίζωσι, ὅπως προσέλθωσι καὶ ἐπιβοηθή- » σωσι τὸ ἔργον τῆς Δικαιοσύνης, παραλύει ὅλας αὐτάς. Καὶ ὁ τρόμος τῆς ἐκδικήσεως » τῶν Ρετζαίων ὡς μελανὸν ἅπλοῦται φάσμα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν των ἐπισύων τὰς » αἱματοβαφεῖς χεῖρας τῶν ἀποτροπαίων κακούργων καὶ σφραγίζουσιν ἑρμητικῶς » τὸ στόμα αὐτῶν....

.....

«Τὸ κιβώτιον, (ἐπρόκειτο περὶ ἑνὸς κιβωτίου κενοῦ εὑρισκομένου ἄνωθεν » τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἐντὸς τοῦ ὁποίου μετεφέρθησαν τὰ ἐφθαρμένα νομίσματα » εἰς Πρέβεζαν τὴν προηγουμένην), ἀνευρέθη μετὰ τὴν πρᾶξιν πλησίον τοῦ ἀνατρα- » πέντος αὐτοκινήτου διερρηγμένον καὶ διάτρητον εἰς δύο σημεῖα ἐκ βλημάτων » πολεμικοῦ ὅπλου. Ἀντελήφθημεν δὲ τοῦτο καὶ ἡμεῖς καὶ ὁ Ἀνακριτής, μεθ' οὗ » μετέβημεν αὐθημερὸν εἰς τὸν τόπον τῆς πράξεως καὶ συνεστήσαμεν τὴν διαφύ- » λαξιν αὐτοῦ ὡς πειστηρίου, ἀλλ' ἀτυχῶς ἐκ πλημμελοῦς φρουρήσεως ἀπωλέσθη.

«Εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἀνακρίσεων διεπιστώθη ἀδιασείστως, ὅτι τὸ ἔγκλημα » εἶχεν ὀργανωθῇ παρ' ἀτόμων κατ' ἐξοχὴν εὐφυῶν καὶ ἐμπείρων, μελετηθὲν μετὰ » δεξιοτεχνίας καὶ προβλέψεως καὶ τῶν ἐλαχίστων λεπτομερειῶν, μὲ ἀποκλειστικὸν »σκοπὸν ἵνα ἁρπάσωσι τὴν βαρύτιμον λείαν τῶν 15 ἑκατομμυρίων δραχμῶν, συγχρό- » νως δὲ ἐκτελέσωσιν ἐσκεμμένως ἀνθρωποκτονίαν κατὰ πάντων τῶν ἐπιβαινόντων » τοῦ αὐτοκινήτου, ὅπως οὐδεὶς ἀπομείνῃ ζῶν καὶ μαρτυρήσῃ τι περὶ τῆς πράξεως » καὶ τῶν δραστῶν....

.....

«Πρῶτος εἰς τὸν τόπον τῆς πράξεως φθάνει ὁ Εἰρηνοδίκης καὶ συντάσσει » ἔκθεσιν αὐτοψίας, ἐν ᾗ ἀναγράφεται καὶ ἡ ὕπαρξις τοῦ φαιοῦ κιβωτίου καὶ τοῦ » ξύλου, ὅπερ εἶχε τεθῇ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ.

«Ἀλλὰ καὶ τὸ ξύλον τοῦτο, ἕνεκεν πλημμελοῦς φρουρήσεως ἀπώλλυται.

» Ἐξηκριβώθη ὅτι πρὸ μικροῦ εἶχεν ἀποκοπῆ, καὶ τοῦτο τὸ καταθέτει ὁ μᾶλλον » εἰδικὸς περὶ τούτου τεχνίτης ναυπηγὸς Κωσταριόλας.

«Ἐκ τῆς γενομένης ἀναζητήσεως τῶν ἰχνῶν τῶν λῃστῶν, ἀνακαλύπτεται » κάτωθι μιᾶς ἐλαίας εἰς ἀπόστασιν 300 περίπου μέτρων ἀπὸ τοῦ τόπου τῆς πρά- » ξεως ἡ ἑτέρα τῶν βαλιτσῶν, εἰς ἣν τὰ χαρτονομίσματα, ἐσχισμένη διὰ μαχαίρας » καὶ πλησίον αὐτῆς τεμάχια ἄρτου λευκοῦ καὶ μέλανος.

«Ἀτυχῶς οἱ εὑρόντες τὸ σπουδαιότερον πειστήριον, τὸ λαμβάνουσι διαδοχικῶς » πλεῖστοι ὅσοι διὰ τῶν χειρῶν των καὶ ἀποκαθαίρουσιν αὐτὸ διὰ χαρτίων καὶ χόρ- » των ἀπὸ τῶν αἱμάτων, οὕτω δὲ καθίσταται ἀδύνατον ἡ ἀνεύρεσις δακτυλικῶν ἀπο- » τυπωμάτων τῶν δραστῶν.

«Ἡ ἀνάκρισις ἤδη ἄρχεται τοῦ δυσχερεστάτου αὐτῆς ἔργου, παρεμβαίνουσι » μύριοι ὅσοι ἀναρμόδιοι καὶ ἀντὶ ὠφελείας ζημίαν μᾶλλον παρέχουσιν.

«Ὑπῆρξεν ἀτυχῶς καὶ ἀτομικὴ καὶ ὁμαδικὴ φιλοτιμία τὶς πρῶτος θὰ ἀνε- » κάλυπτε τοὺς δράστας καὶ ἐν τῇ θέρμῃ τῆς σπουδῆς ὑπερωράθησαν γεγονότα τινὰ » δυνάμενα εὐθὺς ἀμέσως νὰ καθωρίσωσιν τὴν πορείαν τῆς ἀνακρίσεως. Ἡ φιλοτι- » μία καὶ ἡ σπουδὴ ἐθέρμανε τοσοῦτον τοὺς πάντας, ὥστε δὲν κατέστη ἐφικτὸν νὰ » ἐπικρατήσῃ ἡ ψύχραιμος καὶ λογικὴ βάσανος ἑνὸς ἑκάστου πραγματικοῦ γε- » γονότος....

.....

«Αἱ ἐνέργειαι τοῦ ἀφιχθέντος ἐπίτηδες Συνταγματάρχου Γ. ἀτυχεῖς καὶ » βίαιοι, συντελοῦσιν ἵνα μὴ τολμῶσι καὶ οἱ γνωρίζοντες γεγονότα τινὰ νὰ κατα- » θέσωσι ταῦτα καθ' ὅτι ὁ παρακολουθῶν τὸν Γ. ὑπ. Μ. καὶ αὐτὸς ὁ Γ. δέρουσι τοὺς » μάρτυρας, ἵνα ἀποκαλύψωσιν ὅλην δῆθεν τὴν ἀλήθειαν, ἐνῷ ὅ,τι ἐγνώριζον τὸ κα- » τέθετον...

«Δέρεται μέχρις αἱματώσεως ὁ εἷς τῶν ἀδελφῶν Κ. καὶ διὰ λακτισμῶν καταρ- » ρίπτεται ἐκ τῶν κλιμάκων τοῦ οἰκήματος, ἔνθα ἐλάμβανον χώραν τὰ βασανιστήρια » τοῦ μεσαίωνος καὶ ὅμως, ὡς μὴ γνωρίζων οὐδέν, οὐδὲν καταθέτει.

«Βασανίζονται κατὰ τρόπον ἐμποιοῦντα τὴν φρίσκην οἱ ὑπάλληλοι τῆς μονῆς » Προφήτου Ἠλιοῦ, δεθέντες ἐκ τῶν σφυρῶν καὶ ἀναρτηθέντες εἴς τι ὑπόγειον » τῆς Μονῆς» .....

.....

Αὐτὰ γράφει ὁ κ. Εἰσαγγελεύς.

Ἀπ' ὅλα ὅσα γράφουμε δὲν ἔχουμε τὴν διάθεσι νὰ κατηγορήσουμε κανένα, διότι οὔτε καὶ ἡμῶν οὔτε καὶ τοῦ ἀνὰ χεῖρας ἐντύπου εἶναι αὐτὸς ὁ σκοπός. Στὸ προηγούμενο τεῦχος ὑποσχεθήκαμε στοὺς ἀναγνῶστες ὅτι θὰ δώσουμε ἀληθινὲς πληροφορίες. Κύριος σκοπὸς ὅπως ἀναφέραμε, καὶ ὁ ὁποῖος πρυτανεύει στὶς γραμμὲς αὐτὲς εἶναι ἕνας: νὰ ἀναφέρουμε τὰ σφάλματα τοῦ παρελθόντος γιὰ νὰ γίνουν διδάγματα γιὰ τὸ μέλλον, σκοπὸς δηλαδὴ καθαρὰ ἐπαγωγικός.

(Συνεχίζεται)

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΜΟΙΧΕΙΑΣ ΕΝ ΓΕΝΕΙ

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Α' κ. ΔΗΜ. ΝΤΖΙΩΡΑ

(Συνέχεια τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

Καθορισμὸς πατρότητος διὰ τῶν ὁμάδων αἵματος.

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος τῶν 'Αστυνομικῶν Χρονικῶν καὶ δὴ εἰς τὴν σελίδα 6406 αὐτοῦ ἀνεφέρθησαν παραδείγματά τινα, σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν διὰ τῶν ὁμάδων αἵματος ἀπόδειξιν τοῦ ἐγκλήματος τῆς μοιχείας καὶ ἐτονίσθη ἐκεῖ, ὅτι ἡ μὲν πατρότης ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται ν' ἀποδειχθῇ, διὰ τῆς προσφυγῆς εἰς τὰς ὁμάδσας αἵματος τῶν ὡς γονέων φερομένων καὶ τοῦ τέκνου αὐτῶν. 'Αντιθέτως ἡ μὴ πατρότης ἀποδεικνύεται ἐνίοτε καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον ἀμάχητον.

Διαφωνίαι ὅμως ὑφίστανται, ὡς πρὸς τὰς ἐπὶ μέρους λεπτομερείας τοῦ θέματος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἡμεῖς δὲν ἐτονίσαμεν κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς περὶ μοιχείας μελέτης μας, ὡς ἐκφεῦγον τῶν σκοπῶν αὐτῆς. Διότι ἐνῷ πάντες εἶναι λ.χ. σύμφωνοι, ὅτι ἐκ γονέων ὁμάδος αἵματος Ο δέον νὰ προκύψῃ τέκνον ὡσαύτως ὁμάδος Ο ἐπίσης, δὲν συμφωνοῦν ὅμως ὡς πρὸς τὴν ὁμάδα αἵματος, ἥτις θὰ προκύψῃ ἐκ γονέων ἐξ ὧν ὁ εἷς εἶναι τῆς κατηγορίας Ο καὶ ὁ ἕτερος ΑΒ. Αἱ βασικώτεραι ἐπὶ τοῦ προκειμένου θεωρίαι, αἵτινες ἀνεπτύχθησαν εἶναι δύο καὶ δὴ αἱ τῶν Dungern-Hirszfeld καὶ Bernstein.

'Ο σεβαστός μου καὶ σοφὸς καθηγητὴς κ. Κάτσας, ὅστις εὐθὺς ὡς ἀνέγνωσε τὴν ἀνωτέρω μελέτην ἔσπευσε νὰ μᾶς διαφωτίσῃ ἐπὶ τοῦ ζητήματος, πρᾶγμα διὰ τὸ ὁποῖον, θεωροῦμεν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν εὐχαριστήσωμεν καὶ ἀπὸ τῆς στήλης ταύτης, μᾶς παρέσχε τὸν κάτωθι πίνακα τῶν δυνατῶν νὰ ἐμφανισθοῦν εἰς τὰ τέκνα ὁμάδων αἵματος, ἀναλόγως τοῦ συνδυασμοῦ τῶν γονέων των κατὰ τὴν θεωρίαν Dungern–Hirszfeld καὶ Bernstein.

'Ομάδες γονέων	'Ομάδες τέκνων κατὰ Dungern-Herszfeld	Bernstein
1 Ο×Ο	Ο	Ο
2 Ο×Α	Ο, Α	Ο, Α
3 Ο×Β	Ο, Β	Ο, Β
4 Α×Α	Ο, Α	Ο, Α
5 Β×Β	Ο, Β	Ο, Β
6 Α×Β	Ο, Α, Β, ΑΒ	Ο, Α, Β, ΑΒ
7 Α×ΑΒ	Ο, Α, Β, ΑΒ	Α, Β, ΑΒ
8 Β×ΑΒ	Ο, Α, Β, ΑΒ	Α, Β, ΑΒ
9 ΑΒ×ΑΒ	Ο, Α, Β, ΑΒ	Α, Β, ΑΒ
10 Ο×ΑΒ	Ο, Α, Β, ΑΒ	Α, Β

Τὰ ἀνωτέρω ἐτέθησαν πρὸς διασάφησιν καὶ μόνον τοῦ θέματος. 'Επὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ἀναφέρομεν συμπληρωματικῶς, ὅτι διὰ τῶν ὁμάδων αἵματος ἀποδεικνύεται ἡ μὴ πατρότης εἰς ποσοστὸν 15-20%. Οὕτως ἐπιζητεῖται ο ὐ χ ὶ ὁ καθορισμὸς τῆς πατρότητος, ἀλλὰ τῆς μὴ πατρότητος τοιοῦτος.

'Εκ τοῦ ἀνωτέρω πίνακος ἐξάγεται ὅτι αἱ δύο θεωρίαι διαφωνοῦν ἐπὶ τῶν τελευταίων 4 περιπτώσεων τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων, ἐνῷ συμφωνοῦν ἀπολύτως ὅσον ἀφορᾷ τὰς 6 πρώτας περιπτώσεις.

Δ. ΝΤΖΙΩΡΑΣ

ΠΥΡΗΝΙΚΕΣ ΔΟΚΙΜΕΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΞ ΑΥΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Ἄρθρον τοῦ David Woodbury δημοσιευθὲν εἰς τὸ Γαλλικὸ περιοδικὸ «Selection», Νοεμβρίου ἐ. ἔ., κατὰ μετάφρασιν Ἀστυνόμου Α΄ κ. **ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΜΟΡΟΥ**

Πολλὰ ἐλέχθησαν καὶ ἐγράφησαν γιὰ τὶς πυρηνικὲς δοκιμὲς καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν κινδύνους γιὰ τὸ ἀνθρώπινο γένος.

Οἱ πιὸ διάσημοι, οἱ ἄσσοι τῶν ἐπιστημόνων ἐπὶ τῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας προβαίνουν σὲ καθησυχαστικὰς διαπιστώσεις καὶ διαβεβαιώσεις ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ τῶν κινδύνων τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν.

***

Μέσα σένα ἁπλὸ Ἐργαστήριο στὴ Νέα Ὑόρκη, μιὰ Ὁμὰς ἀπὸ τοὺς πιὸ διαπρεπεῖς ἐπιστήμονες, ἐργάζεται σκληρά, σὲ μιὰ μελέτη ποὺ θεωρεῖται ἕνα ἀπὸ τὰ κυριώτερα καθήκοντα τῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας τῆς Δημοσίας Ὑγείας, ποὺ εἶναι προσκεκολλημένη στὴν Ἐπιτροπὴ Ἀτομικῆς Ἐνεργείας τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν.

Ὁ σκοπὸς αὐτῶν τῶν ἐργασιῶν καὶ μελετῶν, ποὺ ἐγκαινιάσθησαν τὸ 1953 εἶναι, ἡ συστηματικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ ἐξέτασις τῶν συνεπειῶν καὶ ἐπακολούθων τῶν ραδιενεργῶν καταλοίπων, ποὺ προκαλοῦνται ἀπὸ τὶς Ρωσικὲς, Βρεττανικὲς καὶ Ἀμερικανικὲς Ἀτομικὲς ἐκρήξεις, σὲ διάφορες περιοχὲς τῆς γῆς.

Αἱ ληφθεῖσαι ἤδη πληροφορίες θὰ ὤφειλαν νὰ δικαιολογήσουν βέβαια μιὰ παγκόσμια ἀνησυχία, σύγχυσι καὶ ἀναταραχή, τὴν ὁποίαν ἐξεμεταλλεύθη πολλὲς φορὲς ὁ τύπος, θὰ ὤφειλαν ὅμως ταυτοχρόνως, νὰ ἔχουν διαλύσει ὁριστικὰ τὸν φόβο γι' αὐτὲς τὶς περίφημες «ραδινεργὲς βροχὲς» γεγονὸς ποὺ παρώτρυνε πολλοὺς ἀνθρώπους, νὰ ζητήσουν τὴν κατάπαυσι τῶν πυρινικῶν δοκιμῶν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ Προστασίας τῆς Δημοσίας Ὑγείας μὲ τὸ Ἐπιστημονικό της Ἐργαστήριο ἐργάζεται ἐν στενῇ συνεργασίᾳ μὲ τὸ Βιολογικὸ καὶ Ἰατρικὸ Τμῆμα τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας.

Οἱ σοφοὶ καὶ διαπρεπεῖς Ἐπιστήμονες ποὺ ἐργάζονται στὸ Ἐργαστήριο αὐτό, συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν ἐξεχόντων ἐρευνητῶν στὸν τομέα αὐτόν, καὶ τὰ συμπεράσματα καὶ ἀποτελέσματα ποὺ δημοσιεύουν στὸν τύπο, γίνονται ἀποδεκτὰ ἀπὸ τοὺς ἐπιστήμονες ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Κάθε μῆνα, τὸ Ἐργαστήριο ἀναλύει καμμιὰ δεκαριὰ χιλιάδες δείγματα, ποὺ λαμβάνονται ἀπὸ 115 σταθμοὺς διασκορπισμένους σὲ 46 Χῶρες, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν Παγωμένων Ἐρήμων Περιοχῶν τῆς Ἀνταρκτικῆς. Αὐτὴ ἡ μελέτη ἐπιτρέπει στοὺς σοφοὺς νὰ ἐντοπίσουν τὴ ραδιενέργεια ποὺ πίπτει ἀπ' τὸν οὐρανό, καὶ ποὺ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν πυρηνικῶν ἐκρήξεων ποὺ γίνονται σὲ διάφορα σημεῖα τῆς γῆς. Ἡ ραδιενέργεια αὐτὴ ξαναβρίσκεται μέσα στὸν ἀέρα, στὴν ἐπιφάνεια τῆς γῆς, στὰ φυτά, στὰ ζῷα, στὶς τροφὲς καὶ στὸν ἀνθρώπινο σκελετό. Μελετοῦν ἀκόμη καὶ τὴν ραδιενέργεια τῶν ψαριῶν τῆς θαλάσσης. Μιὰ ἀνάλυσι ὑπομονητικὴ καὶ λεπτομερὴς ἔχει ἐπιτρέψει στὸν Μέριλ Ἔϊλμπαντ, Διευθυντὴ τοῦ Κέντρου τῆς Νέας Ὑόρκης τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας καὶ πρώην Διευθυντὴν τῆς Ἐπιτροπῆς Προστασίας Δημοσίας Ὑγείας, νὰ ἐξαγάγῃ συμπεράσματα καὶ νὰ πλουτισθῇ αὐτὸς καὶ οἱ βοηθοί του μὲ γνώσεις, ποὺ θὰ μποροῦσαν νὰ διαλύσουν τοὺς φόβους καὶ καθησυχάσουν τὶς ἀνησυχίες τῶν Ἐπιστημόνων καὶ τοῦ κόσμου ὁλοκλήρου.

Ἰδοὺ μερικὰ συμπεράσματα ἀπὸ τὰ πιὸ σπουδαῖα καὶ σοβαρά, ὡρισμένα τῶν ὁποίων προέρχονται ἐπίσης καὶ ἀπὸ ἄλλους ἐρευνητάς.

Δὲν εἶναι σημερινὸ γεγονὸς καὶ διαπίστωσις ὅτι ὁ ἄνθρωπος εὑρίσκεται ἐκτε-

θειμένος στὴ ραδιενέργεια. Ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἡ ἀνθρώπινος φυλή, ὑποβάλλεται σὲ φυσικὲς ἀκτινοβολίες ποὺ παρουσιάζονται κατὰ διάφορες μορφὲς καὶ τύπους.

Γεγονὸς τυγχάνει ἐπίσης, ὅτι φέρομεν καὶ μέσα μας ἀκόμη ἀκτινοβολίες ἀφοῦ τὰ ὀστᾶ μας περιέχουν ράδιο καὶ ἀσβέστιο τοῦ ραδίου, δηλ. δύο στοιχεῖα ραδιενεργά. Πέραν τούτου ὁ ἀνθρώπινος ἱστὸς ἀποτελεῖται κατὰ τὸ πλεῖστον ἀπὸ ἄνθρακα, τοῦ ὁποίου ὡρισμένα ἰσότοπα εἶναι ραδιενεργά.

Τὸ ἔδαφος ἐπάνω στὸ ὁποῖο βαδίζομεν εἶναι ἐπίσης ραδιενεργόν.

Ὁ γρανίτης περιέχει σημαντικὲς ἀναλογίες, θωρίου, ραδίου καὶ οὐρανίου πάντα δὲ ταῦτα εἶναι ραδιενεργὰ στοιχεῖα. Τὰ περισσότερα πόσιμα νερὰ περιέχουν ἴχνη ραδίου. Συστατικὰ ραδιενεργὰ εὑρίσκονται ὁμοίως, μέσα στοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν, γραφείων, καταστημάτων κλπ. εἴτε ἔχουσι κατασκευασθῆ οὗτοι διὰ πλίνθων εἴτε διὰ μπετόν. Τέλος, εἶναι γνωστό, ὅτι ἡ γῆ εὑρίσκεται ὑπὸ συνεχῆ βομβαρδισμὸν τῶν κοσμικῶν ἀκτίνων.

Θ' ἀναφέρωμε μιὰ δήλωσι τοῦ Ναυάρχου Λούη Στράους, πρώην Διευθυντοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, ποὺ ἔκαμε τὴν 2/5/1958 στὸ Περιοδικὸ «Διεθνῆ Νέα»: «Τίποτε δὲν ἀποδεικνύει ἢ προδίδει, ὅτι ἡ ἀνθρώπινος φυλὴ ἔχει νὰ ὑποφέρῃ ἀπὸ τὴ γενικὴ ραδιενέργεια, δηλ. τὴν ὑπάρχουσα μέσα στὴ φύσι». Ὅσον ἀφορᾶ τὴ ραδιενέργεια τὴν προερχομένη ἀπὸ τὶς πυρηνικὲς δοκιμές, προσθέτει: «Ἡ ραδιενέργεια ποὺ ὑπῆρξε ἀποτέλεσμα τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας αὐτῆς γενομένων πυρηνικῶν δοκιμῶν, δίδει μιὰ ἀκτινοβολία 80 φορὲς πιὸ μικρὴ ἀπ' αὐτή, ποὺ τὸ μέσον ἄτομον, εὑρίσκεται ἐκτεθειμένο, λόγῳ τῶν κοσμικῶν ἀκτίνων, λόγῳ Ἰατρικῶν καὶ Ὀδοντοϊατρικῶν ἐξετάσεων διὰ τῶν ἀκτίνων Χ (ἀκτινοσκοπήσεις, ἀκτινογραφίες), τῆς ραδιενεργείας τῆς γῆς καὶ τῶν προσώπων ποὺ πλησιάζει στὸ Σχολεῖο, τὴν Ἐκκλησία, τὸ Θέατρο ἢ μέσα στὸ Μετρό. Πηγαίνοντας ἀπὸ μιὰ πόλι παραλιακὴ σὲ μιὰ ἄλλη ποὺ βρίσκεται σὲ ὑψόμετρο 1500 μέτρων, ἢ μετακομίζοντας ἀπὸ ἕνα σπίτι ξύλινο, σένα σπίτι πλίνθινο ἢ πέτρινο, μπορεῖ ἕνα πρόσωπο νὰ ὑποστῇ μιὰ αὔξησι τῶν ἀκτινοβολιῶν πολὺ πιὸ σοβαρωτέρα ἀπὸ τὶς συνολικὲς ἀκτινοβολίες ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑποστῇ ἀπ' τὰ ραδιενεργὰ στοιχεῖα τὰ προκληθέντα ἀπ' τὶς πυρηνικὲς δοκιμές».

Ὁ Δόκτωρ Χέρμαν Μούλλερ τοῦ Πανεπιστημίου Ἰνδιάνας, εἰδικὸς διὰ τὶς γεννήσεις καὶ τιμηθεὶς μὲ τὸ Βραβεῖον τοῦ Νόμπελ, ὑπολογίζει ὅτι, τὸ μέσον ἄτομον, ὑφίσταται κάθε χρόνο λόγῳ Ἰατρικῶν καὶ Ὀδοντοϊατρικῶν ἀκτινοσκοπήσεων καὶ ἀκτινογραφιῶν, μιὰ ἀκτινοβολία 100 φορὲς μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ἀκτινοβολία ποὺ εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ραδιενεργῶν καταλοίπων. Καὶ προσθέτει εἰσέτι: «Αἱ ποσότητες ἀκτινοβολιῶν ποὺ ἐδέχθησαν ὡρισμένοι ἐργάτες ἐργοστασίων, καθὼς ἐπίσης καὶ αὐτῶν, ποὺ τὸ ἔργο των εἶναι ἡ ἐξέτασις καὶ ἔρευνα τοῦ χάλυβος διὰ τῶν ἀκτίνων Χ, ξεπερνᾶ κατὰ πολὺ ἐπίσης, αὐτὲς ποὺ ὀφείλονται στὰ ραδιενεργὰ κατάλοιπα λόγῳ τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν».

Ἡ κατάστασις βεβαίως, θὰ ἄλλαζε ἐὰν ὁ ἀριθμὸς τῶν πυρηνικῶν δοκιμῶν ηὐξάνετο ἢ ἐὰν ἐξέσπα ἕνας ἀτομικὸς πόλεμος.

Ἀφ' ἑτέρου, εἶναι ἀκριβὲς ὅτι, μιὰ τοπικὴ ἰσχυρὴ ραδιενεργὸς διασπορὰ μπορεῖ νὰ προβλεφθῇ, ὅταν μεγάλης ἰσχύος ἀτομικὲς βόμβες ἐκρύγνηνται πλησίον τοῦ ἐδάφους ἢ τῆς θαλάσσης, ὅπως π.χ. μποροῦσε νὰ προβλεφθῇ τὸ ἀτύχημα ποὺ συνέβη ἐξ ἀπροσεξίας, λόγῳ ἐκρήξεως ἰσχυρᾶς βόμβας πλησίον τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ κατὰ τὸ ὁποῖο ἀτύχημα, ἐμολύνθησαν Ἰάπωνες ψαράδες.

Πολυάριθμοι ἐπιστήμονες καὶ σοφοὶ ἀνησυχοῦν τρομερὰ ἀπὸ τὶς ἰσχυρὲς ἀντανακλάσεις καὶ πιθανὲς ἐπιδράσεις τῶν τεχνικῶν ἀκτινοβολιῶν, ἐπὶ τῶν μελλουσῶν γενεῶν, ὡς πρὸς κληρονομικὲς τυχὸν ἀνωμαλίες ποὺ δυνατὸν νὰ προκαλέσουν.

Ἐναλλαγὲς παράγονται συνεχῶς μέσα στὴ φύσι, καὶ εἶναι ἀλήθεια, ὅτι ἐκεῖ

πρέπει ν' ἀποδοθῇ τὸ πολὺ ἀσήμαντο ποσοστὸ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (ἕνα τοῖς ἑκατὸν ἴσως) τῶν παιδιῶν ποὺ παρουσιάζουν καθαρὲς κληρονομικὲς ἀνωμαλίες.

Οἱ Εἰδικοὶ 'Επιστήμονες ἐπὶ τῶν γεννήσεων, δὲν γνωρίζουν ἐπακριβῶς ποὺ ν' ἀποδώσουν αὐτὲς τὶς ἐναλλαγές. 'Ο ἥλιος, οἱ χημικὲς οὐσίες καὶ οἱ ἀκτινοβολίες παίζουν ἕνα σπουδαῖο ρόλο.

Κατὰ ἕνα ὑπολογισμὸν τοῦ Καθηγητοῦ, Μούλλερ, 10% περίπου τῶν φυσικῶν ἐναλλαγῶν, θὰ μποροῦσαν ν' ἀποδοθῶσι στὴ ραδιενέργεια τὴν προερχομένη ἀπὸ τὸ περιβάλλον τῆς φύσεως.

Παίρνοντας τὸν ἀριθμὸ ποὺ ἀνεφέρθη ὑπὸ τοῦ Δρος Μούλλερ, ὁ 'Επιθεωρητὴς τῆς 'Ατομικῆς 'Ενεργείας Β. Λίμπυ ὑπολογίζει ὅτι, ἂν μπορῇ κανεὶς ν' ἀποδώσῃ περίπου 10% τῶν φυσικῶν ἐναλλαγῶν στὴ φυσικὴ ραδιενέργεια τῆς ἀτμόσφαιρας καὶ γενικῶς τοῦ περιβάλλοντος, τὰ κατάλοιπα τὰ ὀφειλόμενα στὶς πυρηνικὲς δοκιμὲς θὰ ἔφερον μιὰ αὔξησι $2\,^{0}/_{00}$ περίπου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐναλλαγῶν αὐτῶν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσι βέβαια ὅτι οἱ δοκιμὲς θὰ ἠκολούθουν τὸν σημερινὸ ρυθμό. Κατὰ τὸν Δρα Λίμπυ, πάντοτε, ἡ στατιστικὴ μελέτη εὑρέων ὁμάδων λαῶν, ἀνηκόντων σὲ διάφορες περιοχές, θ' ἀπεκάλυπτε ἀναμφιβόλως, ὅτι αἱ ἐπιδράσεις τῶν ἀκτινοβολιῶν τῆς φύσεως καὶ τοῦ περιβάλλοντος ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἀναπαραγωγῆς, ἔχουσι μιὰ πολὺ πιὸ μεγαλύτερη σπουδαιότητα παρὰ οἱ τοιαῦτες τῶν ραδιενεργῶν καταλοίπων, ποὺ προέρχονται ἀπ' τὶς πυρηνικὲς δοκιμὲς ποὺ πραγματοποιοῦνται μὲ τὸ σημερινὸ βέβαια ρυθμό.

Αἱ συνέπειες καὶ τὰ ἐπακόλουθα ποὺ εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν ἀπὸ τὸ στοιχεῖο στρόντιουμ 90, ποὺ βρίσκεται μέσα στὰ ραδιενεργὰ κατάλοιπα, ἔχει προκαλέσει μιὰ πολὺ σοβαρὴ ἀνησυχία. Χρειάζονται 25 χρόνια ἵνα τὸ στρόντιουμ 90 χάσῃ τὸ ἥμισυ τῆς ραδιενεργείας του, πρᾶγμα ποὺ τοῦ ἐξασφαλίζει μακροζωΐα πολὺ πιὸ μεγαλύτερη ἀπ' ὅλα τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῶν ραδιενεργῶν καταλοίπων.

Πάντως τίποτε δὲν δεικνύει, τίποτε δὲν προδίδει ὅτι τὸ στρόντιουμ 90 μπορεῖ νὰ ἔχῃ μιὰ ἐπιβλαβῆ ἐπίδρασι ἐπὶ τῶν μελουσῶν γενεῶν.

Κατὰ τὸν ἴδιο ἐπιστήμονα : «ἐπειδὴ τὸ στρόντιουμ 90, προσκολλᾶται ἐπάνω στοὺς ὀστεώδεις ἱστούς, δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἐπιβλαβῆ ἐπίδρασι καὶ ἐπικίνδυνα ἀποτελέσματα ἀπὸ γενετικῆς ἀπόψεως, δεδομένου ὅτι αἱ ἀκτινοβολίες του δὲν φθάνουν στὰ ὄργανα ἀναπαραγωγῆς».

'Ο κίνδυνος προέρχεται ἀπὸ τὶς ἰδιότητες ποὺ ἔχει τὸ στρόντιουμ 90, ποὺ εἶναι παρόμοιες μὲ αὐτὲς τοῦ ἀσβεστίου καὶ ποὺ τοῦ ἐπιτρέπουν νὰ εἰσχωρῇ στὸν ὀστεώδη ἱστὸν καὶ νὰ προσκαλλᾶται ἐκεῖ. Εὑρίσκεται ἐκεῖ σὲ μεγαλύτερες ἀναλογίες στὰ ὀστᾶ τῶν παιδιῶν, διότι ὁ ἱστὸς σχηματίζεται πολὺ πιὸ ταχύτερα κατὰ τὴν ἀνάπτυξι. 'Απορροφούμενο σὲ σημαντικὲς ποσότητες θὰ μποροῦσε νὰ προκαλέσῃ καρκίνο τῶν ὀστῶν ἢ λευχαιμία. 'Εν τούτοις οἱ γενόμενες μέχρι σήμερον μελέτες καὶ ἔρευνες ἀπὸ τοὺς σοφοὺς τῆς 'Επιτροπῆς Προστασίας Δημοσίας Ὑγείας, δεικνύουν ὅτι αὐτὸς ὁ κίνδυνος εἶναι πολὺ ἀσήμαντος.

'Ο κίνδυνος εἶναι ἐξ ἴσου πολὺ ἀσήμαντος γιὰ τὸ ἀνθρώπινο ἔμβρυο, σύμφωνα μὲ τὴν δημοσιευθεῖσα ἀναφορὰ τῆς 'Επιτροπῆς 'Επιστημόνων 'Ατομικῆς 'Ενεργείας τῶν 'Ηνωμένων 'Εθνῶν, τοῦ περασμένου Αὐγούστου, ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων καὶ συνεπειῶν τῶν ἀτομικῶν ἀκτινοβολιῶν. Αἱ ἀκτινοβολίες ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὸ στρόντιουμ 90, ποὺ θὰ ἔχῃ εἰσδύσει στὰ ὀστᾶ τοῦ ἐμβρύου, διασαφηνίζει ἡ ἀναφορά, εἶναι πλέον ἀπὸ 100 φορὲς κατώτερες ἀπὸ τὶς φυσικὲς ἀκτινοβολίες.

Κατὰ μῆνα Μάϊο τοῦ 1958, σ' ἕνα ἄρθρο ποὺ δημοσιεύθηκε στὸ Περιοδικὸ «Νασιονὰλ–Τήτσα», ὁ Δόκτωρ Κάρλος Νάνχαμ, Διευθυντὴς τοῦ Βιολογικοῦ καὶ 'Ιατρικοῦ Τμήματος τῆς 'Επιτροπῆς 'Ατομικῆς 'Ενεργείας, ἔγραφε:

«Ἔχουσι προσδιορίσει σὲ 100 μονάδες τὴν μάξιμουμ παραδεκτὴν συγκέντρωσι σὲ στρόντιουμ 90. Κατὰ τὶς χημικὲς ἀναλύσεις ποὺ ἐγένοντο, ἡ τωρινὴ συγκέντρωσι

σὲ ράδιο καὶ στρόντιουμ μέσα στὸν ὀστεώδη ἱστὸν τῶν ἀμερικανοπαίδων, ὑπολογίζεται σὲ $^3/_4$ τῆς μονάδος. Αὐτὲς αἱ δόσεις ποικίλουν, ἀλλὰ διεπιστώθη ὅτι σὲ πολὺ σπάνιες περιπτώσεις ἡ συγκέντρωσις αὐτὴ μπορεῖ νὰ ξεπεράσῃ κατὰ 5 φορὲς αὐτὴ τὴ ποσότητα, τῶν $^3/_4$ τῆς μονάδος. Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ ἀσβέστιο καὶ μαζὶ τὸ στρόντιουμ ἀντικαθίστανται μέσα στὸ σκελετὸ τοῦ ἐφήβου κατὰ ἕνα ρυθμὸ πολὺ βραδὺ ἐν συγκρίσει μὲ τὴν ταχύτητα τῆς ἀναπτύξεως τῶν ὀστῶν στὸ παιδί, αἱ συγκεντρώσεις στρόντιουμ στοὺς ἐφήβους εἶναι πολὺ πιὸ ἀσήμαντες».

"Οσον ἀφορᾷ τὸν κίνδυνο ποὺ παρουσιάζουν αὐτὲς αἱ συγκεντρώσεις τοῦ στρόντιουμ, ὁ Δόκτωρ Λίμπυ ἔγραφε: «Πρὸς τὸ παρὸν αἱ δόσεις αὐτὲς τοῦ στρόντιουμ 90 μέσα στὰ ὀστᾶ ἰσοδυναμοῦν μόλις, μὲ τὴν αὔξησι φυσικῆς ἀκτινοβολίας, ποὺ παρουσιάζεται σ' ἕνα πρόσωπο ὅταν φεύγῃ ἀπὸ μιὰ παραλιακὴ πόλι καὶ πηγαίνῃ νὰ ἐγκατασταθῇ σὲ μιὰ ἄλλη σὲ ὑψόμετρο 60 μέτρων».

Πῶς ὅμως ἔφθασαν σ' αὐτὰ τὰ συμπεράσματα; Κάθε ἡμέρα ὡρισμένοι σταθμοὶ ποὺ εἶναι διασκορπισμένοι σ' ὅλο τὸν κόσμο (ἐκτὸς τοῦ Παραπετάσματος βέβαια), ἀποστέλλουν στὸ 'Εργαστήριο Προστασίας Δημοσίας Ὑγείας δύο λεπτὰ φύλλα ποὺ ἔχουν κολλωτικὴ οὐσία μεγέθους 30 ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου, καὶ ποὺ ὑπενθυμίζουν λίγο τὰ χαρτιὰ ἐξολοθρεύσεως τῶν μυιγῶν.

Αὐτὰ τὰ φύλλα ἐκτίθενται ἐπὶ 24 ὥρες ἔξω. Στὴν Νέα Ὑόρκη καίονται μέσα σὲ εἰδικοὺς φούρνους, καὶ ἡ πολὺ ἀσήμαντος ραδιενεργὸς ὕλη ποὺ περιέχουν αὐτὰ τὰ χαρτιὰ περισυλλέγεται καὶ σφραγίζεται σὲ μικρὰ δοχεῖα ἀπὸ πλαστικὴ ὕλη, καὶ ἀκολούθως τὰ περνοῦν ἀπὸ ἕνα εἰδικὸ ὄργανο καταμετρήσεως τῆς ἀκτινοβολίας. "Ενα λεπτομερειακὸ σύστημα, ἐπιτρέπει ν' ἀναφερθῇ τὸ ἀποτέλεσμα ἐρεύνης καὶ μετρήσεως, στὴ τοποθεσία λήψεως τοῦ δείγματος καὶ νὰ τοποθετῆται ἔτσι καθημερινῶς μιὰ ἐνδεικτικὴ πινακίδα τῆς ραδιενεργείας αὐτῆς τῆς τοποθεσίας.

Βάσει τοῦ ἀνωτέρω συστήματος ἐρεύνης τῆς ἀτμοσφαίρας καὶ μετρήσεως ραδιενεργείας, τὸ 'Εργαστήριον Προστασίας Δημοσίας Ὑγείας, ἐμελέτησε κατὰ τὸν πιὸ τέλειο τρόπο τὶς διαρκεῖς ἀκτινοβολίες στὶς ὁποίες ὑποβάλλονται οἱ λαοὶ τῆς γῆς. 'Εμέτρησαν τὴν πυκνότητα τῶν φυσικῶν ἀκτινοβολιῶν στὸ ἔδαφος, στὴ θάλασσα καὶ στὴν ἀτμόσφαιρα καθὼς ἐπίσης καὶ αὐτήν, μέσα στὰ σώματα τῶν ἀνθρώπων.

Θὰ ἀναφέρωμεν ὡς χαρακτηριστικὸν παράδειγμα, μιὰ «λεπτομερῆ καταγραφὴ» ποὺ ἐγένετο τὸ 1957 ἀπὸ ἕνα συνεργεῖο ποὺ διέτρεξε 11250 χιλιόμετρα στὶς 'Ηνωμένες Πολιτεῖες ἐπὶ ἑνὸς αὐτοκινήτου ἐξωπλισμένου μὲ διάφορα ἐπιστημονικὰ ὄργανα.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ οἱ ἐρευνητὲς τῆς 'Επιτροπῆς 'Ατομικῆς 'Ενεργείας ἐξηκολούθησαν τὶς μελέτες των ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἐξελίξεων τῶν ραδιενεργῶν καταλοίπων, μετὰ τὶς πυρηνικὲς ἐκρήξεις. Κατὰ τὸν χρόνο ἑκάστης πυρηνικῆς δοκιμῆς ποὺ γίνεται στὴν 'Αμερική, πολλὰ ἀεροπλάνα ἀποστέλλονται ὅσο τὸ δυνατὸν πλησιέστερα τοῦ ἀτομικοῦ μανιταριοῦ (τὸ σύννεφο ποὺ παίρνει τὸ σχῆμα μανιταριοῦ κατὰ τὴ ἔκρηξι) διὰ νὰ προσδιορίσουν τὴν ἔκτασί του καὶ νὰ μετρήσουν τὴν παρέκκλισί του.

'Αεροπλάνα χωρὶς πιλότο διασχίζουν τὸ σύννεφο, μετροῦν τὴν πυκνότητα τῆς ἀκτινοβολίας καὶ παίρνουν δείγματα τῶν ραδιοϊσοτόπων ποὺ παρήχθησαν ἀπὸ τὴν ἔκρηξι. 'Η πυκνότης τῶν καταλοίπων σημειώνεται χιλιόμετρο κατὰ χιλιόμετρο, καθὼς ἐπίσης καὶ ἡ ἐξάπλωσίς των στὸ ὕψος.

Πέραν τούτου, ἀεροπλάνα, ἀερόστατα, καὶ ρουκέττες ἐξερευνοῦν τὸ ὑπόλοιπο τῆς ἀτμοσφαίρας, ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους τῶν ἐλευθέρων χωρῶν. 'Ιδοὺ μερικὰ συμπεράσματα ποὺ δύνανται νὰ ἐξαχθῶσι.

Τὸ σχηματισθὲν νέφος κατὰ τὸν χρόνο τῆς ἐκρήξεως περιέχει περίπου 90 ραδιενεργὰ στοιχεῖα, τὰ περισσότερα τῶν ὁποίων φθείρονται, καταστρέφονται καὶ μεταπίπτουν στὸ στάδιο τῆς ἀδρανείας ἐντὸς ὀλίγων μηνῶν.

Μιὰ μικρὴ βόμβα τῶν 20.000 τόννων τύπου Χιροσίμας, ἐξαπολύει στὸν οὐρανό, ἕνα κιλὸ περίπου ραδιενεργῶν ὑλῶν. Ἡ ἔκρηξις μιᾶς τέτοιας βόμβας αὐτοῦ τοῦ μεγέθους, στὴν ἐπιφάνεια τοῦ ἐδάφους ἢ πολὺ πλησίον αὐτῆς, προκαλεῖ μιὰ τοπικὴ διασπορὰ ραδιενεργῶν μορίων σὲ μιὰ ἀκτῖνα μερικῶν ἑκατοντάδων χιλιομέτρων. Σὲ 30 ἡμέρες ὅλη ἡ ραδιενέργεια θὰ ἔχῃ ἐπαναφερθῇ στὸ ἔδαφος παρασυρομένη ἀπὸ τὶς βροχὲς τὶς προερχόμενες ἀπὸ τὴ τροπόσφαιρα. Ἀντιθέτως ἡ ἔκρηξις μιᾶς μεγάλης ὑδρογονικῆς βόμβας ἑνὸς ἑκατομμυρίου τόννων θὰ ἐξαπολύσῃ ραδιενεργὰς οὐσίας μέσα στὴν ἀτμόσφαιρα σὲ ὕψη μέχρι 80 χιλιομέτρων, σὲ περιοχὲς δηλ. τῆς στρατόσφαιρας. Τὰ ραδιενεργὰ μόρια θὰ διασκορπισθῶσι καὶ θὰ εὑρεθῶσι στὴ στρατόσφαιρα πέριξ τῆς γῆς, θὰ χρειασθῶσι δὲ καμμιὰ δεκαριὰ χρόνια γιὰ νὰ ξαναπέσουν στὴν τροπόσφαιρα καὶ νὰ παρασυρθῶσι ἀκολούθως πρὸς τὸ ἔδαφος.

Τὰ ραδιενεργὰ μόρια ποὺ παρουσιάζονται μέσα στὸ ἔδαφος εἰσχωροῦν στὶς τροφὲς ἀπορροφούμενα ἀκολούθως ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους.

Τὰ χόρτα, εἰδικῶς ἡ τροφὴ τῶν ζώων, εἶναι ὁ φορεὺς τῶν μορίων αὐτῶν πρὸς τὰ ζῶα καὶ ἀκολούθως διὰ τῶν γαλακτερῶν προϊόντων καὶ τοῦ κρέατος μεταφέρονται στοὺς ἀνθρώπους. Στὴ περίπτωσι τῶν χόρτων ποὺ καταναλίσκονται ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτὰ τὰ ραδιενεργὰ μόρια μεταφέρονται ἀμέσως δι' αὐτῶν στὸν ἀνθρώπινο ὀργανισμό. Τὸ στρόντιουμ 90 παρουσιάζει μιὰ πολὺ ἐνδιαφέρουσα περίπτωσι: Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν χημικῶν ἰδιοτήτων του, ποὺ εἶναι πολὺ σχετικὲς μὲ αὐτὲς τοῦ ἀσβεστίου, ἀπορροφᾶται ἀπὸ τὰ φυτὰ καὶ τὰ ζῶα. Πάντοτε ὁ ὀργανισμὸς ἀντιδρᾷ πολὺ γρήγορα καὶ ἀποβάλλει ἕνα μέρος ἀπὸ αὐτά. Ὁ Δόκτωρ Λίμπυ ἔχει διαπιστώσει, ὅτι τὸ γάλα τῆς ἀγελάδος δὲν περιέχει παρὰ μόνο τὸ $^1/_7$ τοῦ ὑπὸ τοῦ ζώου ἀπορροφηθέντος στρόντιουμ καὶ ὅτι ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμὸς ἀποβάλλει τὸ $^1/_2$ τοῦ ἀπορροφηθέντος στρόντιουμ ὑπὸ τὸν ὅρον βέβαια ὅτι τὸ ἀσβέστιον θὰ εὑρίσκεται στὸν Ὀργανισμὸ σὲ ἐπαρκῆ ποσότητα.

Τὰ ραδιενεργὰ κατάλοιπα παρουσιάζουν πράγματι ἕνα κίνδυνο, ἀλλὰ αὐτὸς ὁ κίνδυνος εἶναι ἀσήμαντος καὶ μηδαμινός, καὶ τὸ θέμα αὐτὸ παραφουσκώθηκε καὶ ἐγένετο μεγάλη ἐκμετάλλευσι γιὰ πολιτικοὺς σκοπούς.

Αὐτὸ ποὺ ἐνδιαφέρει νὰ γνωρίζουν σήμερα τὰ Ἐλεύθερα Ἔθνη, εἶναι, τὸ ἂν ἡ Ρωσία θὰ ἐσέβετο τὶς συμφωνίες στὶς ὁποίες μποροῦσε νὰ καταλήξῃ μὲ τὰ Ἐλεύθερα Ἔθνη, ἐπάνω στὸ περιπόθητο πρόβλημα τῶν ἀφοπλισμῶν, καὶ νὰ προσδιορισθῇ ἂν εἶναι ἠθικὸ ἢ ἀνήθικο νὰ κατασκευάζῃ ἡ ἀνθρωπότης ὅπλα ποὺ παρουσιάζουν μιὰ τέτοια καταστρεπτικὴ δύναμι.

Ὁτιδήποτε καὶ ἂν προκύψῃ βέβαια, εἶναι μιὰ καλὴ εὐκαιρία νὰ δοθῇ μιὰ εὐρεῖα ἀνακοίνωσι τῶν συμπερασμάτων καὶ ἀποτελεσμάτων ποὺ ἔχουν προκύψει ἀπὸ τὶς μελέτες καὶ ἔρευνες τοῦ Ἐργαστηρίου Προστασίας τῆς Δημοσίας Ὑγείας μέχρι σήμερον.

ΙΣΤΟΡΙΚΟΙ ΠΕΡΙΠΑΤΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ὑπὸ Ὑπαστυνόμου Β΄ κ. **Ι. ΡΑ·Ι·ΚΟΥ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ ΠΡΩΤΟΝ
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

Τοπωνυμικὰ τῶν ὁδῶν Ἀθηνῶν κατ' ἀλφαβητικὴ σειρὰ

Ἀβάντων.

Βρίσκεται στὰ Πετράλωνα κι' εἶναι πάροδος τῆς ὁδοῦ Νηλέως 35. Σύμφωνα μὲ τὶς γνῶμες τῶν τελευταίων ἐρευνητῶν, οἱ «Ἄβαντες» ἀποκαλύπτουν τὴ προϊστορικὴ ἐθνολογικὴ σύνθεσι τῶν διαφόρων «φύλων» τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου. (Φύλα λέγονται διάφορες ὁμάδες ποὺ ἀποτελοῦν μιὰ φυλή) Ἄβαντες, ἐλέγοντο οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Εὐβοίας, οἱ ὁποῖοι κατήγοντο ἀπὸ τὴ Θράκη. Ἀπ' αὐτὸ τὸ γεγονὸς ἡ Εὔβοια πῆρε καὶ τὸ ὄνομα Ἀβαντιὰς ἢ Ἀβαντίς.

Σύμφωνα μὲ τὴ μυθολογία, μητέρα τῶν Ἀβάντων ἦτο ἡ Ἄβα, ἐρωμένη τοῦ Ποσειδῶνος ἀπὸ τὸν ὁποῖο γέννησε τὸν Ἐργίσκο, ἥρωα τῆς Θράκης. Στὴ κυριολεξία «Ἄβας» σημαίνει «ἐκεῖνος ποὺ δὲ φεύγει». Κατὰ τὸν Πλούταρχο οἱ Ἄβαντες ἦσαν «πολεμικοὶ καὶ ἀγχέμαχοι».

Ἀβδήρων.

Διασταυρώνεται μὲ τὴν ὁδὸ Γενησαρλῆ 22, στὶς «Τρεῖς γέφυρες». Τὰ Ἄβδηρα εἶναι γνωστὰ σὰν πατρὶς μωρῶν καὶ ἀνοήτων ἀνθρώπων. Καὶ ὅμως ἀπ' αὐτὰ κατήγοντο μεγάλες Ἑλληνικὲς διάνοιες, σὰν τούς: Διόκριτο, Λεύκιππο, Ἀνάξαρχο, Πρωταγόρα κ. ἄ.

Τὴν ἀκριβῆ τοποθεσία τῶν Ἀβδήρων, διεκδικοῦν σήμερα δύο χωριά. Τὸ ἕνα κοντὰ στὴ Ξάνθη (Μπουλούστρα) καὶ τ' ἄλλο κοντὰ στὴ Καβάλλα (Νέα Μπουλούστρα). Κατὰ τὴ μυθολογία κτίστηκαν ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ πρὸς τιμὴν τοῦ φίλου του Ἀβδήρου. Ἱστορικά, πιστεύεται πὼς κτίσκηκαν ἀπὸ τὸν Τιμησία τῶν Κλαζομενῶν.

Σχετικὰ μὲ τὶς δυσφημιστικὲς κατηγορίες ἐναντίον τῶν Ἀβδηριτῶν, ἀναφέρουμε τρία χαρακτηριστικὰ τῆς ἰδιοσυγκρασίας των, ποὺ ἀποδεικνύουν λίγο-πολὺ τὸ βάσιμο τῶν κατηγοριῶν. α) Μολονότι ἡ πόλις ὑπέφερε ἀπὸ τὴν ἔλλειψι νεροῦ, εἶχαν κατασκευάσει μιὰ μεγάλη μαρμάρινη βρύση, γιὰ νὰ τὴν θαυμάζουν. β) Καίτοι ἡ πόλις των ἦτο σχετικὰ μικρή, εἶχαν φτιάξει τόσον μεγάλες πόρτες, ποὺ βλέποντάς τες ὁ Διογένης εἶπε: «Κλειδῶστε καλὰ τὰς πύλας σας διότι ὑπάρχει κίνδυνος νὰ δραπετεύσῃ ἡ πόλις σας», καὶ γ) Τὸ γνωστότατο περὶ «ὄνου σκιᾶς» ζήτημα. Ἕνας Ἀβδηρίτης νοίκιασε τὸ ὑποζύγιό του σ' ἕνα γιατρό. Στὸ δρόμο ἐπειδὴ ἔκανε ὑπερ-

βολικὴ ζέστη καὶ πουθενὰ δὲν ὑπῆρχε δένδρο γιὰ σκιά, ζαλισμένος ὁ γιατρὸς κατέβηκε καὶ πῆγε νὰ καθίσῃ στὴ σκιὰ τοῦ ὄνου. Ὁ ἀγωγιάτης διαμαρτυρήθηκε γιατὶ εἶχε νοικιάσει μόνον τὸ ὑποζύγιο καὶ ὄχι καὶ τὴ σκιά του. Ἡ ὑπόθεσις ἔφθασε στὰ δικαστήρια. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔμεινε σὰν ἀπόδειξις τῆς ἐπιπολαιότητος καὶ ἀνοησίας τῶν Ἀβδηριτῶν.

Ἀβέρωφ.

Πολλοὶ δρόμοι στὴν Ἀθήνα, στὸ Πειραιᾶ καὶ στὰ προάστεια, ἔχουν αὐτὴν τὴν ὀνομασία. Πῆραν τ' ὄνομα αὐτὸ πρὸς τιμὴν τοῦ μεγάλου ἐθνικοῦ εὐεργέτου Ἀβέρωφ Γεωργίου.

Ὁ Γεώργιος Ἀβέρωφ γεννήθηκε στὸ Μέτσοβο στὶς 15 Αὐγούστου 1818. Ζάπλουτος τραπεζίτης στὴν Ἀλεξάνδρεια, κατεχόμενος ἀπὸ τὰ πλέον ἁγνὰ πατριωτικὰ αἰσθήματα, συνέδεσε τὸ ὄνομά του μὲ ἄπειρα κοινωφελῆ καὶ εὐαγῆ ἱδρύματα, τῶν ὁποίων ὑπῆρξε χρηματοδότης.

Μὲ δικά του χρήματα γίνηκε τὸ «Ἀβερώφειον» (Ἐφηβικαὶ φυλακαὶ Ἀθηνῶν) καὶ τὸ κτίριο τῆς Σχολῆς Εὐελπίδων. Βοήθησε ἀρκετὰ γιὰ τὴν ἀποπεράτωσι τοῦ Πολυτεχνείου, (τὸ ὁποῖον μὲ δική του ὑπόδειξη πῆρε τὸ ὄνομα Μετσόβειον) καὶ τὴν ἀναμαρμάρωσι τοῦ Παναθηναϊκοῦ σταδίου, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων τοῦ 1896.

Πέθανε στὴν Ἀλεξάνδρεια στὶς 15 Ἰουλίου 1899, ἀφίνοντας μὲ τὴ διαθήκη του τεράστια ποσὰ στὸ Κράτος, στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα του, στὸ Πολυτεχνεῖο, Ὠδεῖο Ἀθηνῶν κλπ. Μὲ τὰ χρήματά του, στὸ ταμεῖο Ἐθνικοῦ Στόλου, ναυπηγήθηκε τὸ πολεμικὸ «Ἀβέρωφ» ποὺ τόσα πολλὰ προσέφερε στὸ ναυτικὸ τῆς Πατρίδος μας.

Τὸ Μάϊο τοῦ 1908, τὰ ὀστᾶ του μετακομίστηκαν στὴν Ἀθήνα, ὅπου κι' ἔγινε πάνδημη καὶ ἐπιβλητικὴ πομπή, μὲ τιμὲς ὑποστρατήγου. Σ' ἔνδειξι, ἐλάχιστης εὐγνωμοσύνης, τὸ Κράτος, ἔστησε τὸν ἀνδριάντα του μπροστὰ στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο.

Ἀβλίχου.

Προέκτασις τῆς ὁδοῦ Ἀναξάρχου, στὴ Γούβα.

Ὁ Ἄβλιχος Μικέλης, σατυρικὸς ποιητής, γεννήθηκε στὸ Ληξούρι τῆς Κεφαλληνίας τὸ 1844 καὶ πέθανε στὸ Ἀργοστόλι στὶς 29 Νοεμβρίου 1917. Σπουδάζοντας στὴ Βέρνη, ἐπηρεάστηκε ἀπὸ τὶς διδασκαλίες τοῦ ἀναρχικοῦ Μπακοῦνιν. Γυρίζοντας στὸ Ληξοῦρι καὶ ζῶντας στὴν ἀτμόσφαιρα ποὺ εἶχε δημιουργήσει ὁ Ἀνδρέας Λασκαράτος, ἀσχολήθηκε καὶ αὐτὸς μὲ τὴ σάτυρα.

Ἄδικα κατηγορήθηκε σὰν ἄθεος. Ἡ παρουσία του ἦτο χριστιανική. Ἦτο ἀληθινὰ ἕνας δάσκαλος γιὰ τοὺς συμπατριῶτες του. Φίλος πιστὸς τῶν ἀνθρώπων τῶν γραμμάτων, ἀγαποῦσε μὲ τὴν ἴδια θέρμη τοὺς ἁπλοϊκοὺς πτωχοὺς τύπους καὶ τοὺς ξωμάχους.

Συνεδέετο φιλικὰ μὲ τὸν Παλαμᾶ. Λίγες στιγμὲς πρὶν πεθάνῃ, εἶπε στοὺς φίλους του : «Μὴ κλαῖτε. Ὁ Μικέλης πάει στὴ ζωή». Ἐχθρὸς τῆς στρατοκρατίας καὶ τοῦ πολέμου, τῶν παππάδων καὶ τῶν ψεύτικων τύπων λατρείας, διατήρησε τὴν ἰδεολογική του προσήλωσι στὸν ἀναρχισμό. Ὁ ἀναρχισμὸς ὅμως ἦτο γι' αὐτὸν ἕνα κρᾶμα ρωμαντικοῦ ἐπαναστατισμοῦ καὶ χριστιανικῆς ἀγάπης πρὸς τὸν ἄνθρωπο.

Ἀβραμιώτου.

Πάροδος τῆς πλατείας Ἁγίας Εἰρήνης στὴν ἀγορά.

Ὁ Διονύσιος Ἀβραμιώτης, γιατρὸς καὶ λόγιος γεννήθηκε τὸ 1770 στὴ Ζάκυνθο. Στὴν Ἀθήνα, ἀνέπτυξε μεγάλη ἐπιστημονική, λογοτεχνικὴ καὶ πατριωτικὴ δρᾶσι. Ἦτο ἀπὸ τὰ πρῶτα μέλη τῆς «Φιλομούσου Ἑταιρείας» ἡ ὁποία ὑπῆρξε πρόδρομος τῆς Φιλικῆς. Τὸ 1820 διωρίστηκε πρόξενος τῆς Γαλλίας στὴν Ἀθήνα. Πέθανε τὸ 1835.

(Συνεχίζεται)

Ἑλληνικὸ Μηνολόγιο

Ὑπὸ Ἀρχιφύλακος κ. **Χ. ΣΤΑΜΑΤΗ**

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

(ΓΕΝΙΚΟΝ)

ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΑΚΡΙΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Στὴν κατηγορία τῶν ἀκριτικῶν τραγουδιῶν θὰ κατατάξουμε τὰ τραγούδια ἐκεῖνα ποὺ ἔχουν σχέση μὲ τοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὴν Βυζαντινὴ ἐποχή, ἐναντίον τῶν βαρβάρων. Θὰ παρατηρήσουμε ἐδῶ πὼς τὰ περισσότερα τραγούδια ἀναφέρονται σὲ φανταστικὰ γεγονότα καὶ πρόσωπα χωρὶς ὅμως νὰ ἐμποδίσῃ τοῦτο ὅπως κρατηθῇ ἀκοίμητο τὸ καντήλι τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς στὴν πορεία τῶν δραματικῶν γιὰ τὴν ὑπόσταση τοῦ γένους αἰώνων.

Γιὰ νὰ κατανοήσουμε καλλίτερα τὰ ἀκριτικὰ τραγούδια, θὰ πρέπει ν' ἀναφερθοῦμε στὰ γεγονότα ἐκεῖνα ποὺ ἔζησαν οἱ Ἀκρῖτες καὶ ποὺ καθιέρωσαν τὴν ὀνομασία τους αὐτή. Ὡς πρὸς τὸν ὅρο Ἀκρίτας θὰ παρατηρήσουμε ὅτι προῆλθε ἀπὸ τὴν λέξη «ἄκρα», ἡ ὁποία κατὰ τὴν Βυζαντινὴ ἐποχὴ ἐσήμαινε τὰ ὅρια τοῦ Κράτους. Ἀκρῖτες ἦταν τὰ εἰδικὰ σώματα στρατιωτῶν καὶ ἀξιωματικῶν, στὰ ὁποῖα τὸ Βυζαντινὸν Κράτος εἶχε ἀναθέσει τὴν φύλαξη τῶν συνόρων του.

Πρῶτοι οἱ ὁποῖοι συνέστησαν τὰ ἀκριτικὰ σώματα ἦταν οἱ Ρωμαῖοι αὐτοκράτορες, ποὺ ἀμέσως ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐπέκταση τοῦ Ρωμαϊκοῦ Κράτους σὲ ὅλον τὸν τότε γνωστὸ κόσμο, ἄρχισαν νὰ λαμβάνουν διάφορα μέτρα γιὰ τὴν παγίωση καὶ ἀσφάλεια τῶν ὁρίων τῆς αὐτοκρατορίας των. Ὠχύρωσαν τὶς παραμεθόριες περιοχὲς καὶ ἀνήγειραν φρούρια καὶ μόνιμα στρατόπεδα γιὰ ν' ἀναχαιτίζουν τὶς ἐπιδρομὲς τῶν βαρβάρων. Ἡ ὀργάνωση τῶν στρατιωτικῶν αὐτῶν δυνάμεων ἄρχισε ἀπὸ τοὺς χρόνους τοῦ Τιβερίου καὶ τοῦ Δρούσου, ἐσυστηματοποιήθηκε δὲ ὕστερα ἀπὸ τοὺς αὐτοκράτορες Σεπτίμιο καὶ Ἀλέξανδρο Σεβῆρο.

Ὁ τρόπος αὐτὸς τῆς φρουρήσεως τῶν συνόρων τοῦ Κράτους μὲ εἰδικὲς πρὸς τοῦτο στρατιωτικὲς δυνάμεις (ἀκριτῶν) διετηρήθη καὶ στοὺς μεταγενεστέρους αἰῶνες ἀπὸ τοὺς Βυζαντινοὺς αὐτοκράτορες. Τελειότερα ὠργανώθησαν τὰ ἀκριτικὰ σώματα κατὰ τὸν ἕβδομον καὶ ὄγδοον αἰῶνα, ἰδίως ὅταν ἐφηρμόσθη τὸ σύστημα τῶν στρατιωτικῶν θεμάτων. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, σὲ κάθε θέμα ὑπῆρχαν τεμάχια γῆς (στρατιωτόπια) τὰ ὁποῖα παραχωροῦσαν οἱ αὐτοκράτορες σὲ ἄνδρες ποὺ τὰ καλλιεργοῦσαν καὶ ὑπηρετοῦσαν συνάμα ὡς στρατιῶτες. Τὰ τεμάχια αὐτὰ τῆς γῆς μετεβιβάζοντο κληρονομικῶς, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅμως τῆς στρατεύσεως καὶ τῶν ἀπογόνων. Ἐδημιουργήθησαν ἔτσι ὁλόκληρες περιοχὲς ποὺ ἀνῆκαν στοὺς Ἀκρῖτες καὶ στὶς οἰκογένειές τους μόνον, ἀφοῦ μετεβιβάζοντο ἀπὸ γενεὰ σὲ γενεά.

Ὕστερα ἀπὸ συνεχῆ ὑπηρεσία εἴκοσι πέντε ἐτῶν στὸ στράτευμα, οἱ Ἀκρῖτες

ἀποχωροῦσαν καὶ ἐλάμβαναν δωρεὰν κρατικὰ τεμάχια τῆς γῆς πλησίον στὰ στρατόπεδα, ὅπου καὶ ζοῦσαν ἀπὸ τὴν καλλιέργεια.

Τὸ ἐπάγγελμα τοῦ Ἀκρίτα κατὰ τὸν ὄγδοον, ἔνατον καὶ δέκατον αἰῶνα, ἦτο ἀπὸ τὰ πλέον προσοδοφόρα καὶ οἱ ἀκρίτες τῆς ἐποχῆς αὐτῆς εἶχαν πλουτίσει. Εἶχαν ὡς ἐκ τούτου μεγάλο συμφέρον γιὰ τὴν ἀσφαλῆ φύλαξη τῶν συνόρων τῆς χώρας, προσέφεραν δὲ μεγάλες ὑπηρεσίες στὸ Βυζαντινὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον πολλὲς φορὲς ἔσωσαν ἀπὸ τὶς ἐπιδρομὲς τῶν βαρβάρων. Ὅταν ὅμως συνετρίβησαν οἱ Ἄραβες ἀπὸ τὸν στρατηγὸ καὶ αὐτοκράτορα Νικηφόρο Φωκᾶ, (963-969) καὶ ἐπεξετάθησαν τὰ ὅρια τῆς αὐτοκρατορίας στὴν Συρία καὶ τὴν Μεσοποταμία, ἄρχισε νὰ μειώνεται ἡ σπουδαιότης τῶν Ἀκριτῶν. Ὁ αὐτοκράτωρ Κωνσταντῖνος ὁ Μονομάχος, (1042–1054)—κατὰ τὸν Ζωναρᾶ—κατήργησε τὴν φορολογικὴ ἀτέλεια ποὺ εἶχαν τὰ ἀκριτικὰ κτήματα καὶ διέλυσε πολλὲς φρουρές. Ἡ πολιτικὴ αὐτὴ ὑπῆρξε ὀλέθρια γιὰ τὸ Βυζαντινὸ Κράτος, διότι ἐπωφελήθησαν ἀπὸ αὐτὴν οἱ Σελτζοῦκοι Τοῦρκοι νὰ διεισδύσουν στὶς χῶρες του.

Οἱ διάδοχοι τοῦ Κωνσταντίνου Μονομάχου ἐπανέφεραν τὴν φορολογικὴ ἀτέλεια τῶν ἀκριτικῶν κτημάτων, ἀλλὰ ὁ Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος, (1261–1282) τὴν κατήργησε καὶ πάλιν. Τότε ἐσημειώθηκαν τὰ πλέον ὀλέθρια ἀποτελέσματα γιὰ τὸ Κράτος, διότι λόγῳ τῆς παραμελήσεως τῶν ἀκριτῶν, πολλοὶ ἀπὸ αὐτοὺς προσεχώρησαν στοὺς Τούρκους. Οἱ ὑπόλοιποι, ὅσοι δὲν προσεχώρησαν στοὺς Τούρκους, παρέλυσαν σὲ τέτοιο σημεῖο ὥστε οἱ χῶρες τοῦ Κράτους ἔμειναν στὸ ἔλεος τῶν ἐπιδρομέων.

Ἡ νεώτερη ἔρευνα ἀπέδειξε ὅτι τὸ σύστημα τῆς φρουρήσεως τῶν συνόρων τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους μὲ ἀκριτικὰ σήματα, ἦταν ἀπολύτως ἐπιβεβλημένον, ἂν ληφθοῦν μάλιστα ὑπ' ὄψιν καὶ οἱ συνθῆκες τῆς ἐποχῆς, ὁπότε δὲν ὑπῆρχε τὸ σύστημα τῆς ὑποχρεωτικῆς στρατιωτικῆς θητείας ὅλων τῶν πολιτῶν. Οἱ ἀκρῖτες διέσωσαν τὸ Βυζαντινὸν Κράτος ἀπὸ τοὺς βαρβάρους ἐπὶ ὁλόκληρους αἰῶνες, ἂν δὲν λάβουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι τὸ τέλος τοῦ θεσμοῦ τῶν ἀκριτῶν ἐπέφερε καὶ τὸ τέλος τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους, θὰ δοῦμε πόσο ἀναγκαῖος ὑπῆρξε ὁ ἀκριτικὸς θεσμὸς γιὰ τὴν ὑπόσταση καὶ τὴ διάσωση ὁλόκληρου τοῦ Ἑλληνισμοῦ.

***

Ἡ ποίηση ποὺ ἀνεπτύχθη στὸν Ἑλληνικὸ κόσμο, κατὰ τοὺς αἰῶνες τῆς ἀκμῆς τῶν ἀκριτῶν τοῦ Βυζαντίου, ξεπήδησε ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ τὴν ἀνάγκη ἐξυμνήσεως τῶν πολεμικῶν κατορθωμάτων τῶν ἀκριτῶν. Κέντρον τῆς ποιήσεως αὐτῆς, εἶναι ἡ ἡρωϊκὴ μορφὴ τοῦ Διγενὴ Ἀκρίτα καὶ τὰ ἐκπληκτικὰ καὶ σὲ ἀσύλληπτο ἡρωϊσμὸ καὶ μεγαλεῖο κατορθώματά του.

Ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας εἶναι ὁ πλέον ἰδεώδης τύπος τοῦ Ἐθνικοῦ πολεμιστοῦ κατὰ τῶν ἐχθρῶν τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι ἡ ἀποκορύφωση τοῦ ἰδανικοῦ καὶ τοῦ Ἕλληνα Ἐθνικοῦ ἥρωα, ὅπως τὸν διέπλασε ἡ φαντασία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ μέσα στὴν πολυτάραχη καὶ δραματικὴ ἱστορία του, ὕστερα ἀπὸ τὴν πτώση του. Πρόσωπο ἑκατὸ τοῖς ἑκατὸ μυθικὸ ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας προικίσθηκε ἀπὸ τὸ λαό μας μὲ ὅλα ἐκεῖνα τὰ συστατικὰ ποὺ ἀπαιτεῖ μιὰ τέλεια, ἰδανικὴ μορφή. Στὸν Διγενὴ Ἀκρίτα ἔδωσε ὁ λαὸς τὸν ἰδανικὸ καὶ ἡρωϊκὸ τύπο τοῦ Ἀχιλλέα τὸν ἰσχυρὸ τύπο τοῦ Ἡρακλῆ, τὸν ἀήττητο τύπο τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου. Τοῦ ἔδωσε ὅμως τὸ ἰσχυρὸ καὶ τὸ ἀήττητο ὄχι μόνον ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ στοιχεῖα καὶ ἰδίως τὸν Χάρο, ἀφοῦ κι' αὐτὸν τὸν νικᾶ πολλὲς φορές. Ἡ πολύπλευρη αὐτὴ δύναμη τοῦ Διγενῆ ἀπὸ τὸν λαό, δὲν θὰ μᾶς φανῇ καὶ τόσο περίεργη ἂν λάβουμε ὑπ' ὄψιν ὅτι πάντοτε ἡ φαντασία τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπιζητοῦσε νὰ δημιουργῇ μυθικοὺς ἥρωες μὲ συστατικὰ ὅλα ἐκεῖνα ποὺ ἐθαύμαζε μέχρι τότε στοὺς ἤδη γνωστοὺς ἥρωες. Τοὺς ἤθελε τοὺς ἥρωες ὁ λαὸς δυνατούς, σοφούς, νέους καὶ ὄμορφους, ἀνίκανους ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους καὶ τὰ κακὰ στοιχειά. Κι' ὅλα αὐτὰ τὰ συστατικὰ τὰ συμπύκνωσε ὁ λαὸς στὴν θρυλικὴ μορφὴ τοῦ Διγενὴ Ἀκρίτα, στὴ μορφὴ τοῦ ὁποίου ἀποκορυφώθη-

καν οἱ πόθοι καὶ τὰ ἰδανικὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους, ἀφοῦ μέσα ἀπὸ τὰ στίχους ξεπηδᾷ ἡ ἐπὶ τόσα καὶ τόσα χρόνια πάλη τοῦ Ἑλληνικοῦ κόσμου πρὸς τὸν Μουσουλμανικὸ καὶ τοὺς ἄλλους βαρβάρους. Ξεπηδάει ἀκόμα κέθε τί ποὺ ἔχει σχέση μὲ τοὺς ἀλλόθρησκους, μὲ Κουρσάρους καὶ ἁρπαγὲς Χριστιανῶν, μὲ δράκοντες καὶ κάθε εἴδους στοιχειά, ποὺ βασάνιζαν τὸν ἄνθρωπο τῆς τότε ἐποχῆς.

Οἱ ἥρωες, σὲ ὅλες τὶς ἐκδηλώσεις τῆς ζωῆς, τῆς θρησκείας τῆς τέχνης, τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πολιτικῆς, οἱ ἥρωες τοῦ πνεύματος τῆς ἀρετῆς καὶ τῶν πολέμων, εἶναι οἱ πατέρες τῆς ζωῆς. Οἱ πράξεις των καὶ οἱ ἡρωϊσμοί των, οἱ χαρές, οἱ πόνοι, οἱ νῖκες καὶ οἱ τραγωδίες των, τρέφουν τὴν φαντασία τῶν λαῶν, διεγείρουν καὶ ἐνθουσιάζουν τὴν ψυχή, διαπαιδαγωγοῦν τὸ ἦθος, θεμελιώνουν τὸν πλιτισμὸ καὶ ἐμπνέουν καὶ ἐξυψώνουν τὴν ζωή. Ὁ ἡρωϊσμὸς εἶναι πολὺ βαθειὰ καὶ οὐσιαστικὰ ἀνάγκη τῆς ζωῆς, εἶναι ἡ ὑψηλότερη καὶ ἁγιώτερη στιγμὴ τῆς ὑπάρξεώς μας. Καὶ ὁ ἡρωϊσμὸς τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνικοῦ κόσμου ὑπῆρξε καὶ εἶναι τὸ βαθύτερο μυστικὸ τοῦ αἰωνίου Ἑλληνικοῦ θαύματος, τοῦ θαύματος τῆς δημιουργίας Ἑλληνικοῦ κλασσικοῦ πολιτισμοῦ. Καὶ ὁ Ὅμηρος, καὶ ὁ Ἡσίοδος, ὑπῆρξαν μὲ τὶς ἐποποιΐες των οἱ μεγάλοι Ἐθνικοὶ παιδαγωγοὶ τοῦ ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ καὶ οἱ πρῶτοι πατέρες τοῦ Ἑλληνικοῦ θαύματος. Κατὰ τοὺς αὐτοὺς μυστηριώδεις ἀλλὰ ἀκατάλυτους καὶ αἰώνιους νόμους τῆς ζωῆς, ὁ Ἑλληνισμὸς τοῦ Βυζαντίου ἔνοιωθε τὴν ἀνάγκη νὰ ἐνσαρκώσῃ στὸ πρόσωπο ἑνὸς μεγάλου Ἐθνικοῦ ἥρωα τὴν αἰώνια οὐσία καὶ τὰ ὑψηλότερα ἰδανικὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἔθνους. Ἠσθάνετο τὴν ἀνάγκη νὰ ἐνσαρκώσῃ τοὺς βαθύτατους παλμοὺς τῆς Ἑλληνικῆς ψυχῆς, τοὺς πόθους τῆς ἀναγεννήσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς θεμελιώσεως μιᾶς ἀκατάλυτης ἀπ' τὸν χρόνο καὶ θριαμβευτικῆς μέσα στὸν κόσμο, Ἐθνικῆς δημιουργικῆς ζωῆς.

Ὅλα αὐτὰ τὰ ἐνεσάρκωσε στὸ περίφημο Ἀκριτικὸ Ἔπος, ποὺ σὲ γενικὸ διάγραμμα χωρίζεται σὲ δύο μέρη. Καὶ στὰ δύο μέρη οἱ παραλλαγὲς ἀκριτικῶν τραγουδιῶν, ποὺ σώζονται σήμερα, συμφωνοῦν στὶς γενικὲς γραμμὲς τῆς ἀφηγήσεως τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἄθλων τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα, μὰ διαφέρουν πολλὲς φορὲς ἀρκετὰ στὶς λεπτομέρειες.

Τὸ πρῶτο μέρος τοῦ ἀκριτικοῦ ἔπους, περιλαμβάνει τὰ γεγονότα ποὺ ἀναφέρονται στὸν πάππο τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα, στὸν Βυζαντινὸ ἄρχοντα καὶ ἥρωα Ἀνδρόνικο Δούκα καὶ στὴν σύζυγό του Ἄννα, καθὼς καὶ ἡ στὴν γέννηση τοῦ Διγενή. Βρίσκουμε ἐδῶ πὼς τὸ ζεῦγος Δούκα ἀπέκτησε πέντε υἱοὺς καὶ μία κόρη, τὴν Εἰρήνη. Σὲ ἡλικία ἑπτὰ ἐτῶν, οἱ ἀστρονόμοι, ποὺ μελέτησαν τὸ ζώδιον τῆς κόρης, ἐμάντευσαν τὸν κίνδυνο μελλοντικῆς ἁρπαγῆς της. Σύμφωνα μὲ τὴν μαντεία—ἡ ἐξιστόρηση τῆς ὁποίας, σὲ ποίημα, μᾶς θυμίζει ἀνάλογους μύθους τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς μυθολογίας, καθὼς καὶ τὸν μύθο τοῦ Οἰδίποδα—οἱ γονεῖς, γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴν ἁρπαγὴ τῆς κόρης των, τὴν ἔκλεισαν σ' ἕνα κάστρο ποὺ ἐφρουρεῖτο νύχτα καὶ ἡμέρα. Κάποια μέρα ὅμως, καὶ σὲ ἡλικία δέκα πέντε ἐτῶν, ἡ Βυζαντινὴ ἀρχοντοπούλα βγῆκε σὲ περίπατο μαζὶ μὲ τὶς σκλάβες της γύρω στὸ φρούριο. Ἔλαμπε ἀπὸ ὁμορφιὰ μέσα στὴν παρθενική της ἀγνότητα καὶ στὴ νεότητα τῶν δέκα πέντε χρόνων, ἦταν δὲ—κατὰ τὸ τραγούδι—ἡ ὡραιότερη ἀπὸ ὅλες τὶς ἄλλες γυναῖκες. Τὴν ἴδια ἡμέρα, ὁ Ἐμίρης τῶν Σαρακηνῶν, Μουσούρ, εἶχεν εἰσβάλει στὴν χώρα τοῦ Ἀνδρόνικου Δούκα. Εἶδε τὴν Εἰρήνη, λοιπόν, θαμπώθηκε ἀπὸ τὴν ὁμορφιά της, τὴν ἅρπαξε μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους της καὶ ἔφυγε μακρυὰ στὴν χώρα του. Ὁ Ἀνδρόνικος καὶ οἱ γιοί του ἔλειπαν στὸν πόλεμο. Ἡ σύζυγος τοῦ Ἀνδρόνικου, Ἄννα, ὅμως, ποὺ κατώρθωσε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τοὺς Σαρακηνούς, εἰδοποιεῖ τοὺς γιούς της οἱ ὁποῖοι καὶ σπεύδουν σὲ καταδίωξη τοῦ Μουσούρ. Τὸν καταφθάνουν καὶ ἀρχίζει ἄγρια μονομαχία τοῦ Σαρακηνοῦ Ἐμίρη μὲ τὸν μικρότερο ἀδελφὸ τῆς κόρης, Κωνσταντῖνο, στὴν ὁποία ἡττημένος εἶναι ὁ Σαρακηνός. Ἀλλὰ αὐτὸς εἶναι πολὺ ἐρωτευμένος μὲ τὴν Εἰρήνη καὶ κατορθώνει νὰ πείσῃ τοὺς ἀδελφούς της ὅπως τὴν δώσουν γυναίκα του, ἀφοῦ προηγουμένως ἀλλαξοπιστεῖ καὶ ἀσπάζεται τὸν Χριστιανισμό, στὸν ὁποῖον προσηλυτίζει

τὴν μητέρα του καὶ ὅλους τοὺς δικούς του. Ἀπὸ τὸν γάμο αὐτὸν τοῦ Σαρακηνοῦ ἄρχοντα Μουσοὺρ καὶ τῆς Βυζαντινῆς ἀρχοντοπούλας Εἰρήνης, γεννήθηκε ὁ Βασίλειος Ἀκρίτας, ποὺ ἐπωνομάσθηκε Δ ι γ ε ν ὴ ς ἐπειδὴ κατήγετο ἀπὸ δύο γένη καὶ συνεπῶς ὑπῆρχαν στὶς φλέβες του δύο εἴδων αἵματα: τὸ Ἑλληνικὸ καὶ τὸ Ἀραβικό.

Ἐδῶ ἀρχίζει τὸ δεύτερο μέρος τοῦ ἀκριτικοῦ ἔπους, τὸ ὁποῖον ἀφηγεῖται τὴν ζωὴ καὶ τὰ καταπληκτικὰ κατορθώματα τοῦ Διγενὴ Ἀκρίτα. Ὁ Διγενὴς μεγαλώνει καὶ διακρίνεται γιὰ τὴ δύναμή του, τὴν παλληκαριά του καὶ τὴν ὁμορφιά του. Εἶναι προικισμένος μὲ ὅλες τὶς φυσικὲς καὶ ψυχικὲς ὁμορφιές. Ἀφοῦ στὴν πρώτη ἡλικία, καὶ μέσα σὲ τρία ἔτη, μαθαίνει τὰ γράμματα ποὺ τοῦ χρειάζονται γιὰ τὴ ζωή, ἀρχίζει ν' ἀσχολεῖται μὲ τὸ κυνήγι καὶ σὲ ἡλικία μόλις δώδεκα χρόνων φονεύει κατὰ σειρὰν δύο ἄρκτους, μίαν ἔλαφο καὶ μιὰ λέαινα, πρὸς γενικὴ κατάπληξη τῶν πάντων. Πάνω στὸ ἄνθος τῆς ἡλικίας του, ἐκστρατεύει, ἐναντίον τῶν ἀπελατῶν, λῃστῶν, ποὺ λυμαίνονται καὶ λεηλατοῦν τὶς Ἑλληνικὲς χῶρες, καὶ τοὺς κατατροπώνει. Μὲ σωματικὴ ρώμη ποὺ καταπλήσσει, μὲ τὴν ἀνδρεία του, τὸ ἀκατάβλητο θάρρος του καὶ τὴν ἀσυγκράτητη ὁρμητικότητά του, γίνεται ὁ φόβος καὶ ὁ τρόμος τῶν ἀπελατῶν. Τρέπει σὲ φυγὴ ὅλα τὰ θηρία ποὺ ζοῦν στὰ ὄρη καὶ στὰ δάση τῶν ἀνατολικῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ Κράτους, ἁπλῶς καὶ μόνον μὲ τὴν ἐμφάνισή του. Σὲ ἕνα ἀπὸ τὰ κυνήγια του ὁ Διγενὴς βλέπει τὴν ὡραιοτάτη κόρη τοῦ στρατηγοῦ Δούκα, Εὐδοκία, αἰσθάνεται κεραυνοβόλο ἔρωτα γι' αὐτήν, καὶ μὲ τὴν κιθάρα του παίζει καὶ τραγουδεῖ κάτω ἀπὸ τὰ παράθυρά της, στὸν πύργο στὸν ὁποῖο ὁ πατέρας της τὴν εἶχε ἐγκλείσει γιὰ ν' ἀποφύγῃ τυχὸν ἁρπαγή της ἀπὸ τοὺς βαρβάρους. Ἡ κόρη Εὐδοκία ἐρωτεύεται γιὰ τοῦτο μὲ κεραυνοβόλο πάθος τὸ Διγενὴ καὶ ὕστερα ἀπὸ κοινὴ συμφωνία οἱ δύο νέοι ἀλληλοαπάγονται. Ὁ στρατηγὸς Δούκας καὶ οἱ υἱοί του τὸν καταδιώκουν, ἀλλὰ ὁ Διγενὴς τοὺς καταβάλλει ὕστερα ἀπὸ σύντομη πάλη. Τότε βλέποντας ὁ πατέρας τῆς κόρης τὴν ἀνδρεία τοῦ Διγενή, δέχεται μὲ ἐνθουσιασμὸ νὰ τὴν δώσῃ στὸν Διγενὴ ὡς σύζυγόν του...

Μετὰ τὸν γάμο του, ὁ Διγενής, γίνεται ἀκρίτας καὶ μαζὶ μὲ τὴν γυναίκα του φεύγει σὲ κάποια ἀπομεμακρυσμένη «ἄ κ δ α» τοῦ Βυζαντινοῦ Κράτους. Καὶ τὸ ἔπος προχωρεῖ, μνημονεύοντας τοὺς ἡρωϊκοὺς ἄθλους τοῦ ἥρωα, τὸν ἱπποτισμό του ἀπέναντι σὲ κόρη ποὺ ἐγκαταλείφθηκε καὶ ποὺ τὴν ἐπαναφέρει στὸν ἐγκαταλείψαντα μνηστήρα της, τὸν φόνο δράκοντα καὶ λέοντα ποὺ τυραννοῦσαν τὸν τόπο ἐκεῖνο, τὴν κατατρόπωση τῶν ἀπελατῶν, οἱ ὁποῖοι ἀποπειράθηκαν ν' ἁπαγάγουν τὴν ὄμορφη γυναίκα του, τὴν μονομαχία του μὲ τὴν ὀνομαστὴ βασίλισσα τῶν Ἀμαζόνων Μαξιμώ, τὴν νίκη του καὶ τὴν ἱπποτική του συμπεριφορὰ ἔναντι αὐτῆς. Περιγράφονται ἀκόμη στὸ ἔπος, τὸ περίφημο ἀρχοντικὸ παλάτι τοῦ ἥρωα στὸν Εὐφράτη ποταμό, ὁ θάνατός του ἀπὸ ἀσθένεια πάνω στὸ ἄνθος τῆς ἀνδρικῆς του ἡλικίας, ὁ θάνατος τῆς συζύγου του, πάνω στὸ στῆθος του, ἡ ὁποία δὲν ἄνθεξε στὸν πόνο τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της.

***

Τὸ πόσο τραγουδήθηκε καὶ τραγουδιέται ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας, εἶναι κάτι τὸ ἀφάνταστο γιὰ τὸν νεοέλληνα. Σὲ ὁλόκληρη τὴν περιοχὴ ἀπὸ τὴν Μαύρη Θάλασσα μέχρι τὰ Ἰόνια νησιά, ἀπὸ τὸ κέντρο τῆς Βαλκανικῆς μέχρι τῆς Κρήτης, τῆς Κύπρου καὶ τῆς σημερινῆς Μέσης Ἀνατολῆς, συναντᾶμε ᾄσματα ποὺ ἀφηγοῦνται τοὺς ἄθλους καὶ τὶς περιπέτειες τοῦ Διγενῆ. Ἀπὸ στόμα σὲ στόμα φέρονται παραδόσεις, ποὺ ἀναφέρονται σὲ τόπους καὶ ἀντικείμενα μὲ τὰ ὁποῖα συνδέεται τὸ ὄνομά του. Σὲ ὅλα αὐτὰ ὁ λαὸς ἀνέμιξε καὶ μύθους, ποὺ προέρχονται ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα καὶ φθάνουμε ἔτσι στὸ σημεῖο νὰ ποῦμε, ὅτι ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας ἀποτελεῖ ὅτι τὸ Ἑ λ λ η ν ι κ ό, ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ Ἑλληνισμοῦ στὸν χῶρο αὐτόν.

Οἱ παραλλαγὲς τῶν ἀκριτικῶν τραγουδιῶν ποὺ συναντᾶμε σήμερα μᾶς δίνουν τὴν τελειώτερη καὶ τὴν πλέον χαρακτηριστικὴ εἰκόνα τοῦ Ἕλληνος ἥρωος, ὅπως τὴν ἔπλασε καὶ τὴν ὁραματίσθηκε ἡ Ἑλληνικὴ φαντασία, μέσα στοὺς αἰῶνες τῆς δραματι-

κῆς ἱστορικῆς διαδρομῆς τοῦ Ἑλληνισμοῦ μὲ τὶς ὑψηλὲς ἀρετὲς τῆς ἰδεωδέστερης Ἑλληνικῆς προσωπικότητος. Ἐκεῖνο ποὺ μᾶς καταπλήσσει στήν, κατὰ τὸ ἔπος, εἰκόνα τοῦ μεσαιωνικοῦ Ἕλληνος ἥρωα, εἶναι ἡ τέλεια ὁμοιότητα αὐτοῦ μὲ τοὺς ἥρωας τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς μυθολογίας, ὅπως μᾶς παρουσιάζουν τούτους τὰ ἔργα τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων συγγραφέων. Αὐτὸ ποὺ κυρίως καὶ οὐσιωδῶς χαρακτηρίζει τὸν νεοελληνικὸ ἥρωα, εἶναι ἡ καταπληκτικὴ φυσικὴ σωματικὴ ρώμη, ποὺ ἐγγίζει τὰ ὅρια τοῦ φυσικοῦ, ἡ ἀσύγκριτη γενναιότητα, ἡ πολεμικὴ ἀνδρεία, τὸ ἀκατάβλητο θάρρος, ἡ ἠθικὴ μεγαλοψυχία, ὁ ἱπποτισμός, ἡ χαλύβδινη ψυχικότητα. Τὸ πρόσωπο τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα ἐνσαρκώνει τὸ ἡρωϊκὸ ἰδανικὸ τῶν Ἑλληνικῶν κόσμων, ὅπως συλλαμβάνει τοῦτο ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ καὶ ἡ Ἑλληνικὴ φαντασία στὶς ὑψηλότερες ἐξάρσεις καὶ τὶς ὡραιότερες ἐκλάμψεις των, τὸ ἰδανικὸ τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ἀποκορυφώσεως ὅλων τῶν φυσικῶν, ψυχικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρωπίνου παράγοντος. Καὶ τοῦτο, ὄχι μόνο στὴν ἀτομικὴ καὶ προσωπική, ἀλλὰ καὶ στὴν ὑπερατομικὴ κοινωνικὴ μορφὴ τοῦ ἰδανικοῦ, ὅπως ἡ γενναιότητα καὶ ἡ πολεμικὴ ἀνδρεία γιὰ τὸ ἀνώτερο ἀγαθὸ τῆς πατρίδος, ἡ θυσία τοῦ ἀτομικοῦ «ἐ γ ὼ» στὸν βωμὸ τοῦ Ἐθνικοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἀγωνίζεται ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας σὲ ὅλη του τὴν νεότητα καὶ τὴν ἀνδρική του ἡλικία, μέχρι τὸ θάνατό του σὲ ὑπερθαυμαστοὺς ἀγῶνες μὲ κεντρικὸ σκοπὸ τὸ νὰ φυλάξῃ ἀπρόσβλητη τὴν Ἑλληνικὴ πατρίδα καὶ νὰ κατατροπώσῃ καὶ συντρίψῃ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Ἑλληνικοῦ γένους. Τὸ τελευταῖο τοῦτο στοιχεῖο τῆς καθαρῆς ὑπερατομικῆς Ἐθνικῆς καὶ πατριωτικῆς μορφῆς τοῦ ἰδανικοῦ τοῦ ἡρωϊσμοῦ, εἶναι τὸ οὐσιωδέστερο στοιχεῖο τῆς ἐννοίας τοῦ Ἕλληνος ἥρωος, ἀφοῦ χωρὶς τοῦτο δὲν νοεῖται καὶ δὲν ὑπάρχει ἥρως στὴ σκέψη καὶ στὸ φαντασία τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Μερικὰ ἀποσπάσματα ἀπὸ τὰ ἀκριτικὰ τραγούδια θὰ μᾶς πείσουν ἀπόλυτα γιὰ τὰ ὅσα ἀναφέραμε ὡς ἐδῶ γιὰ τοὺς ἀκρίτες καὶ εἰδικὰ τὸν Διγενὴ Ἀκρίτα.

Ὡς πρὸς τὸν Διγενὴ Ἀκρίτα, θὰ βροῦμε στὰ τραγούδια ποὺ θὰ παραθέσουμε ἄπειρες ἐκδοχὲς σχετικὰ μὲ τὴν γέννησή του, τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατό του, ποὺ εἶναι μάλιστα τόσο διαφορετικὲς ἀπὸ τὸ ἀκριτικὸ ἔπος ποὺ εἴδαμε παραπάνω. Ὀφείλεται τοῦτο στὴν μυθοπλαστικὴ ἱκανότητα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ στὴν ἔφεση τοῦ νὰ διαφοροποιοῦνται σὲ μεγάλη κλίμακα τὰ γεγονότα ποὺ δὲν ἔχουν ὡς βάση ἱστορικὲς ἀλήθειες.

Τὸ παραπάνω ἀπόσπασμα ἀναφέρεται γενικὰ στοὺς ἀγῶνες τῶν ἀκριτικῶν σωμάτων, μὲ τὶς χαρές, τὶς πίκρες, τοὺς φόβους καὶ τοὺς στοχασμούς των :

Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ μικρὸς κι' ὁ Ἀλέξης ὁ ἀντρειωμένος,
καὶ τὸ μικρὸ Βλαχόπουλο, ὁ καστροπολεμίτης,
ἀντάμα τρῶν καὶ πίνουνε καὶ γλυκοκουβεντιάζουν,
κι' ἀντάμα ἔχουν τοὺς μαύρους των στὸν πλάτανο δεμένους.
Τοῦ Κώστα τρώει τὰ σίδερα τ' Ἀλέξη τὰ λιθάρια
καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὰ δέντρα ξερριζώνει.
Κι' ἐκεῖ ποὺ τρώγαν κι' ἔπιναν καὶ ποὺ χαροκοποῦσαν,
πουλάκι πῆγε κι' ἔκατσε δεξιὰ μεριὰ στὴν τάβλα.
Δὲν κελαϊδοῦσε σὰν πουλί, δὲν ἔλεγε σὰν ἀηδόνι,
μόν ἐλαλοῦσε κι' ἔλεγε ἀνθρώπινη κουβέντα :
«Ἐσεῖς τρῶτε καὶ πίνετε καὶ λιανοτραγουδᾶτε
«καὶ πίσω σᾶς κουρσεύουνε Σαρακηνοὶ κουρσάροι.
«Πῆραν τ' Ἀλέξη τὰ παιδιά, τοῦ Κώστα τὴ γυναίκα,
«καὶ τοῦ μικροῦ Βλαχόπουλου τὴν ἀρραβωνιασμένη...».

***

Ἰδιαίτερο ἐνδιαφέρον παρουσιάζουν τ' ἀκριτικὰ τραγούδια ποὺ ἐξιστοροῦν τὴν γέννηση τοῦ Διγενῆ καὶ τοὺς ἄθλους τῆς μητέρας του. Ἡ παράδοσης γιὰ τὸ παμα μᾶς λέει ὅτι ἡ μητέρα τοῦ Διγενῆ ἦταν κόρη «ἀντρειωμένη». Φοροῦσε

ἀνδρικὴ πανοπλία καὶ παλεμοῦσε τοὺς Σαρακηνούς, ποὺ μέχρι κάποτε, μέσα στὴν ἀντάρα τῆς μάχης ἀπεκαλύφθη τὸ πραγματικό της γένος. Κυνηγημένη τότε ἀπὸ ἕναν Σαρακηνό,— τὸν Ἀμερᾶ τῆς Συρίας—κατέφυγε στὴν ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Γεωργίου. Ἐκεῖ ὁ Ἅγιος τὴν παρέδωσε στὸν Σαρακηνὸ διώκτη, ἀφοῦ ὅμως τὸν ἔβαλε νὰ ὑποσχεθῇ ὅτι θὰ βαπτισθῇ τόσον αὐτὸς ὅσο καὶ τὸ παιδὶ ποὺ θὰ γεννηθῇ ἀπὸ τὸ γάμο αὐτοῦ καὶ τῆς ἀντρειωμένης. Ἔτσι καὶ ἔγινε λοιπόν, ἀπὸ τὸ γάμο δὲ αὐτὸν γεννήθηκε ὁ Δ ι γ ε ν ή ς. (1)

Ἄλλη παράδοση ὅμως μᾶς δείχνει τὴν ἀντρειωμένη κόρη ὡς κλεφτοπούλα. Ἀγωνίζεται σκληρὰ ἡ κόρη ἐναντίον τῶν Σαρακηνῶν καὶ τῶν Τούρκων, ἀγωνίζεται ὅμως καὶ στὸν στίβο τὰ ἀθλητικὰ ἀγωνίσματα. Ἐκεῖ, πάνω σ' ἕνα ἀθλητικὸ ἀγώνισμα, ἕνα βλαχόπουλο ἀνακαλύπτει τὸ πραγματικό της γένος καὶ τὴν νυμφεύεται. Γεννιέται ἔτσι ὁ Διγενής, ὕστερα ἀπὸ λίγο καιρό...

Καὶ οἱ δύο αὐτὲς παραδόσεις ἔγιναν ἀκριτικὰ τραγούδια, ποὺ κατέλαβαν τὴν πρώτη θέση στὴν καρδιὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ ἀφοῦ ἀναφέρονται στὴν γέννηση τοῦ θρυλικοῦ ἥρωα. Τὰ παρακάτω ἀποσμάσματα εἶναι παραλλαγὲς ποὺ διηγοῦνται καὶ τὶς δύο παραδόσεις. Τὸ πρῶτο ἀπόσπασμα εἶναι ἀπὸ τὸ τραγούδι «ἡ ἀ ν τ ρ ε ι ω μ έ ν η λ υ γ ε ρ ὴ κ α ὶ ὁ Σ α ρ α κ η ν ό ς», τὸ δεύτερο δὲ ἀπὸ τὴν «Κ λ ε φ τ ο π ο ύ λ α». Ἂς δοῦμε τὸ πρῶτο :

Κάπου πόλεμος γίνεται σ' Ἀνατολὴ καὶ Δύση
καὶ τόμαθε μιὰ λυγερὴ καὶ πάει νὰ πολεμήσῃ.
Ἀντρίκια ντύθη κι' ἄλλαξε καὶ παίρνει τ' ἅρματά της.
Φίδια στρώνει τὸ Φάρο της κι' ὀχιὲς τὸν καλλιγώνει
καὶ τοὺς ἀστρίτες τοὺς κακοὺς τοὺς βάνει φτερνιστήρια.
Φτερνιὰ δίνει τοῦ μαύρου της, πάει σαράντα μίλλια,
κι' ἄλλη ματαδευτέρωσε στὸν πόλεμο ἐμπῆκε.

*

Στ' ἄμπα της στράτες ἔκανε, στ' ἄβγα της μονοπάτια,
στ' ἄλλο της στριφογύρισμα ἔσπασε τὸ λουρί της,
φανῆκαν τὰ χρυσόμηλα τὰ λινοσκεπασμένα.

*

Σαρακηνὸς τὴν ἀγναντᾷ, ἀπὸ ψηλὴ ραχούλα.
«—Παιδιά, καὶ μὴ δειλιάσετε, παιδιά, μὴ φοβηθῆτε.
«Γυναίκειος εἶν' ὁ πόλεμος, νυφαδιακὸς ὁ κοῦρσος».
Κι' ἡ λυγερὴ ὄντας τ' ἄκουσε στὸν Ἅη-Γιώργη τρέχει.
«—Ἀφέντη μου Ἅη Γιώργη μου, σῶσε με τὸ κοράσιο,
«νὰ κάμω τ' ἄμπα σου χρυσᾶ καὶ τ' ἄβγα σου ἀσημένια,
«καὶ τὰ ξυλοκεράμιδα οὖλο μαργαριτάρι».
Ἐσκώσανε τὰ μάρμαρα κι' ἐμπῆκε ἡ κόρη μέσα.

*

Σαρακηνὸς νὰ κι' ἔφτασε κοντὰ στὸν Ἅη Γιώργη.
«—Ἅγιε μου Γιώργη χριστιανέ, φανέρωσε τὴν κόρη,
«νὰ βαφτιστῶ στὴ χάρη σου ἐγὼ καὶ τὸ παιδί μου,
ἐμὲ νὰ βγάλουν Κωνσταντῆ καὶ τὸ παιδί μου Γιάννη».
Ἀνοίξανε τὰ μάρμαρα κι' ἐφάνηκεν ἡ κόρη.

*

Κι ἡ Κλεφτοπούλα :
Ποιὸς εἶδε ψάρι στὸ βουνὸ καὶ θάλασσα σπαρμένη,
ποιὸς εἶδε κόρη λυγερὴ στὰ κλέφτικα ντυμένη;
Τέσσαρους χρόνους περπατεῖ μ' ἁρματολοὺς καὶ κλέφτες,
κανεὶς καὶ δὲν τὴ γνώρισεν ἀπὸ τὴ συντροφιά της.

1. Παραφθορὰ τοῦ ὀνόματος «Γιάννης» κατὰ τὸν Νικ. Πολίτη.

Καὶ μιὰν αὐγὴ καὶ μιὰ λαμπρή, μιὰ πίσημον ἡμέρα,
βγῆκαν νὰ παίξουν τὸ σπαθί, νὰ ρίξουν τὸ λιθάρι.
'Εκόπη τ' ἀσημόκουμπο κι' ἐφάνη τὸ κορμί της.

*

Κανένας δὲν τὴ λόγιασε ἀπὸ τὰ παλληκάρια,
μά 'να μικρὸ κλεφτόπουλο σκυφτὸ χαμογελᾷ της :
«—Τί ἔχεις, βρὲ βλάμη, καὶ γελᾷς, τί ἔχεις καὶ χαμοβλέπεις;».
—Εἶδα τὸν ἥλιο πόλαμψε κι' ἔφεξε τὸ φεγγάρι,
«εἶδα καὶ τὸ κορμάκι σου ποὺ εἶν' ἄσπρο σὰν τὸ χιόνι».
«—Σῶπα μωρὲ κλεφτόπουλο, μιλιὰ μὴ μολογήσῃς,
«καὶ νὰ σὲ πάρω ψυχογιό, βαρειὰ νὰ σὲ πλουτίσω,
«γιὰ νὰ βαστᾷς τὸ νταμασκὶ καὶ τὸ χρυσὸ τυφέκι».
«—'Εγὼ δὲν θέλω ψυχογιός, βαρειὰ νὰ μὲ πλουτίσῃς
«γιὰ νὰ βαστῶ τὸ νταμασκὶ καὶ τὸ χρυσὸ τουφέκι,
«μὸν θέλω σὲ γυναίκα μου καὶ νὰ μὲ πάρῃς ἄντρα».
«—Ποὺ εἰπῆ τὸ «θέλω» εἰς ἐμέ, πρέπει καὶ νἄναι ἄξιος.
«νἄναι πρωτοπαλλήκαρο καὶ κλεφτοπολεμάρχος».
«—Τὸ ζήτημά σου εἶναι βαρύ, μὰ ἃ θέλει ὁ Θιὸς θὰ γίνῃ,
«ἃ θέλῃ ὁ Θιός, νὰ μ' ἀγαπᾷς ὁ πρῶτος οὔλων εἶμαι.
«Δεῖξτε μου ποῦ 'ναι οἱ φωτιές, οἱ σπαθισμοί, τὰ βόλια,
«κι' ἐγὼ γιὰ τὴν ἀγάπη σου, θὰ πέσω πρῶτος σ' οὔλα».

*

Καὶ μὲ τὸν θάνατο τοῦ Διγενῆ, οἱ ἐκδοχὲς εἶναι ἄπειρες καὶ οἱ παραδόσεις ἀμέτρητες. Κατὰ τὶς παραδόσεις—καὶ τὰ συνεπεία τούτων ἀκριτικὰ τραγούδια—ὁ Διγενὴς πεθαίνει ὕστερα ἀπὸ πάλη μὲ τὸν Χάρο. Μιὰ ἐκδοχὴ ὅμως, στὴν ὁποία καὶ εἴδαμε, παρουσιάζει τὸν Διγενῆ νὰ πεθαίνῃ ἀπὸ φοβερὴ ἀρρώστεια στὶς ἐκβολὲς τοῦ Εὐφράτη, μέσα στὸ «θαυμαστὸν τὸ κάλλος παλάτιον» ποὺ ὁ ἴδιος ἔχτισε ὅταν ὑπέταξε ὅλες τὶς «ἄκρες». Κοντά του βρισκόταν, στὶς τελευταῖες στιγμές, ἡ γυναίκα του ἡ Λιογέννητη Εὐδοκία, κόρη τοῦ στρατηγοῦ Δούκα—ποὺ πέθανε κι' αὐτὴ ἀπὸ τὴ λύπη της σὰν εἶδε τὸν Διγενὴ νὰ ξεψυχᾷ.

Μὰ οἱ παραδόσεις καὶ τὰ τραγούδια τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀλλὰ καὶ νεώτερων ἐποχῶν, μιλοῦν γιὰ ἐκεῖνον τὸν θάνατο τοῦ Διγενῆ, ποὺ ἐπέφερε ἡ ἧττα του ἀπὸ τὸ Χάρο. Βρίσκουμε ἀμέτρητες παραλλαγὲς δημοτικῶν τραγουδιῶν, ποὺ ἐξιστοροῦν τὸν θάνατο τοῦτο. Πολλὲς παραλλαγὲς φέρνουν τὸν Διγενὴ ὡς ἡττημένο στὸ τέλος ἀπὸ τὸν Χάροντα, τὴ στιγμὴ δὲ ποὺ κατάκειται στὸ κρεβάτι, περιμένοντας τὸ θάνατο, τὸν περιστοιχίζουν τὰ παλληκάρια του στὰ ὁποῖα καὶ ἀφηγεῖται τὰ ἀνδραγαθήματά του. Καλεῖ ἔπειτα τὴ γυναίκα του καί, γιὰ νὰ μὴ περιέλθῃ σὲ ἄλλον ὕστερα ἀπὸ τὸν θάνατό του τὴν πνίγει στὴν ἀγκαλιά του.

Ἄλλες παραλλαγὲς μᾶς ἀφηγοῦνται, ὅτι τὴν στιγμὴ ποὺ ὁ Διγενὴς ἦταν ἄρρωστος βαρειά, ἦλθαν τὰ παλληκάρια του καὶ τοῦ εἶπαν πὼς κάπου στὰ σύνορα φάνηκε ἄγνωστος ἥρωας. Παρὰ τὴν ἀσθένειά του, λοιπόν, ὁ Διγενὴς σηκώνεται καὶ πάει γιὰ νὰ τὸν συναντήσῃ, παλεύει μαζί του καὶ νικιέται. 'Ο ἄγνωστος ἥρωας ἦταν ὁ Χάρος, ποὺ ἦρθε γιὰ νὰ τὸν καταβάλλῃ μόνον ὅταν ἦταν ἤδη καταβεβλημένος ἀπὸ τὴν ἀρρώστεια... Σὲ ἄλλες παραλλαγὲς ἐπίσης, βλέπουμε τὸν Διγενὴ νὰ χτίζῃ κάστρα γιὰ ν' ἀντιμετωπίσῃ ἀπὸ ἐκεῖ ἀποτελεσματικὰ τὸν Χάρο κ.ἄ.π.

Μιλᾶμε ἐδῶ γιὰ παραλλαγές, γιατὶ κανένα σχεδὸν ἀκριτικὸ τραγούδι δὲν σώθηκε μέχρι σήμερα ὅπως ἦταν στὸ πρότυπο. Εἰδικὰ στὰ τραγούδια ποὺ ἔχουν σὰν θέμα τὸ θάνατο τοῦ Διγενή, ὁ λαὸς θρυλοποίησε ὅτι τὸ ἀνθρώπινο μποροῦσαν νὰ παρουσιάσουν οἱ ἐκδοχὲς ποὺ ἔκριναν τὴν ἐξέλιξη ἀλλὰ καὶ τὴν ὕπαρξη τοῦ 'Ελληνικοῦ στοιχείου. Βλέπουμε, ἀλλοῦ νὰ παρουσιάζεται ὁ Διγενὴς ὡς κάτι τὸ ἀσύλληπτο στὴν πραγματικότητα, ἀλλοῦ νὰ παίρνῃ σάρκα καὶ ὀστᾶ ἀνθρώπινα, νὰ ζῇ, νὰ ὑποφέρῃ, νὰ χαίρεται καὶ νὰ λυπᾶται σὰν ἄνθρωπος, νὰ ὑποκύπτῃ σ' ὅλους

ἐκείνους τοὺς νόμους ποὺ ἡ φύση ἔταξε στὸ ἀνθρώπινο εἶδος νὰ κατέχεται. Στὴν παρακάτω παραλλαγὴ τῆς κρητικῆς λαϊκῆς μούσας, ἐκτὸς τοῦ ὅτι βλέπουμε πόσο καθαρὴ εἶναι ἡ ἐπίδραση τῶν κρητικῶν παραδόσεων καὶ θρύλων στὰ ἔπη τοῦ Διγενή, βλέπουμε γιὰ μιὰ φορὰ ἀκόμα τὸ συνουθήλευμα κάθε εἴδους φαντασίας τοῦ Ἑλληνισμοῦ πάνω στὰ ἀκριτικὰ τραγούδια. Παρουσιάζεται ἐδῶ ὁ Διγενὴς Ἀκρίτας μὲ διαστάσεις Τιτᾶνος, ὁ ὁποῖος δὲν διατηρεῖ σχεδὸν τίποτα ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη ὑπόσταση. Τὸν βλέπουμε ἐδῶ νὰ διασκελίζῃ ὄρη, νὰ ἀποσπᾷ βράχους ὁλόκληρους, νὰ ρίχνῃ δίσκο μὲ ὀγκόλιθους, νὰ νικᾷ ὅλα τὰ στοιχειὰ καὶ τὰ θηρία. Βλέπουμε ἀκόμα τὸν Χάρο νὰ μὴν τολμᾷ νὰ παλαίψῃ μαζί του καί, ἀπὸ δειλία, νὰ τὸν πληγώνῃ σὲ ἐνέδρα :

Ὁ Διγενὴς ψυχομαχεῖ κι' ἡ γῆ τόνε τρομάσσει.
Βροντᾷ κι' ἀστράφτει ὁ οὐρανὸς καὶ σειέται ὁ ἀπάνω κόσμος,
κι' ὁ κάτω κόσμος ἄνοιξε καὶ τρίζουν τὰ θεμέλια,
κι' ἡ πλάκα τὸν ἀνατριχιᾷ πὼς θά τόνε σκεπάσῃ,
πὼς θὰ σκεπάσῃ τὸν ἀητὸ τσῆ γῆς τὸν ἀντρειωμένο.
Σπίτι δὲν τὸν ἐσκέπαζε, σπήλιο δὲν τὸν ἐχώρει,
τὰ ὄρη ἐδιασκέλιζε, βουνῶν κορφὲς ἐπήδα,
χαράκι ἁμαδολόγανε καὶ ριζιμιὰ ξεκούνειε.
Στὸ βίτσιμά πιανε πουλιά, στὸ πέταμα γεράκια,
στὸ γλαῦκο καὶ στὸ πήδημα τὰ λάφια καὶ τ' ἀγρίμια.
Ζηλεύει ὁ χάρος μὲ χωσιά, μακρὰ τόνε βιγλίζει,
κι' ἐλάβωσέ του τὴν καρδιὰ καὶ τὸ ψυχή του πῆρε...

Στὸ παρὰ κάτω ἅσμα, ὅμως, ὁ Διγενὴς πεθαίνει, πλέον. Βλέπουμε ἐδῶ τὸν φοβερὸ ἀντίπαλο νὰ περιγράφεται ἀπ' τὸν ἴδιον τὸ Διγενή, κατὰ τὸ πρότυπο τῶν παραστάσεων τοῦ ψυχοπομποῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ στὶς ἁγιογραφίες τῶν Ἐκκλησιῶν :

Τρίτη ἐγεννήθη ὁ Διγενὴς καὶ Τρίτη θὰ πεθάνῃ.
Πιάνει καλεῖ τοὺς φίλους του κι' ὅλους τοὺς ἀντρειωμένους :
«—Νἄρθῃ ὁ Μηνᾶς κι' ὁ Μαυραϊλῆς, νἄρθῃ κι' ὁ γιὸς τοῦ Δράκου,
«νἄρθῃ κι' ὁ Τρεμαντόχειλος, ποὺ τρέμει ἡ γῆ κι' ὁ κόσμος».
Κι' ἐπῆγαν καὶ τὸν ηὕρανε στὸν κάμπο ξαπλωμένο.
Βογγάει, τρέμουν τὰ βουνά, βογγάει, τρέμουν οἱ κάμποι.
«—Σὰν τί νὰ σ' ηὗρε Διγενή, καὶ θέλεις νὰ πεθάνῃς;».
«—Φίλοι, καλῶς ὡρίσατε, φίλοι κι' ἀγαπημένοι,
«συχάστε, καθήσατε κι' ἐγὼ σᾶς ἀφηγήμαι :
«Τῆς Ἀραβίνας τὰ βουνά, τῆς Σύρας τὰ λαγκάδια,
«ποὺ κεῖ συνδυὸ δὲν περπατοῦν, συντρεῖς δὲν κουβεντιάζουν,
«παρὰ πενήντα κι' ἑκατὸ καὶ πάλι φόβον ἔχουν,
«κι' ἐγὼ μονάχος πέρασα, πεζὸς κι' ἁρματωμένος,
«μὲ τετραπίθαμο σπαθί, μὲ τρεῖς ὀργυὲς κοντάρι.
«Βουνὰ καὶ κάμπους ἔδειρα, βουνὰ καὶ καταράχια,
«νυχτιὲς χωρὶς ἀστροφεγγιά, νυχτιὲς χωρὶς φεγγάρι.
«Καὶ τόσα χρόνια ποὔζησα δῶ στὸν ἀπάνου κόσμο,
«κανένα δὲν φοβήθηκα ἀπὸ τοὺς ἀντρειωμένους.
«Τώρα εἶδα ἕναν ξυπόλητο καὶ λαμπροφορεμένο,
«πόχει τοῦ ρύσου τὰ πουμιά, τῆς ἀστραπῆς τὰ μάτια,
«μὲ κράζει νὰ παλαίψουμε σὲ μαρμαρένια ἁλώνια,
«κι' ὅποιος νικήσῃ ἀπὸ τοὺς δυό, νὰ παίρνῃ τὴν ψυχή του».

*

Κι' ἐπῆγαν κι' ἐπαλέψανε στὰ μαρμαρένια ἁλώνια
κι' ὅθε χτυπάει ὁ Διγενής, τὸ αἷμα αὐλάκι κάνει,
κι' ὅθε χτυπάει ὁ Χάροντας, τὸ αἷμα τάφο κάνει. *(Συνεχίζεται)*

Ὑπὸ QIL. CESBRON, κατὰ μετάφρασιν «Ἀστυνομικῶν Χρονικῶν»

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

.....

.....

—«Εἶναι ποτὲ δυνατὸν νὰ τολμήσετε νὰ διαφωνήσετε; Τοὺς κακομαθαίνουμε λοιπὸν ἢ τοὺς μαθαίνουμε μερικὲς πολύτιμες συνήθειες; Γιὰ σκεφθῆτε λιγάκι, Ντουμπλέ... Τὸ παιδὶ ποὺ συνήθισε στὸ Κέντρο νὰ κάνῃ ντούς, ὅταν θὰ πάῃ σπίτι του δὲν θὰ ζητήσῃ ντούς, μὰ ὅμως θὰ πλυθῇ ὁπωσδήποτε ἀπὸ πάνω μέχρι κάτω στὴ βρύση τοῦ νεροχύτη του. Κι' ἀκόμα θὰ ξαναχρωματίσῃ τὸ δωμάτιο του κάθε χρόνο, ἀπὸ νοσταλγία τοῦ κοιτῶνος του... Καί, τέλος, δὲν θὰ περάσῃ τὴν Κυριακή του στὴν ταβέρνα, γιατὶ θἄχῃ ἀποκτήσει τὸ πάθος τοῦ ποδοσφαίρου... «Ἁπλᾶ σᾶς τὰ ἐξηγῶ, βλέπετε ὅλα» συνέχισεν ὁ Δικαστής, γέρνοντας τὸ κεφάλι στὸ δεξὶ ὦμο καὶ κλείνοντας τὰ μάτια «πολὺ ἁπλᾶ μάλιστα... Καὶ εἶναι θλιβερὸ νὰ ὑποστηρίζετε ὅτι τὰ μαθαίνουμε συνήθειες πάνω ἀπ' τὶς δυνατότητές τους... Μοιάζετε ἔτσι σὰν νὰ ὑποστηρίζετε ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν πάντοτε τρῶγλες, ἀνεργία ἢ ἡμερομίσθια πείνας, κι' ὅτι τὸ παιδὶ μέσα σ' αὐτὸν τὸν βρώμικο κύκλο πρέπει νὰ ζῇ καὶ νὰ κινῆται, χωρὶς νὰ ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ φτειάξῃ καλύτερη τὴ ζωή του, νὰ ἐκπολιτισθῇ, νὰ γίνῃ καθαρό... ἄχ! Αὐτὲς οἱ τρῶγλες, κι' ἡ ἀνεργία, καὶ τὰ ἡμερομίσθια πείνας!..».

—«Αὐτὸ δὲν εἶναι δική μας δουλειὰ» τὸν διέκοψε καὶ πάλι ξερὰ ὁ Ντουμπλέ «Καθένας τὴ δουλειά του. Ἡ δική μας εἶναι ν' ἀποδίδωμεν Δικαιοσύνη εἰς τὸν κόσμον ὅπως τὸν βρήκαμε, ὄχι νὰ τὸν ἀναμορφώνουμε».

—«Ἡ δική μας δουλειὰ δὲν εἶναι μόνον αὐτή, κι' οὔτε ἀκριβῶς αὐτὴ» εἶπε μὲ πεῖσμα ὁ Δικαστής. «Ἡ δική μας δουλειὰ εἶναι ν' ἀνοίγουμε τὰ μάτια ἐκείνων ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξαρτῶνται αὐτὲς οἱ μεταρρυθμίσεις, τῶν ἁρμοδίων δηλαδή. Καὶ συγχρόνως ἡ δική μας δουλειὰ εἶναι νὰ μὴν δεχώμαστε νὰ τιμωροῦμε τὰ θύματα τῆς Κοινωνίας, ἔστω κι' ἂν ὁ Κῶδιξ τὰ τιτλοφορεῖ ὡς ἐνόχους... Μὲ δυὸ λόγια ἡ δική μας δουλειὰ εἶναι νὰ σώσουμε αὐτὰ τὰ παιδιὰ καὶ νὰ τὰ κάνουμε ἀνθρώπους, «ἀληθινοὺς ἀνθρώπους...».

—«Νὰ κάνουμε διάκριση ὅμως... Μονάχα ἐκείνους ποὺ ἀξίζουν νὰ σωθοῦν, νὰ σώσουμε... Αὐτὸ εἶναι ὅλο...».

—«Μπά; Καὶ ἀπὸ πότε γινήκατε Θεὸς ἐσεῖς, Ντουμπλέ;».

—«Τί θέλετε νὰ πῆτε;».

—«Θέλω ἁπλούστατα νὰ πῶ ὅτι ὁ διαχωρισμὸς τῶν καλῶν ἀπ' τῶν κακῶν δὲν εἶναι μιὰ εὔκολη δουλειά. Ἡ ἀπαιτεῖ χρόνον πολύν, καὶ μόχθον, καὶ πεῖραν, καὶ ἰδρῶτα ἢ εἶναι ζήτημα προφητικῶν ἢ θεϊκῶν ἰδιοτήτων... Ἐσεῖς πῶς μπορεῖτε νὰ ξεχωρίζετε ἀμέσως τοὺς καλοὺς ἀπ' τοὺς κακοὺς μ' ἕνα μονάχα ἁπλὸ βλέμμα ποὺ ρίχνετε πάνω σ' ἕνα ὠχρὸ ἀπ' τὸ φόβο παιδάκι, ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα σὲ δυὸ χωροφύλακες ἢ μὲ μιὰ βιαστικὴ ματιὰ πάνω σ' ἕνα φάκελλο; Γιὰ πέστε μου πῶς μπορεῖτε νὰ βγάζετε τόσο εὔκολα συμπεράσματα, ἀφοῦ μόλις κατεβῆτε ἀπ' τὴν

Εἰσαγγελικὴ ἕδρα, τὸ ζήτημα παύει πλέον νὰ σᾶς ἀπασχολῇ καὶ ποτὲ δὲν τὸ μελετήσατε μ' ἐνδιαφέρον καὶ προσοχή;..».

—«Τέλος πάντων... Τέλος πάντων... Μὴν κοπιάζετε τόσο πολὺ γι' αὐτὰ τὰ παιδιὰ» εἶπεν ὁ 'Αντεισαγγελεὺς μὲ ὑπεροπτικὸ τόνο «Ξέρουν πολὺ καλὰ νὰ ψεύδωνται, ν' ἀρνοῦνται, νὰ ὑποκρίνωνται!!!..».

—«Σ' αὐτὸ συμφωνῶ... Τὰ διδάσκουμε ἐμεῖς τὸ ψέμμα, τὴν ἄρνηση, τὴν ὑποκρισία. Τὰ βάζουμε σὲ καλὸ σχολεῖο ἀπὸ τότε ποὺ τὰ μπερδεύουμε μὲ τοὺς χωροφύλακες καὶ τὰ κρατητήρια...».

—«Καὶ γι' αὐτὸ σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ θὰ μαθαίνουν «νὰ ἀμύνωνται»—ὅπως λένε...».

—«Καὶ τίνος εἶναι τὸ λάθος;» ρώτησε μὲ ἀγωνία ὁ κύριος Λαμύ... Μὰ ἀμέσως ἠρέμησε... Καί, βάζοντας τὸ χέρι του πάνω στὸ μανίκι τοῦ 'Αντεισαγγελέως, συνέχισε ἥσυχα :

—«Παρατηρῆστε, σᾶς παρακαλῶ, αὐτὸ τὸ δάσος ποὺ διασχίζουμε... Τί εἶναι αὐτά;..».

—«'Ακακίες...».

—«Ἔ καὶ τὰ παιδιά, Ντουμπλέ, εἶναι ὅμοια μὲ τὶς ἀκακίες... Δὲν ἔχουν ἀγκάθια παρὰ μονάχα ὅταν εἶναι ἀνυπεράσπιστα καὶ περικυκλωμένα ἀπὸ ἐχθρούς...».

'Ο 'Αντεισαγγελεὺς ἔμεινε σιωπηλός... Μὲ μισοκλεισμένα τὰ βλέφαρα παρατηροῦσε τὸ δρόμο ἀνάμεσα ἀπ' τὶς ξανθειὲς βλεφαρίδες του καὶ ὁλόκληρο τὸ πρόσωπό του εἶχε πάρει ἔκφραση περιφρονητικὴ καὶ σκυθρωπὴ μαζί... Δὲν τοῦ ἄρεσε αὐτὴ ἡ συζήτηση ποὺ συνεχιζότανε ἀκόμα καὶ ὅταν ἐπικρατοῦσε σιωπή... Κατὰ βάθος θὰ προτιμοῦσε νὰ μὴν εἶχε γνωρίσει ποτὲ τὸν Δικαστὴ Λαμύ...

'Ο 'Αντεισαγγελεὺς ἔνοιωθε τὸ δικαστικὸ γενικῶς ἐπάγγελμα ἐντελῶς διαφορετικά... Τὸ θεωροῦσε σὰν ἕνα ἄνετο, ἔντιμο καὶ ἀπρόσβλητο ἐπάγγελμα, ποὺ τοῦ ἔδινε τὴν ἐντύπωση ὅτι βαδίζει πάνω στὸ πεζοδρόμιο, ἐνῷ οἱ ἄλλοι βαδίζουν στὸ δρόμο, ἐκτεθειμένοι σὲ μύριους κινδύνους... Τὸ θεωροῦσε σὰν ἕνα ἐπάγγελμα δυνάμεως καὶ ἐξουσίας.... ἕνα ἐπάγγελμα ποὺ εἶχε τὴ δυνατότητα νὰ δώσῃ καὶ ν' ἀφαιρέσῃ τὸ λόγο «ἐπ' ἀκροατηρίῳ»... καὶ ὅπου οἱ πάντες σηκώνονταν μὲ σεβασμὸ μέσα στὴν αἴθουσα ὅταν ἀπ' τὴν ἰδιαίτερη πόρτα ἐπρόβαλλαν οἱ δικαστὲς... ἕνα ἐπάγγελμα ποὺ συγκέντρωνε τὰ πλεονεκτήματα καὶ τὶς τιμὲς τῶν 'Αξιωματικῶν, τῶν Καθηγητῶν, τῶν Βουλευτῶν, τῶν 'Αρχόντων..."Ενα λειτούργημα ὅμοιο μὲ ἐκεῖνο τοῦ ἱερέως, μὰ χωρὶς ἠθικὸν ἀντίτιμο, χωρὶς θυσίες, χωρὶς κίνδυνο, χωρὶς ὑποταγὴ σὲ ἄλλη ὑπέρτερη Δύναμη... ἕνα ἀπ' τὰ ἐπαγγέλματα, ὅπου μποροῦσε κανεὶς νὰ βγάλῃ τὸ ρολόϊ του καὶ νὰ τὸ τοποθετήσῃ ἐμπρὸς του, ὥστε νὰ μὴν ἀφίσῃ κανεὶς νὰ πιασθῇ στὴν παγίδα τοῦ χρόνου... "Ενα ἐπάγγελμα μὲ μεγάλες διακοπὲς καὶ μὲ ἄλλες διακοπὲς τὸ Πάσχα καὶ τὰ Χριστούγεννα, κι' ἀκόμα μὲ καθαρὰ νύχια, μὲ ἀκριβεῖς χειρονομίες, μὲ ὑπολογισμένες ἡμέρες, ὅπου εἶναι κανεὶς πάντοτε βέβαιος ὅτι, στὴν σκληρὴ μάχη τῆς ζωῆς, εἶναι ἀπ' τὴν καλὴ πλευρὰ τοῦ ὁδοφράγματος: ἀπ' τὴν πλευρὰ τοῦ ἰσχυροτέρου, ἀπ' τὴν πλευρὰ ποὺ τῆς βγάζουν τὸ καπέλλο...

'Ορίστε ποιὲς ἦταν οἱ ἀρχὲς τῆς οἰκογενείας Ντουμπλέ, ποὺ ἀπὸ προπάππου ἀκολουθεῖ τὸ δικαστικὸ κλάδο... Νὰ ποιὲς εἶναι οἱ ἀρχὲς ποὺ οἱ Ντουμπλὲ μεταβιβάζουν ἀπὸ πατέρα σὲ μοναχογυιό, μαζὶ μὲ μιὰ μικρὴ περιουσία, ποὺ ἀντιστάθμιζε τὸ μόνο δυσάρεστο τοῦ δικαστικοῦ ἐπαγγέλματος, ποὺ δὲν ἄφινε περιθώρια γιὰ μεγάλες περιουσίες.

Αὐτὲς τὶς ἀρχὲς κι' αὐτὴ τὴ μικρὴ περιουσία κληρονόμησε ὁ κύριος Ντουμπλὲ ἀπ' τὸν Εἰσαγγελέα πατέρα του, μαζὶ μ' ἕνα διαμέρισμα στὸ μπουλεβὰρ Σαὶν Μισέλ, δύο βήματα ἀπ' τὸ Δικαστικὸ Μέγαρο. 'Η γῆ μποροῦσε νὰ γύριζε... ἡ ζωὴ ὅμως τοῦ 'Αντεισαγγελέως δὲν ἦταν ποτὲ δυνατὸν ν' ἀλλάξῃ...

(Συνεχίζεται)

ΕΙΔΗΣΕΙΣ & ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΙ

ΜΕΤΑΒΟΛΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

—Διεγράφησαν τοῦ 'Αστυνομικοῦ Σώματος, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, οἱ ἀστυφύλακες : Πετρόπουλος 'Ηλίας, Μαλεσόβας Στέφανος, Πολύζος Εὐθύμιος καὶ Πηλιχὸς Βασίλειος.

***

ΑΜΟΙΒΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΩΝ

Α) Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ τῶν 'Εσωτερικῶν ἀπενεμήθη ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τὸν ἀστυφύλακα Κωνσταντίνου Γεώργιον, διότι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, ἀναπτύξας ἐξαιρετικὸν ἐνδιαφέρον, ἐργατικότητα καὶ πρωτοβουλίαν, ἐπέτυχε τὴν συλλογὴν θετικῶν πληροφοριῶν, σχετικῶν μὲ τὴν ταυτότητα τῶν δραστῶν κλοπῶν αὐτοκινήτων, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν σύλληψιν ὁλοκλήρου τῆς σπείρας. 'Ωσαύτως διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τοὺς : 'Αστυνόον Β' κ. 'Ανδριόπουλον "Αγγελον, 'Υπαστυνόμον Α' κ. 'Αναγνωστάκην 'Αλέξανδρον, 'Ανθυπαστυνόμον κ. Τίγκαν 'Ασημάκην, 'Αρχιφύλακα Γραμμένον Δημήτριον καὶ ἀστυφύλακας : 'Ανδρεούλαν 'Ιωάννην, Μπελεγράτην Γεώργιον, Φραγκιουδάκην 'Ιωάννην, Χαμηλοθώρην 'Ελευθέριον, 'Αποστολάκην 'Ελευθέριον, Τίγκαν Παναγιώτην καὶ Μπόμπολαν 'Ιωάννην, διότι ἅπαντες ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἁρμοδιότητός των ἕκαστος, ἐργασθέντες μετὰ ζήλου καὶ προθυμίας, ἐπέτυχον ἐντὸς ἐλαχίστου χρονικοῦ διαστήματος, τὴν σύλληψιν ἁπάντων τῶν δραστῶν καὶ τὴν ἐξιχνίασιν τῶν ὑπ' αὐτῶν διαπραχθεισῶν 20 κλοπῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως.

Β) Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ τῶν 'Εσωτερικῶν ἀπενεμήθη ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τοὺς ἀστυφύλακας : Εὐαγγελινὸν 'Αθανάσιον καὶ Μιχαλόπουλον Νικόλαον, διότι οὗτοι, ἐργασθέντες μετὰ ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ μεθοδικότητος, ἐπέτυχον κατόπιν καταδιώξεως καὶ πάλης, τὴν σύλληψιν τοῦ σεσημασμένου καὶ ἐπικινδύνου κακοποιοῦ Βολονάκη Κωνσταντίνου. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τούς : 'Αστυνόμον Α' κ. Θᾶνον Παναγιώτην, 'Υπαστυνόμους Α' κ. κ. Χριστολουκᾶν Λουκᾶν καὶ Γιαννημάραν Κωνσταντῖνον, ὑπαρχιφύλακα Τσουσαῖον Δημήτριον καὶ ἀστυφύλακα Χολέβαν Νικόλαον, διότι ἕκαστος τούτων ἐν τῷ κύκλῳ τῆς ἁρμοδιότητός του, εἰργάσθη μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ ἐνδιαφέροντος καὶ συνετέλεσεν εἰς τὴν σύλληψιν τοῦ ὡς ἄνω κακοποιοῦ καὶ τοῦ συνεργοῦ του Λευκωμάκη Νικολάου καὶ τὴν ἐξιχνίασιν τῶν ὑπ' αὐτῶν διαπραχθεισῶν 32 κλοπῶν διὰ ρήξεως.

Γ) Δι' ἀποφάσεως τοῦ κ. 'Υφυπουργοῦ τῶν 'Εσωτερικῶν ἀπενεμήθη ἠθικὴ καὶ ὑλικὴ ἀμοιβὴ εἰς τοὺς ἀστυφύλακας Τρίγκαν Θεοδόσιον καὶ Γεβρέκον Δημήτριον διότι, ἐπιδοθέντες ἐπὶ σειρὰν ἡμερῶν εἰς εἰδικὰς ἀναζητήσεις καὶ ἐργασθέντες μετὰ ἐξαιρετικοῦ ζήλου καὶ μεθοδικότητος πολὺ δὲ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, ἐπέτυχον βάσει χαρακτηριστικῶν νὰ συλλάβωσι τὸν νεαρὸν κακοποιὸν 'Αγραπίδην ἢ 'Αντύπαν Κωνσταντῖνον, ὅστις εἶχε διαπράξει σωρείαν ἁπατῶν εἰς βάρος διαφόρων ἀτόμων ὑπὸ τὸ πρόσχημα προμηθείας σιγαρέττων ἀλλοδαπῆς προελεύσεως. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τούς : 'Υπαστυνόμον Α' κ. Λεκάκον Παναγιώτην καὶ ἀρχιφύλακα 'Αντίοχον 'Απόστολον, διότι οὗτοι, χειρισθέντες λίαν ἐπιδεξίως καὶ μεθοδικῶς τὴν ἐξέτασιν τοῦ συλληφθέντος, ἐπέτυχον τὴν ἐξιχνίασιν 37 ἁπατῶν, διαπραχθεισῶν ὑπ' αὐτοῦ εἰς διάστημα ἑνὸς μηνὸς περίπου.

Δ) Διὰ διαταγῆς τοῦ κ. 'Αρχηγοῦ τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων, ἀπενεμήθη ἔπαινος εἰς τὸν 'Υπαστυνόμον Α' κ. Ντόντον "Αγγελον, διότι οὗτος ἀποσπασθεὶς ἐκ τῆς 'Αστυνομικῆς Διευθύνσεως 'Αθηνῶν εἰς τὴν τοιαύτην τῶν Πατρῶν ἀπὸ 17-9-1958 μέχρι 1-10-58 διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐκθέσεως τῆς Τροχαίας Κινήσεως Πατρῶν καὶ ἐργασθεὶς προθύμως καὶ ἀόκνως κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, σπουδαίως συνετέλεσεν εἰς τὴν ἀρτιωτέραν προβολὴν τῆς ἐκθέσεως Τροχαίας ἐν τῇ πόλει τῶν Πατρῶν.

ΠΑΡΑΣΗΜΟΦΟΡΙΑΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΩΝ ΤΟΥ ΣΩΜΑΤΟΣ

—Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος παρελήφθη ἐκ τυπογραφικοῦ λάθους ἡ ἀναγραφὴ τῶν ὀνομάτων τῶν 'Αστυνόμων Β' κ.κ. Μαθιουδάκη Κων. καὶ Καραχάλιου Χρ., εἰς τοὺς ὁποίους ἀπενεμήθη ὁ «Χρυσοῦς Σταυρὸς τοῦ Β' Τάγματος τοῦ Φοίνικος».

***

ΡΑΔΙΟΦΩΝΙΚΑΙ ΕΚΠΟΜΠΑΙ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ ΠΟΛΕΩΝ

Οἱ μεγάλες ἐπιτυχίες τῆς 'Εκπομπῆς τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων συνεχίζονται ἀνάμεσα σὲ ἐκδηλώσεις ἀγάπης καὶ θαυμασμοῦ τοῦ κοινοῦ.

'Εν τῷ μεταξὺ ἐξακολουθοῦν νὰ καταφθάνουν στὴν 'Αστυνομικὴ Σχολὴ δεκάδες γράμματα ἀκροατῶν, οἱ ὁποῖοι μ' ἐνθουσιασμὸ ὁμιλοῦν γιὰ τὴν ἐπιτυχημένη πανηγυρικὴ 'Εκπομπὴ τῆς 29ης 'Οκτωβρίου, ποὺ ἦταν ἀφιερωμένη στὴν 'Εθνικὴ 'Επέτειο τῆς 28ης 'Οκτωβρίου τοῦ 1940.

Χαρακτηριστικὸν τοῦ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ κοινοῦ ἀποτελεῖ καὶ ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη ἐπιστολὴ τοῦ 'Επάρχου καὶ 'Εθνικοῦ 'Αγωνιστοῦ κ. 'Αντωνίου Κουρῆ.

'Αξιότιμε Κύριε 'Αρχιμανδρίτη,

Μὲ συγκίνησιν ἀπερίγραπτον καὶ ἔνδακρυς, ἤκουσα ἀσθενῶν, ἀπὸ τὸ ραδιόφωνό μου τὴν ὑπέροχον ὁμιλίαν Σας, μὲ θέμα τὴν 28ην 'Οκτωβρίου 1940, ἀπαγγελθεῖσαν τὴν 29-10-58 ἡμέραν Τετάρτην καὶ ὥραν 19ην ἀπὸ τὸν Κεντρικὸν Σταθμὸν τῶν 'Ενόπλων Δυνάμεων 'Ελλάδος, τὴν τακτικὴν διὰ τὴν ἐκλεκτὴν 'Εκποπὴν τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων. 'Η ὁμιλία Σας οὐχὶ ἐκ τῶν συνήθων, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀπὸ τυχαῖον ἢ ἡμιμαθῆ ρήτορα, συνήρπασε πάντας ὅσοι τὴν ἤκουσαν "Ελληνες γνήσιοι καὶ Χριστιανοί.

'Ως εἰδικός, δὲν ἀποκρύπτω τὴν ἔκπληξίν μου διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ὑπερόχου ὁμιλίας Σας, ἣν ἀποδίδω ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ἐμπνευσμένα καὶ εὐγενῆ πατριωτικὰ αἰσθήματά Σας καὶ εἰς τὰ ἑξῆς :

Πρῶτον ὅτι ἔχοντες πίστιν ἀκλόνητον εἰς τὸν Θεόν, εἰλικρινῆ πρὸς τὴν Πατρίδα ἀγάπην, ὡς "Αξιος Στρατιώτης Της, εἴχετε τὴν αὐτοκυριαρχίαν, σπάνιον διὰ ρήτορα χειριζόμενον τόσον σοβαρὰ θέματα, περικλείοντα χρονολογίας, θρύλλων ἀλλὰ καὶ δεινοπαθημάτων τῆς Πατρίδος, διότι τὰ ἐζήσατε καὶ τὰ στήθη Σας ἐπροτάξατε κατὰ τὸ ἐπάρατον κίνημα τοῦ 1944 καὶ δὲν ἐπτοήθητε οὐδὲ ἐσκέφθητε ὅτι δυνατὸν νὰ εἴχετε θέσιν πλησίον τῶν 'Αθανάτων, γιατί; διότι ἔχετε μέσα Σας Θεὸν καὶ 'Ελλάδα. Δεύτερον δὲν παρεσύρθητε ὁμιλοῦντες ἀπὸ τὸ μικρόφωνο, πού τόσον καλῶς καὶ ἠρέμα ἐχειρίσθητε, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀπὸ τὴν ὑπέροχον θεῖαν, δύναταί τις εἰπεῖν, μουσικὴν ὑπόκρουσιν, ἥτις διέκοπτε τὴν ὁμιλίαν Σας, ἥτις εἶχε καὶ αὐτὴν τὴν χάριν νὰ εἶναι τμηματική, οὐχὶ εὔκολον διὰ πάντα ρήτορα, ὄχι γιὰ νὰ ἀναπνεύσητε, ἀλλὰ διὰ νὰ ἀλλάξῃ ὁ τόνος τῆς μουσικῆς, ὅστις προέδιδε τὴν χαρμόσυνον ἢ λυπηρὰν συνέχειαν τῆς ὑπερόχου καὶ ἀξέχαστης ὁμιλίας Σας. 'Ως "Ελλην καὶ Χριστιανός, καὶ εἰδικός, Σᾶς συγχαίρω ἀπὸ καρδίας, ὡς καὶ τὸ εὐγενὲς τῆς 'Αστυνομίας Πόλεων Σῶμα ποὺ περικλείει 'Αξίους τῆς Πατρίδος ὑπερασπιστάς, παντὸς βαθμοῦ, τοῦ καθήκοντος καὶ μὲ αὐταπάρνησιν ἐργαζομένους. Σᾶς σφίγγω τὸ χέρι Τίμιε καὶ ἀγαπητὲ φίλε καὶ ἄλλοτε ἐν ὅπλοις συνάδελφε, εὐχόμενος 'Υμῖν πᾶν ἀπὸ Θεοῦ ἀγαθόν.

Μετὰ πάσης τιμῆς
Α. Κουρῆς

*

—Στὴν μεγάλη καὶ πανανθρώπινη ἐντολὴ τῆς 'Αγάπης ἦταν ἀφιερωμένο ὁλόκληρο τὸ πρόγραμμα τῆς 12/11/1958, μὲ σκίτσα ἀπ' τὴ φύση καὶ τὴν ζωή, μὲ ἀπαλὲς μελῳδίες καὶ ἐλαφρὰ 'Ελληνικὰ τραγούδια καὶ μὲ καθοδηγητικὲς ὑποδείξεις πρὸς τὸ κοινό, πάνω σὲ ζητήματα γενικώτερου κοινωνικοῦ καὶ ἀστυνομικοῦ ἐνδιαφέροντος.

*

—Μὲ ρωμαντικὴ μουσικὴ ἄνοιξε καὶ ἔκλεισε ἡ 'Επομπὴ τῆς 19/11/1958, κατὰ τὴν ὁποίαν μετεδόθησαν παληὰ καὶ μοντέρνα, 'Ελληνικὰ καὶ ξένα τραγούδια, κατ' ἐκλογὴν τῶν ἀκροατῶν. Στὸ πρόγραμμα αὐτὸ μετεδόθη καὶ ἐπιτυχημένο ἀπόσπασμα τοῦ ἡμερολογίου τῆς 'Αστυνομίας, γραμμένο ἀπ' τὸν 'Αρχιφύλακα Σπῦρο Πηλό, μὲ σπαρταριστὴ κωμικοτραγικὴ πλοκή. Στὸ ἡμερολόγιο αὐτό, ποὺ ἦταν ἀφιερωμένο στὶς μάγισσες καὶ τὰ τεχνάσματά τους, ἔλαβε μέρος καὶ ὁ καλλιτέχνης τῆς πρόζας Τάσσος Γκούβας.